

Документ за разглеждане в заседание

A9-0032/2023

16.2.2023

*****I**
ДОКЛАД

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст)
(COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD))

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

Докладчик: Йежи Бузек

(Преработен текст – член 110 от Правилника за дейността)

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трего четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Изменения в две колони, внесени от Парламента

Заличаванията се обозначават с ***получер курсив*** в лявата колона. Заместванията се обозначават с ***получер курсив*** в двете колони. Новият текст се обозначава с ***получер курсив*** в дясната колона.

В първия и втория ред на анетката на всяко изменение се посочва съответната част от текста в разглеждания проект на акт. Ако изменението се отнася до съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, анетката съдържа и трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и съответната разпоредба от него.

Изменения, внесени от Парламента под формата на консолидиран текст

Новите части от текста се посочват с ***получер курсив***. Заличените части от текста се посочват със символа ■ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с ***получер курсив*** новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.

По изключение не се отбелязват измененията с чисто техническо естество, които се нанасят от службите с оглед изготвянето на окончателния текст.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5	
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	219
ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА ОБРАЗОВАНИЯТА ИЛИ ЛИЦАТА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА	222
ПИСМО НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ	223
ПРИЛОЖЕНИЕ: СТАНОВИЩЕ НА КОНСУЛТАТИВНАТА РАБОТНА ГРУПА НА ПРАВНИТЕ СЛУЖБИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И КОМИСИЯТА	225
ПИСМО НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ	227
ПРОЦЕДУРА НА ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	231
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	232

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст)
(СОМ(2021)0804 – С9-0470/2021 – 2021/0424(COD))

(Обикновена законодателна процедура – преработка)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (СОМ(2021)0804),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 194, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (С9-0470/2021),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид мотивираните становища, изпратени от Камарата на депутатите на Чешката република и Сената на Чешката република в рамките на Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, в които се заявява, че проектът на законодателен акт не съответства на принципа на субсидиарност,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 19 май 2022 г.¹,
- като взе предвид становището на Комитета на регионите от 10 октомври 2022 г.²,
- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. относно по-структурирано използване на техниката за преработване на нормативни актове³,
- като взе предвид писмото от 2 февруари 2023 г. на комисията по правни въпроси до комисията по промишленост, изследвания и енергетика съгласно член 110, параграф 3 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид членове 110 и 59 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид становището на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

¹ ОВ С 323, 26.8.2022 г., стр. 101.

² ОВ С 498, 30.12.2022 г., стр. 83.

³ ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 1.

- като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (A9-0032/2023),
- A. като има предвид, че съгласно становището на консултативната работна група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията предложението на Комисията не съдържа никакви изменения по същество освен тези, които са идентифицирани като такива в предложението, и че по отношение на кодификацията на непроменените разпоредби на предишните актове с въпросните изменения предложението се свежда до обикновена кодификация на съществуващите актове, без промяна по същество;
- 1. приема изложената по-долу позиция на първо четене, като взема предвид препоръките на консултативната работна група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията;
- 3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст или внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
- 4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Изменение 1

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ*,

към предложението на Комисията

2021/0424 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород
(преработен текст)**

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа **■**.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,
в съответствие с обикновената законодателна процедура,
като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета³ е бил неколкократно и съществено изменян. Поради по-нататъшни изменения и с оглед на постигане на яснота посоченият регламент следва да бъде преработен.
- (2) Вътрешният пазар на природен газ, който постепенно се изгражда от 1999 г. насам, е предназначен да предоставя действителен избор за всички потребители в Съюза, били те граждани или предприятия, на нови стопански възможности и по-интензивна трансгранична търговия, с цел да се постигне повишаване на ефективността, конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие.
- (3) ***Съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ и Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета⁴ определят целта в Съюза за намаляване на емисиите му с поне 55 % в сравнение с равнищата от 1990 г. в срок до 2030 г. и да бъде постигната неутралност по отношение на климата до 2050 г. по начин, който допринася за конкурентоспособността, растежа и работните места в Съюза. Регламентът следва да допринася за постигането на тези***

¹ ОВ [...], [...], стр. [...].

² ОВ [...], [...], стр. [...].

³ Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).

⁴ ***Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).***

цели. За да се създаде декарбонизиран пазар на газ и да се допринесе за енергийния преход, са необходими значително по-високи дялове на възобновяемите енергийни източници в интегрирана енергийна система с активно участие на потребителите на конкурентни пазари.

- (3а) Като се отчита нестабилността, породена от прекомерната зависимост на Съюза от вноса на природен газ, по-специално по отношение на наличието на монополен доставчик, и по-широкото ѝ геополитическо въздействие, въздействие върху сигурността и икономическо въздействие, прилагането на ефективна политика и нормативна уредба за навлизане на вътрешния пазар на възобновяем газ и нисковъглероден газ, и по-специално на водород, трябва да гарантира, че се предприемат ефективни мерки срещу риска от постоянна или нова нестабилност и зависимости от външни доставчици. С оглед на това модернизирането на съществуващата и въвеждането в експлоатация на нова инфраструктура за внос, свързваща държавите членки и вътрешния пазар с трети държави и външни доставчици, трябва надлежно да отчита необходимостта от сигурност на доставките по отношение на диверсификацията на маршрутите и доставчиците, включително като се избягва прекомерната зависимост на която и да било държава членка от една-единствена държава на износ.*
- (3б) С оглед на непровокираната и необоснована военна агресия на Руската федерация срещу Украйна и с цел да се предотврати излагането на риск на енергийната сигурност на Съюза, природният газ, възобновяемият газ и нисковъглеродният газ с произход от Руската федерация или други органи, контролирани от руски физически или юридически лица или предприятия, установени в Руската федерация, следва да бъдат изключени от вноса в държавите членки и в Съюза.*
- (4) Настоящият регламент има за цел да улесни внедряването на декарбонизираните, ефективни и интегрирани енергийни системи в съответствие със съобщенията на Комисията от 8 юли 2020 г., озаглавени „Гласък за неутралната по отношение на климата икономика: Стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система“ и „Стратегия за*

използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа“ и Препоръка (ЕС) 2021/1749 на Комисията⁵. Тези инициативи призовават за преход към по-кръгова енергийна система, в основата на която стои енергийна ефективност, по-голяма пряка електрификация на секторите на крайното потребление, отдаване на приоритет на решенията от страна на търсенето, когато те са по-рентабилни от инвестициите в енергийна инфраструктура, както и използване на възобновяеми горива, включително водород, за приложения за крайно потребление, когато електрификацията не е осъществима, не е ефективна или е свързана с по-високи разходи. Поради това настоящият регламент следва да улесни навлизането на възобновяеми газ и нисковъглероден газ в енергийната система, което ще намали използването на газ от изкопаеми източници, за да позволи на този нов газ да играе важна роля за постигането на целите на ЕС в областта на климата до 2030 г. и за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Държавите членки следва да отстранят всички неоправдани пречки в това отношение. Настоящият регламент има за цел също така да създаде регулаторна рамка, която да предоставя възможност и стимули на всички участници на пазара да отчитат преходната роля на газа от изкопаеми източници при планирането на своите дейности, за да се избегне възникването на зависимост и да се гарантира постепенното и навременно преустановяване на използването на газ от изкопаеми източници, по-специално във всички съответни промишлени сектори и за целите на индивидуалното отопление, като същевременно се смекчава нарастващата енергийна бедност.

- (5) В стратегията на ЕС за водорода се признава, че поради различния потенциал на държавите — членки на ЕС, за производство на водород от възобновяеми източници (възобновяем водород) един отворен и конкурентен пазар на ЕС с безпрепятствена трансгранична търговия има важни предимства по отношение на конкуренцията, достъпността и сигурността на доставките. Освен това там се подчертава, че преминаването към ликвиден пазар със стоково базирана

⁵ *Препоръка (ЕС) 2021/1749 на Комисията от 28 септември 2021 г. относно принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място: от принципите към практиката – Насоки и примери за прилагането на принципа при вземането на решения в енергийния сектор и извън него (ОВ L 350, 4.10.2021 г., стр. 9).*

търговия с водород ще улесни навлизането на нови производители и ще бъде от полза за по-задълбочената интеграция с други енергоносители. Това ще създаде надеждни ценови сигнали за инвестиции и оперативни решения. Следователно правилата, установени в настоящия регламент, следва да благоприятстват появата на пазари на водород, стоково базираната търговия с водород и възникването на ликвидни центрове за търговия, като всички неоправдани пречки за подобно развитие следва да бъдат отстранявани от държавите членки. Като се отчитат присъщите различия, съществуващите правила, разработени за пазарите и търговията с електроенергия и газ и позволяващи ефективни търговски операции, следва да се обмислят и за пазара на водород.

- (6) [Преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx] предвижда възможността за съществуването на комбиниран оператор на преносна и разпределителна система. Следователно правилата, уредени в настоящия регламент, не изискват промени в организацията на националните преносни и разпределителни системи, които отговарят на съответните разпоредби на същата директива.
- (7) Необходимо е да се предвидят критериите, съгласно които се определят тарифите за достъп до мрежата, за да се гарантира, че те напълно съответстват на принципа за недискриминация, на необходимостта от добре функциониращ вътрешен пазар, че те вземат изцяло предвид необходимостта от цялостност на системата, че отразяват действително направените разходи, доколкото такива разходи отговарят на тези на ефикасен и структурно сравним мрежов оператор, че са прозрачни, като същевременно включват необходимата възвръщаемост на инвестициите, както и че осигуряват възможност за интегрирането на **възобновяем газ и нисковъглероден газ**. В настоящия регламент правилата относно тарифите за достъп до мрежите се допълват с нови правила относно тарифите за достъп до мрежите, що се отнася по-специално до мрежовите кодекси и насоките, приети на основание на настоящия регламент в [Регламента относно трансевропейската енергийна инфраструктура — вж. предложение COM(2020) 824 final], [Регламента относно метана — вж. предложение COM(2021) xxx], Директива (ЕС) 2018/2001 и [Директивата относно енергийната ефективност — вж. предложение COM(2021) 558 final].

- (8) По принцип, най-ефикасно е инфраструктурата да се финансира с приходите, които се получават от нейните ползватели, и да се избягва кръстосаното субсидиране. Освен това в случая на регламентирани активи кръстосаното субсидиране би било несъвместимо с общия принцип, според който тарифите трябва да отразяват разходите. В отделни случаи кръстосаното субсидиране при все това би могло да принесе ползи за обществото, по-специално в ранните фази от разработването на мрежи, когато резервираният капацитет е нисък в сравнение с техническия капацитет и има значителна неопределеност по отношение на това кога ще се прояви бъдещото търсене на капацитет. Поради това кръстосаното субсидиране може да допринесе за разумни и предсказуеми тарифи за ранните ползватели на мрежи и да намали инвестиционните рискове за операторите на мрежи, **което** може да способства за инвестиционен климат, който е в подкрепа на целите на Съюза за декарбонизация. **За да се избегне неоснователно и прекомерно кръстосано субсидиране между първите и бъдещите ползватели на мрежите за водород, следва да е възможно операторите на мрежи за водород да разпределят разходите за развитие на мрежите във времето, което ще позволи на държавите членки да предоставят възможността бъдещите ползватели да заплатят част от първоначалните разходи чрез механизъм за разпределяне на разходите през различни периоди. Методологията и характеристиките на този механизъм следва да бъдат одобрени от регулаторния орган. Механизмът следва да бъде придружен от държавна гаранция, която покрива финансовия риск на операторите на мрежи за водород. Като крайна мярка, когато не съществуват варианти с по-голяма разходна ефективност, регулаторният орган следва да може да разреши, въз основа на оценка на въздействието, финансови прехвърляния между отделни регулирани услуги от газопреносни мрежи и мрежи за водород.**
- Кръстосаното субсидиране не бива да се финансира от ползвателите на мрежи в други държави членки **и** поради това е целесъобразно финансови средства за кръстосано субсидиране да се събират само от изходните точки към крайните клиенти в рамките на една и съща държава членка. Освен това, като се има предвид, че кръстосано субсидиране се използва в изключителни случаи, следва да се гарантира, че то е пропорционално, прозрачно, ограничено във

времето и определено под регулаторен надзор **и подлежи на изискването за надлежно уведомяване на Европейската комисия и препоръка от страна на ACER.**

- (9) Използването на пазарно основани инструменти, като например търгове, за определяне на тарифите следва да е съвместимо с разпоредбите на преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) и Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията.
- (10) Необходимо е наличието на общ минимален пакет от услуги за достъп на трети страни, с което да се въведе в практиката общ минимален стандарт за достъп, валиден за целия Съюз, и да се гарантира, че услугите за достъп на трети страни са в удовлетворителна степен съвместими, както и да се позволи използване на ползите, произтичащи от добре функциониращ вътрешен пазар на природен газ.
- (11) Договореностите относно достъпа на трети страни следва да се основават на принципите, определени в настоящия регламент. Организацията на входно-изходните системи, които дават възможност за свободно разпределение на газ въз основа на гарантиран капацитет, беше приветствана още от XXIV-ия мадридски форум през 2013 г. Поради това следва да се въведе определение за входно-изходна система и да се осигури интегрирането на равнището на разпределителната система в зоната на балансиране, което ще спомогне за постигането на еднакви условия на конкуренция за **възобновяемия газ** и **нисковъглеродния газ**, независимо дали са свързани на равнището на преноса, или на равнището на разпределението. Определянето на тарифите за операторите на разпределителни системи и организацията на разпределението на капацитет между преносната и разпределителната система следва да се оставят на регулаторните органи въз основа на принципите, залегнали в [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx].
- (12) Достъпът до входно-изходната система следва по принцип да се основава на гарантиран капацитет. От мрежовите оператори следва да се изисква да си сътрудничат по начин, увеличаващ максимално предлагането на гарантиран капацитет, което от своя страна дава възможност на ползвателите на мрежите, въз основа на гарантиран капацитет, свободно да разпределят постъпващия или

напускация газ за всяка входна или изходна точка в една и съща входно-изходна система.

- (13) Условен капацитет следва да се предлага само когато мрежовите оператори не са в състояние да предложат гарантиран капацитет. Мрежовите оператори следва да определят по прозрачен и ясен начин условията за условния капацитет въз основа на експлоатационните ограничения. За да се избегне разпокъсване на пазара и да се осигури спазването на принципа на предоставяне на ефикасен достъп на трети страни, регулаторният орган следва да гарантира, че броят **и видът** на свързаните с условен капацитет продукти е ограничен.
- (14) Следва да се постигне достатъчно равнище на трансграничен междусистемен капацитет за газ и да се насърчава пазарната интеграция, с цел да се завърши изграждането на вътрешния пазар на природен газ.
- (14a) Съобщението на Комисията от 8 март 2022 г., озаглавено „REPowerEU: съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“ (REPowerEU), призовава за спешни действия за смекчаване на въздействието на повишаващите се цени на енергията, диверсифициране на доставките на газ в Съюза и ускоряване на прехода към чиста енергия. За да се даде възможност възобновяемият газ, като биометан и биогаз, да изиграе важната си роля за постигането на тези цели, от изключително значение е до 2030 г. да се постигне производство на биометан в размер на 35 милиарда кубични метра годишно в рамките на Съюза. Постигането на тази цел следва да позволи замяната на 20 % от вноса на руски природен газ с устойчива, по-евтина и произведена на местно равнище алтернатива, както и да осигури на Съюза по-издръжлива и устойчива енергийна система. Целта за 2030 г. по отношение на биометана се основава на първоначалните прогнози за потенциала за производство на биогаз и биометан⁶ и взема предвид основните промени в**

⁶ Проучване “Assistance to assessing options improving market conditions for bio-methane and gas market rules” („Помощ за оценка на вариантите за подобряване на пазарните условия за биометан и правила за пазара на газ“), проведено в подкрепа на оценката на въздействието на пакета за декарбонизация на водорода и газа. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d24343db-5ee8-11ec-9c6c-01aa75ed71a1/language-en?pk_campaign=ENER%20Newsletter%20December%202021

областта на енергетиката, като високите текущи цени на природния газ, и широк набор от допълнителни мерки, представени в работния документ на службите на Комисията от 15 май 2022 г., озаглавен „Изпълнение на плана за действие REPowerEU: нужди от инвестиции, ускорител на водорода и постигане на целите във връзка с биометана“, които са насочени към разширяване на производството на устойчив биометан и неговото използване. За постигането на това по-мощно производство от 35 млрд. куб. метра следва да се насърчава не само пазарната интеграция на възобновяем газ, но и своевременно да се разработи необходимата инфраструктура. По-конкретно това означава разработване на стратегически подход, основан на регионални карти, в които се определят областите с най-голям потенциал за производство на устойчив биогаз и биометан от биомаса, за да се преодолеят съществуващите технически пречки за насърчаване на използването на устойчив биометан в рамките на Съюза и за пълно интегриране на биометана в настоящата газова система.

- (15) Необходимо е да се увеличи сътрудничеството и координацията между операторите на преносни и — когато е целесъобразно — на разпределителни системи, за да се създадат мрежови кодекси за предоставяне и управление на ефективен и прозрачен достъп до трансграничните преносни мрежи, както и за да се осигури координирано и в достатъчна степен ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на системата за природен газ в Съюза, включително изграждане на междусистемен капацитет, при спазване на екологичните изисквания. Мрежовите кодекси следва да съответстват на рамкови насоки, които са с необвързващ характер (рамкови насоки) и които са разработени от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), създадена в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/942 на Европейския парламент и на Съвета⁷. ACER следва да участва в прегледа, въз основа на фактите, на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. ACER следва да прави оценка на

⁷ Регламент (ЕС) 2019/942 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия.

предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.

- (16) За да се гарантира оптимално управление на газопреносната мрежа в Съюза, следва да бъде установена **съвместна организация на ЕС за операторите на преносни системи за газ и операторите на мрежи за водород** (ЕМОПС за газ **и водород**). Нейните задачи следва да бъдат изпълнявани при спазване на съюзните правила за конкуренция, които са приложими към решенията на ЕМОПС за газ **и водород**. Задачите на ЕМОПС за газ **и водород** следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителен характер. Изготвените от ЕМОПС за газ **и водород** мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични. Тъй като чрез подход на регионално равнище може да бъде постигнат по-ефективен напредък, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с мрежовите кодекси и необвързващите десетгодишни планове за развитие на мрежата **за газ и водород** в целия Съюз. Сътрудничеството в рамките на подобни регионални структури предполага ефективно отделяне на дейностите, свързани с мрежата, от дейностите по производство и доставка. При липсата на такова отделяне регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи създава риск от антиконкурентно поведение. Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството и да следят за ефективността при експлоатацията на мрежата на регионално равнище. Сътрудничеството на регионално равнище следва да е съвместимо с напредъка в посока конкурентен и ефективен вътрешен пазар на газове.
- (17) За да се гарантира по-голяма прозрачност по отношение на развитието на газопреносната мрежа в Съюза, ЕМОПС за газ **и водород** следва да изготвя, да публикува и редовно да актуализира необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата **на газ и водород** в целия Съюз (план за развитие на мрежата в целия Съюз) въз основа на съвместен сценарий и обхващащ взаимовръзките модел. **Планът за развитие на мрежата в целия Съюз**

*следва да бъде разработен след прозрачен процес, който включва съдържателни обществени консултации, и да се основава на обективни и научни критерии. За тази цел при разработването на плана ЕМОПС за газ и водород следва да включва независими научни органи (като Европейския научен консултативен съвет по изменение на климата, създаден съгласно Регламент (ЕС) 2021/1119). Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни газопреносни мрежи и необходимите регионални междусистемни връзки, подходящи от търговска гледна точка или от гледна точка на сигурността на доставките. **Планът за развитие на мрежата следва да насърчава принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и интеграцията на енергийната система и да допринася за разумното и рационално използване на природните ресурси и за постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.***

- (18) За да се засили конкуренцията чрез ликвидни пазари за газ на едро, е от особено значение газът да може да бъде търгуван независимо от местоположението му в системата. Единственият начин да се направи това е чрез предоставяне на свобода за ползвателите на мрежата да резервират самостоятелно входен и изходен капацитет, като по този начин създават пренос на газ по зони, вместо по договорни пътеки. За да се осигури свобода за самостоятелно резервиране на капацитет във входните и изходните точки, тарифите, определени за една входна точка, следва да не са свързани с тарифите, определени за една изходна точка, и обратното, следва да се предлагат поотделно за тези точки и тарифата следва да не обединява входна и изходна такса в рамките на една цена.
- (19) В Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи се установяват правила за определяне на технически правила, чрез които се изгражда режим на балансиране, като същевременно се оставят различни възможности за избор на концепция за всеки режим на балансиране, който се прилага в дадена входно-изходна система. Съчетанието от избраните възможности води до конкретния режим на балансиране, приложим в дадена входно-изходна система, което понастоящем предимно съвпада с териториите на държавите членки.

- (20) Ползвателите на мрежата трябва да носят отговорността за балансиране на своите входящи и изходящи количества с платформите за търговия, създадени за улесняване на търговията с газ между ползвателите на мрежата. В интерес на по-доброто интегриране на **възобновяемия газ** и **нисковъглеродния газ** във входно-изходната система, зоната на балансиране следва да обхваща, **доколкото това е възможно**, и равнището на разпределителната система. За обмен на газ между балансовите сметки на ползвателите на мрежата следва да се използва виртуалната търговска точка.
- (21) Позоваването на хармонизирани договори за пренос в контекста на недискриминационен достъп до мрежата на операторите на преносни системи не означава, че условията на договорите за пренос на даден системен оператор в някоя държава членка трябва да са идентични с тези на друг оператор на преносна система в същата или в друга държава членка, освен ако има минимални изисквания, които трябва да залегнат във всички договори за пренос.
- (22) Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическото състояние и ефикасността на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро. Това включва по-прецизна информация за търсенето и предлагането, капацитета на мрежата, потоците и поддръжката, балансирането, разполагаемостта и използването на съоръжения за съхранение. Значението на тази информация за функционирането на пазара изисква да бъдат намалени действащите ограничения за публикуване от съображения за поверителност.
- (23) Изискванията за поверителност на чувствителната търговска информация обаче са особено важни, когато става дума за данни от стратегически търговски характер за съответното дружество, когато има само един ползвател на съоръжение за съхранение, или когато става дума за данни, които по отношение на изходни точки в рамките на дадена система или подсистема, която не е свързана с друга преносна или разпределителна система, а към един-единствен краен промишлен клиент, и когато публикуването на такива данни

би разкрило поверителна информация за производствения процес на този клиент.

- (24) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници трябва да бъдат сигурни, че върху извършителите на злоупотреби могат да се наложат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. Компетентните органи следва да бъдат оправомощени да разследват ефективно твърденията за злоупотреба с пазара. За тази цел компетентните органи се нуждаят от достъп до данни, които дават информация за оперативните решения, взети от предприятията за доставка. На пазара за газ всички тези решения се съобщават на операторите на системи под формата на резервиране на капацитет, заявки и освободени потоци. Операторите на системи следва да съхраняват информация за това, която да е налична и леснодостъпна за компетентните органи за определен период от време. Освен това компетентните органи следва редовно да следят за спазването на правилата от операторите на преносни системи.
- (25) Достъпът до съоръжения за съхранение на природен газ, съоръжения за втечнен природен газ (ВПГ) **и съоръжения за водород** не е достатъчен **или е несъществуващ** в някои държави членки, и следователно е необходимо да се усъвършенства прилагането на съществуващите правила **по отношение на прозрачността и целите на съобщението на Комисията от 18 май 2022 г. относно плана REPowerEU („планът REPowerEU“), по-специално за бързо намаляване на зависимостта на Съюза от руските енергийни ресурси**. При това усъвършенстване следва да се вземат предвид потенциалът и навлизането на **възобновяем газ и нисковъглероден газ, и по-конкретно водород и биометан**, за тези съоръжения на вътрешния пазар. Наблюдение от Групата на европейските регулатори на електроенергия и газ стигна до заключението, че доброволните насоки за добра практика за предоставяне на достъп на трети страни от операторите на системи за съхранение, които са били одобрени от всички участници в Мадридския форум, не се прилагат в достатъчна степен и следователно е необходимо да станат задължителни.
- (26) Недискриминационните и прозрачни системи за балансиране за природен газ, използвани от оператори на преносни системи, са важни механизми, особено за новите участници на пазара, които вероятно биха изпитали по-големи

затруднения при балансиране на общия си портфейл на продажби в сравнение с дружествата с установени позиции на даден пазар. Затова е необходимо да се създадат правила, които да гарантират, че операторите на преносни системи използват тези механизми в съответствие с условията за недискриминационен, прозрачен и ефективен достъп до мрежата.

- (27) Регулаторните органи следва да гарантират спазване на правилата, съдържащи се в настоящия регламент, както и на мрежовите кодекси и на насоките, приети съгласно него.
- (28) В насоките, приложени към настоящия регламент, са определени по-подробни правила. Когато е необходимо, тези правила следва да се развиват с течение на времето, като се вземат под внимание различията между националните газови системи и тяхното развитие.
- (29) Когато предлага да се изменят насоките, приложени към настоящия регламент, Комисията следва да осигури предварителна консултация с всички заинтересовани от насоките страни, представени от професионалните организации, и с държавите членки в рамките на Мадридския форум.
- (30) *При поискване* от държавите членки и компетентните национални органи следва да се изисква да предоставят на Комисията съответната информация. ***Искането за информация следва да включва причините, поради които информацията е необходима за целите на прилагането на настоящия регламент.*** Такава информация следва да се третира като поверителна от Комисията.
- (31) Настоящият регламент, както и мрежовите кодекси и насоките, приети в съответствие с него, не засягат прилагането на правилата на Съюза в областта на конкуренцията.
- (32) Държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност следва да работят в тясно сътрудничество по всички въпроси, свързани с разработването на интегриран регион за търговия с газ, и следва да не вземат мерки, които застрашават по-нататъшната интеграция на пазарите на природен газ или сигурността на доставките на държавите членки и договарящите се страни.

- (33) На операторите на преносни системи може да се разреши да резервират съоръжения за съхранение на природен газ изключително за изпълнение на функциите им и за целите на сигурността на доставките. Попълването на тези стратегически запаси следва да се извършва посредством съвместно закупуване, като се използва платформата за търговия, посочена в член 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014, без да се засягат правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Изтеглянето на природен газ от страна на операторите на преносни системи следва да е възможно само за изпълнение на функциите им или в случай на обявена извънредна ситуация, както е посочено в член 11, параграф 1 от същия регламент, за да не се смущава нормалното функциониране на пазара.
- (34) Когато се предприема интеграция на регионалните пазари, съответните оператори на преносни системи и съответните регулаторни органи следва да решават въпроси, които имат трансгранично въздействие, като например структурите на тарифите, режима на балансиране, капацитетите в оставащите трансгранични точки, инвестиционните планове и изпълнението на задачите на операторите на преносни системи и на регулаторните органи.
- (35) Енергийният преход и продължаващата интеграция на пазара на газ ще изискват още по-голяма прозрачност по отношение на разрешените и целевите приходи на операторите на преносни системи. Върху тази информация ще се основават редица решения относно мрежите за природен газ. Така например по-голяма прозрачност от тази, която съществува понастоящем, е необходима по отношение на прехвърлянето на свързани с преноса активи от мрежа за природен газ към мрежа за водород, както и по отношение на прилагането на механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи. Освен това за оценките на развитието на тарифите в дългосрочен план е нужна яснота както по отношение на търсенето на природен газ, така и по отношение на прогнозите за разходите. За последното следва да допринесе прозрачността относно разрешените приходи. Регулаторните органи следва по-специално да предоставят информация относно методиката, използвана за изчисляване на приходите на операторите на преносни системи, относно стойността на тяхната регулаторна база от активи и нейната амортизация с течение на времето, относно стойността на оперативните разходи, относно приложимата спрямо

операторите на преносни системи цена на капитала, както и относно приложимите стимули и надбавки.

(36) Разходите на операторите на преносни системи са предимно постоянни разходи. Техният модел на стопанска дейност и действащите понастоящем национални регулаторни рамки изхождат от допускането, че мрежите им се използват дългосрочно и имат дълги срокове на амортизация (30—60 години). Поради това в контекста на енергийния преход регулаторните органи следва да могат да предвиждат намаляването в търсенето на газ, за да адаптират своевременно регулаторните разпоредби и да предотвратяват ситуации, при които възстановяването на разходите на операторите на преносни системи посредством тарифите застрашава ценовата достъпност за клиентите поради повишено съотношение между постоянните разходи и търсенето на газ. Когато е необходимо, може да бъдат изменени например амортизационният профил или доходността на свързаните с преноса активи.

(37) Необходимо е да се повиши прозрачността относно разрешените и целевите приходи на операторите на преносни системи, за да се осигури възможност за сравнение и оценка от страна на ползвателите на мрежите. Повишената прозрачност следва да улесни също така трансграничното сътрудничество и създаването на механизми за компенсиране между операторите на преносни системи ■ с оглед на регионалната интеграция ■ .

■

(40) С цел да се повиши ефикасността на разпределителните мрежи за природен газ в Съюза и да се осигури тясно сътрудничество с операторите на преносни системи и с ЕМОПС за газ *и водород*, следва да се установи Организация на операторите на разпределителни системи в ЕС („ООРСЕС“), която да включва и операторите на разпределителни системи за природен газ. Задачите на ООРСЕС следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителност сред операторите на разпределителни системи в Съюза. ООРСЕС следва да си сътрудничи тясно с ЕМОПС за газ *и водород* при подготовката и прилагането на мрежовите кодекси, когато е приложимо, и следва да работи за предоставяне на насоки относно интегрирането, наред с останалото, на децентрализираното

производство и други области, които имат отношение към управлението на разпределителните мрежи.

- (41) На операторите на разпределителни системи се пада важна роля в интегрирането на **възобновяем газ** и **нисковъглероден газ** в системата, тъй като например около половината от мощностите за производство на биометан са свързани към разпределителната мрежа. За да се улесни участието на **този газ** в пазара на едро, съоръженията за производство, свързани към разпределителната мрежа във всички държави членки, следва да имат достъп до виртуалната търговска точка. Освен това, в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи следва да работят заедно за предоставяне на възможност за обратни потоци от разпределителната към преносната мрежа или за осигуряване на интеграцията на разпределителната система чрез алтернативни, по същество еквивалентни средства за улесняване на пазарната интеграция на **възобновяем газ** и **нисковъглероден газ**.
- (42) С интегрирането на все по-големи обеми **възобновяем газ** и **нисковъглероден газ** в европейската система за природен газ ще се промени качеството на природния газ, който се транспортира и консумира в Европа. За да се гарантира безпрепятствен трансграничен поток на природен газ, да се поддържа оперативната съвместимост на пазарите и да се създадат условия за тяхната интеграция, е необходимо да се повиши прозрачността относно качеството на газа и разходите за неговото управление, да се предвиди хармонизиран подход към ролите и отговорностите на регулаторните органи и операторите на системи, както и да се засили трансграничната координация. Успоредно с осигуряването на хармонизиран подход към качеството на газа за точките на трансгранично междусистемно свързване, следва да се запази гъвкавостта на държавите членки по отношение на прилагането на стандартите за качество на газа в техните вътрешни системи за природен газ.
- (43) Примесването на водород в системата за природен газ **следва да е крайна мярка, тъй като това** е по-малко ефективно в сравнение с използването на водород в неговия чист вид и намалява стойността на водорода. То освен това влияе върху експлоатацията на инфраструктурата за газ, върху приложенията

за крайните ползватели и върху оперативната съвместимост на трансграничните системи. ***Поради това държавите членки следва да отдадат приоритет на производството и използването на водород от възобновяеми източници и водород с малък въглероден отпечатък в чистата им форма в трудните за декарбонизиране сектори, например приложенията в промишлеността и транспорта. Въпреки това следва да се положат всички усилия, за да се избегне използването на водород за приложения, по отношение на които съществуват алтернативи с по-висока енергийна ефективност, например отопление на сгради, производство на топла вода за санитарни нужди и топлина с ниска температура за промишлени процеси. Настоящият регламент следва да насърчава най-ефективното използване на водорода, но държавите членки следва да запазят възможността да решават дали да използват примесване. Поради това хармонизираните правила за координация по отношение на трансграничните ограничения, дължащи се на разликите в нивата на примесване на водород, ще ограничат риска от разпокъсване на пазара. █***

- (44) От решаващо значение за улесняването на ефикасното транспортиране на природен газ в системите за природен газ в целия Съюз, а оттам — и за по-голямата интеграция на вътрешния пазар, са тясната трансгранична координация и процесът на уреждане на спорове между операторите на преносни системи, отнасящи се до качеството на газа, включително биометана и примесването на водород. За доброто функциониране на един отворен и ефикасен вътрешен пазар на природен газ следва да допринесат повишените изисквания за прозрачност относно параметрите за качество на газа, включително горната топлина на изгаряне, числото на Вобе и съдържанието на кислород, относно примесването на водород, както и относно развитието на тези параметри с течение на времето, в съчетание със задължения за наблюдение и докладване.
- (45) С цел да се изменят несъществени елементи от настоящия регламент, както и той да се допълва по отношение на несъществени елементи от някои специфични области, които са от основно значение за пазарната интеграция, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския

съюз. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁸. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти следва да получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове. **Комисията следва също така да гарантира, че обществеността има достъп до всички документи, предоставени на Комисията във връзка с приемането на делегираните актове.**

- (46) В Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията⁹ се определят правила за оперативна съвместимост и обмен на данни за системата на природния газ, по-специално по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, включително правила за управление на потока, принципи за измерване на количеството и качеството на природния газ, правила за процеса на съгласуване и за разпределяне на количествата газ, процедури за комуникация в случай на извънредни събития; общ набор от мерни единици, качество на газа, включително правила за справяне с ограниченията за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ и разлики в практиките на одориране, краткосрочен и дългосрочен мониторинг на качеството на газа и предоставяне на информация; обмен на данни, докладване за качеството на газа; прозрачност, комуникация, предоставяне на информация и сътрудничество между съответните участници на пазара.
- (47) С цел да се осигури оптималното управление на мрежата за водород на Съюза и да се даде възможност за трансгранична търговия и доставки на водород в Съюза, **ЕМОПС за газ следва да бъде преименувана на съвместна**

⁸ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁹ Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията от 30 април 2015 г. за установяване на мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмена на данни (ОВ L 113, 1.5.2015 г., стр. 13).

организация на ЕС за операторите на газопреносни системи и операторите на мрежи за водород („ЕМОПС за газ и водород“) и да включва операторите на мрежи за водород сред членовете си, като същевременно обхватът на нейните задачи следва да бъде разширен, за да включва дейностите в областта на водорода. Тези задачи следва да се изпълняват в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията, да са ясно определени и да се изпълняват по начин, представителен за дейностите в областта на природния газ и водорода. Методът на работа на ЕМОПС за газ и водород следва да гарантира ефикасност и прозрачност . Изготвените от ЕМОПС за газ и водород мрежови кодекси не следва да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични.

█

- (49) За да се осигури *прозрачното и ефикасно развитие* на мрежата за водород в Съюза, *ЕМОПС за газ и водород* следва да разработи, да публикува и редовно да актуализира *единен* необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата за газ и водород в целия Съюз, *като се вземат надлежно предвид* потребностите на *двата отделни вида газ и на* развиващите се пазари на водород. Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни мрежи за транспортиране на водород и необходимите междусистемни връзки, подходящи от търговска гледна точка. ЕМОПС за газ и водород следва да *продължи* да участва в изготвянето на анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система (в т.ч. на обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, който включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, ВПГ и електролизаторите), сценариите за десетгодишния план за развитие на мрежата и доклада за определяне на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно членове 11, 12 и 13 от *Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета*¹⁰ за изготвянето на списъци на проекти от общ

¹⁰ *Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2009, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2019/943 и на директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 45)*

интерес. За тази цел **ЕМОПС за газ и водород** следва да си сътрудничи тясно с ЕМОПС за електроенергия ■ , за да се улесни интеграцията на системите. ■

- (50) От работата, която се очаква от **ЕМОПС за газ и водород**, имат интерес всички участници на пазара. Поради това е от съществено значение ефективният процес на консултации. Като цяло **ЕМОПС за газ и водород**, в сътрудничество с останалите участници на пазара и техните асоциации, следва да се стреми към придобиване на опит от планирането, изграждането и експлоатацията на инфраструктура, да го доразвива и да го включва в работата си.
- (51) Като се има предвид, че по-ефективен напредък може да бъде постигнат чрез подход на регионално равнище, операторите на мрежи за водород следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура за сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с мрежовите кодекси и необвързващите десетгодишни планове за развитие на мрежата в целия Съюз. Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството и да следят за ефективността на мрежата на регионално равнище.
- (52) За да може у участниците на пазара да се развие доверие в нововъзникващите пазари на водород, са необходими изисквания за прозрачност. Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическото състояние и функционирането на системата за водород, така че всички участници на пазара да могат да преценяват цялостното състояние на търсенето и предлагането и да откриват причините за промените на цените на пазара. Информацията следва винаги да се оповестява по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
- (53) **ЕМОПС за газ и водород** следва да създаде централна уеббазирана платформа, чрез която да се предоставят всички данни, от които се нуждаят участниците на пазара, за да получат ефективен достъп до мрежата.
- (53a) **За да се насърчи цялостната интеграция на енергийната система, свързването на сектори и повишаването на ефективността и полезните взаимодействия между енергийните сектори, ЕМОПС за газ и водород и ЕМОПС за електроенергия си сътрудничат тясно. Това включва по-конкретно сътрудничество при изготвянето на анализ на разходите и**

ползите за цялата енергийна система, изискванията за капацитет на енергийните системи и свързаните енергийни пазари и моделирането на мрежите, което включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, целите на Съюза в областта на климата и енергийната ефективност, терминалите и електролизьорите за ВПГ и водород съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2022/869, вариантите на десетгодишните планове за развитие на мрежата съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2022/869 и определянето на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2022/869.

- (53б) *Постигането на целите в плана REPowerEU за развитие на вятърната енергия от разположени в морето инсталации е от първостепенно значение за необходимото ускоряване на декарбонизацията и развитието на пазара на водород от възобновяеми източници. Поради това, когато е технически възможно, ЕМОПС за газ и водород ЕМОПС за електроенергия следва да хармонизират работата си в рамките на Европейския план за приоритетни коридори за водород (в съответствие с приложение I към Регламент (ЕС) 2022/869 и подкрепен с плана REPowerEU) и планове на високо равнище за развитие на интегрираните мрежи, разположени в морето, посочени в член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/869, за да се гарантира, че мястото и размерът на точките за впръскване на водород в двете системи са подходящи.*
- (54) Условието за достъп до мрежи за водород в ранната фаза от развитието на пазара следва да осигуряват ефикасна експлоатация, недискриминация и прозрачност за ползвателите на мрежите, като същевременно запазват достатъчна степен на гъвкавост за операторите. Рискът от договорно претоварване и от презапасяване с капацитет следва да се намали чрез ограничаване на максималния срок на договорите за капацитет.
- (55) За да се осигурят недискриминационен достъп и прозрачност за ползвателите на мрежите, е необходимо да се определят общи условия за предоставяне на трети страни на достъп до съоръжения за съхранение на водород и терминали за водород.

- (56) Операторите на мрежи за водород следва да си сътрудничат за създаването на мрежови кодекси за предоставяне и управление на прозрачен и недискриминационен трансграничен достъп до мрежите и за осигуряването на координирано развитие на мрежата в Съюза, включително създаването на капацитет за междусистемно свързване. Мрежовите кодекси следва да съответстват на рамкови насоки, които са с необвързващ характер и са разработени от ACER. ACER следва да участва в прегледа, въз основа на фактите, на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. ACER следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на мрежи за водород следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.
- (57) Изготвените от *ЕМОПС за газ и водород* мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични.
- (58) Качеството на транспортирания и потребление в Европа водород може да варира в зависимост от технологията на производство и особеностите на транспортирането. Поради това в интерес на осигуряването на трансгранични потоци от водород и на пазарната интеграция е необходим хармонизиран подход на равнището на Съюза към управлението на качеството на водорода в трансграничните междусистемни връзки.
- (59) В случаите, в които регулаторният орган сметне за необходимо, операторите на мрежи за водород може да поемат отговорност за управлението на качеството на водорода в своите мрежи, в рамките на приложимите стандарти за качество на водорода, за да се осигури надеждно и стабилно качество на водорода за крайните потребители.
- (60) От решаващо значение за улесняването на транспортирането на водород в мрежите за водород в целия Съюз, а оттам — и за по-голямата интеграция на вътрешния пазар, са тясната трансгранична координация и процесът на уреждане на спорове между операторите на мрежи за водород. За доброто функциониране на един отворен и ефикасен вътрешен пазар на водород следва

да допринесат повишените изисквания за прозрачност относно параметрите за качество на водорода и тяхното развитие с течение на времето, в съчетание със задължения за наблюдение и докладване.

- (61) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия в съответствие с член 291 от ДФЕС. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹¹.
- (62) За да се гарантира ефективното функциониране на европейските мрежи за водород, операторите на мрежи за водород следва да отговарят за експлоатацията, поддръжката и развитието на мрежата за транспортиране на водород в тясно сътрудничество с други оператори на мрежи за водород, както и с други системни оператори, с които техните мрежи са свързани, включително за да се улесни интегрирането на енергийната система.
- (63) В интерес на функционирането на вътрешния пазар е да има стандарти, които са хармонизирани на равнището на Съюза. След като данните за такъв стандарт бъдат публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, неговото спазване следва да породи презумпция за съответствие с изискванията, които са посочени в мярката за изпълнение, приета на основание на настоящия регламент, макар че следва да са разрешени и други средства за доказване на такова съответствие. В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 Европейската комисия може да поиска от европейските организации за стандартизация да изготвят технически спецификации, европейски стандарти и хармонизирани европейски стандарти. Една от основните роли на хармонизираните стандарти следва да бъде да помагат на операторите при прилагането на мерките за изпълнение, приети на основание на настоящия регламент и преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

¹¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (OJ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (64) За да бъдат взети предвид в пълна степен изискванията за качество на водорода за крайните ползватели, техническите спецификации и стандартите за качество на водорода в мрежата за водород следва да са съобразени с вече съществуващите стандарти, в които са определени такива изисквания във връзка с крайните ползватели (напр. стандарт EN 17124).
- (65) Операторите на системи за водород следва да изградят достатъчен трансграничен капацитет за транспортиране на водород, който да отговаря на всички икономически обосновани и технически осъществими изисквания за такъв капацитет, като по този начин се даде възможност за пазарна интеграция.
- (66) ACER следва да публикува доклад за наблюдение за състоянието на преговарване.
- (67) С оглед на потенциала на водорода като енергоносител и на възможността държавите членки да участват в търговия с водород с трети държави, е необходимо да се уточни, че междуправителствените споразумения в областта на енергетиката, които са свързани с газа и подлежат на задълженията за нотифициране в съответствие с Решение (ЕС) 2017/684, включват междуправителствените споразумения, които са свързани с водорода, включително с химични съединения на водорода, като амоняк и течни органични носители на водород.
- (67a) *Настоящите правомощия, предоставени на ACER с Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹² и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията¹³ (наричани по-нататък заедно „REMIT“), не са достатъчни за създаването на пълен и всеобхватен набор от данни за всички доставки на ВПГ за Съюза. Такъв всеобхватен и пълен набор от данни за оценка на дневната цена на ВПГ обаче е необходим, за да може Съюзът да управлява, в дух на солидарност, своите политики за възлагане на обществени поръчки за международния внос на ВПГ, по-***

¹² Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 1).

¹³ Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията от 17 декември 2014 г. за докладване на данни за прилагане на член 8, параграфи 2 и 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия по отношение на докладването на данни (ОВ L 363, 18.12.2014 г., стр. 121).

специално по време на продължаващата кризисна ситуация. Съответните данни и информация относно договорите за ВПГ също са необходими, за да се гарантира наблюдението на динамиката на цените, както и да се извършва контрол на качеството на данните и осигуряване на качеството. Въпреки че кризисната ситуация, произтичаща от непровокираната и неоправдана военна агресия на Руската федерация срещу Украйна, изискваше спешни действия, включително предоставянето на допълнителни правомощия и задачи на ACER съгласно Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета¹⁴, следва да бъде включено установяването на оценка на дневната цена на ВПГ и референтен показател на цената на ВПГ на постоянна основа.

- (68) В отговор на значителното увеличение на цените на енергията в целия **Съюз** през есента на 2021 г. и неговото отрицателно въздействие, в съобщението на Комисията от 13 октомври 2021 г., озаглавено „Справяне с нарастващите цени на енергията: набор от мерки за действие и подкрепа“, беше изтъкната важността на ефективния и добре функциониращ вътрешен енергиен пазар и на ефективното използване на газоохранилищата в целия единен пазар. **В това съобщение** освен това се подчертава, че по-добрата координация на сигурността на трансграничните доставки е от решаващо значение за устойчивостта при бъдещи сътресения. На 20—21 октомври 2021 г. Европейският съвет прие заключения, в които прикани Комисията бързо да обмисли мерки за повишаване на устойчивостта на енергийната система на **Съюза** и вътрешния енергиен пазар, включително мерки за повишаване на сигурността на доставките. **В отговор на руското нашествие в Украйна, на 8 март 2022 г. Комисията представи плана REPowerEU с цел постепенно премахване на зависимостта на Съюза от руските изкопаеми горива и ускоряване на прехода към чиста енергия.** С цел да се допринесе за съгласуван и навременен отговор на тази криза и на евентуална нова криза на равнището на Съюза, в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2017/1938 следва да се въведат специални правила за подобряване на сътрудничеството и

¹⁴ Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ (ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 1).

устойчивостта, и *по-специално* правила, отнасящи се до по-добрата координация на съхранението и до солидарността, *в допълнение към задължителното минимално равнище на газ в съоръженията за съхранение.*

- (69) Анализът на функционирането на капацитета за съхранение в рамките на регионалните общи оценки на риска следва да се основава на обективни оценки на потребностите в областта на сигурността на доставките, като надлежно се вземат предвид трансграничното сътрудничество и произтичащите от настоящия регламент задължения за солидарност. В този анализ следва да се има предвид *пълният потенциал на политиките за енергийна ефективност и икономии на енергия и* че при прехода към чиста енергия е важно да се избягва блокирането на активи, и да се отразява целта за намаляване на зависимостта на Съюза от външни доставчици на изкопаеми горива. Анализът следва да включва оценка на рисковете, които са свързани с *прякото или косвено право на собственост* или с контрола върху инфраструктурата за съхранение, упражняван от субекти от трети държави. В него следва да се отразява възможността да се използват съоръжения за съхранение в други държави членки, както и възможността операторите на преносни системи да възлагат съвместни обществени поръчки за *газ*, при условие че се спазват изискванията на настоящия регламент. Регионалните общи оценки на риска и националните оценки на риска следва да са съгласувани помежду си, за да се набелязват мерките от националните превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации в съответствие с настоящия регламент и да се гарантира, че приетите мерки не са във вреда за сигурността на доставките на други държави членки и не поставят неоправдани препятствия пред ефективното функциониране на пазара за газ. Така например те не трябва да блокират, нито да ограничават капацитета за трансгранично транспортиране.
- (70) Сътрудничеството между държавите членки и договарящите се страни по Договора за създаване на Енергийната общност¹⁵, които разполагат с голям наличен капацитет за съхранение, може да подпомогне мерки в случаи, когато

¹⁵ ОВ L 198, 20.7.2006 г., стр. 18.

съхранението в Съюза не е осъществимо или разходноефективно. То може да включва възможността в съответната обща оценка на риска да се обмисли използването на този капацитет за съхранение, разположен извън Съюза.

Държавите членки може да поискат регионалните групи за оценка на риска да поканят експерти от съответната трета държава на свои заседания ad-hoc, без това да създава прецедент за редовно и пълноправно участие.

- (71) Съвместното възлагане на обществени поръчки за *газ* от няколко оператори на преносни системи от различни държави членки или ***други предприятия, определени от държавите членки***, следва да се проектира така, че тези запаси да може да се използват в случай на извънредна ситуация на равнището на Съюза или на регионално равнище като част от действията, координирани от Комисията съгласно член 12, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1938.

Операторите на преносни системи ***или други предприятия, определени от държавите членки***, които участват във възлагане на обществени поръчки за *газ*, следва да гарантират, че всяко споразумение за съвместно закупуване е в съответствие с правилата на *Съюза* в областта на конкуренцията, и по-специално с изискванията на член 101 от ДФЕС. Уведомяването, ***чиято*** цел да се прецени съответствието ***на предвидения доброволен механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за газ*** с настоящия регламент, не засяга уведомяването за евентуално предоставена от държавите помощ, което се изисква по силата на член 108, параграф 3 от ДФЕС.

- (71a) ***Местата на търговия, предлагащи стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение, често допускат за участие различни енергийни дружества от всички държави членки. Тези енергийни дружества разчитат в голяма степен на дериватите, търгувани на такива места на търговия, за да гарантират доставките на газ и електроенергия от решаващо значение в целия Съюз. Поради това прекомерните колебания на цените на местата на търговия със стокови деривати върху енергоносители засягат дейността на енергийните посредници в целия Съюз, като в крайна сметка оказват неблагоприятно въздействие и върху крайните потребители. Поради това, в дух на солидарност между държавите членки, следва да се осъществи координация на изпълнението и прилагането на механизма за управление***

на нестабилността в рамките на деня, за да се гарантира, че операторите, които са от съществено значение за сигурността на енергийните доставки във всички държави членки, се ползват от предпазни мерки срещу големи колебания в цените, които са в ущърб на продължаването на тяхната стопанска дейност, което би било в ущърб и на крайните потребители.

- (71б) *Механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня следва да гарантира, че се предотвратяват прекомерните колебания в цените в рамките на деня на търговия. Механизмът следва да се основава на наблюдаваната пазарна цена на редовни интервали от време. Предвид голямото разнообразие от инструменти на пазарите на енергийни деривати и особеностите на местата на търговия, свързани с такива инструменти, механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня следва да бъдат адаптирани към особеностите на тези инструменти и пазари. Поради това ценовите ограничения следва да се определят от местата на търговия, като се вземат предвид особеностите на всеки съответен стоков дериват върху енергоносител, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил на нестабилност.*
- (72) Европейският енергиен сектор преминава през важен преход към **високоэффективна** декарбонизирана икономика, **основана на енергия от възобновяеми източници**, като същевременно обезпечават сигурност на доставките и конкурентоспособност. Благодарение на мрежовия кодекс за трансграничния пренос на електроенергия киберсигурността в електроенергийния подсектор вече отбелязва напредък; наред с това за подсектора на газа също са необходими задължителни специфични правила, които да гарантират сигурността на европейската енергийна система.
- (73) Както показва симулацията, извършена на равнището на Съюза през 2017 и 2021 г., мерките за регионално сътрудничество и солидарност са от решаващо значение за гарантирането на устойчивостта на Съюза в случай на сериозно влошаване на положението с доставките. Мерките за солидарност следва да гарантират, че трансграничните доставки за защитените по линия на солидарността клиенти (например домакинствата) се осъществяват във всички

ситуации. Държавите членки следва да приемат необходимите мерки за изпълнението на разпоредбите относно механизма за солидарност, включително като съответните държави членки постигнат технически, правни и финансови договорености. Държавите членки следва да опишат подробно тези договорености в своите планове за действие при извънредни ситуации. За държавите членки, които не са постигнали необходимата двустранна договореност, в интерес на ефективната солидарност следва да се прилага поместеният в настоящия регламент стандартен образец.

- (74) Вследствие на такива мерки е възможно за дадена държава членка да възникне задължение да изплати компенсация на засегнатите от нейните мерки. За да се гарантира, че компенсацията, изплатена от държавата членка, която е отправила искането за солидарност, на държавата членка, предоставяща солидарност, е справедлива и разумна, националният регулаторен орган в областта на енергетиката или националният орган в областта на конкуренцията следва, в качеството си на независим орган, да разполага с правомощия за извършване на одит на размера на поисканата и изплатена компенсация и — ако е необходимо — да поиска коригиране на нейния размер.

- (74a) *Важно е Комисията и държавите членки да имат ясна представа за планираните и сключените договори за доставка на газ в целия Съюз, за да се прецени дали са постигнати целите за сигурност на доставките и енергийна солидарност. Поради това предприятията или органите на държавите членки следва да информират Комисията и държавите членки, в които са установени тези предприятия, за големи планирани покупки на газ над 5 TWh/година. Това следва да се прилага по-специално за основната информация относно нови или подновени договори. Комисията следва да има право да отправя препоръки към предприятията за природен газ или органите на съответните държави членки, по-специално когато по-нататъшната координация би подобрила функционирането на съвместното закупуване или когато обявяването на търг за закупуване на газ или планираните покупки на газ могат да имат отрицателно въздействие върху сигурността на доставките, международния пазар или енергийната солидарност. Отправянето на препоръка не следва да***

възпрепятства предприятията за природен газ или органите на съответните държави членки междуременно да продължат преговорите.

(74б) Когато Комисията има основателни причини да счита, че са възникнали извънредни обстоятелства, при които сигурността на доставките за Съюза или за даден регион или държава членка не може да бъде напълно гарантирана, без да се реши проблемът с липсващи звена, по-специално като се вземе предвид целта на Съюза за прекратяване на зависимостта от един-единствен доставчик, тя се насърчава да възложи на ЕМОПС за газ да извърши прозрачен и задълбочен анализ на установените рискове за сигурността на доставките и на възможните решения за справяне с тях. Въз основа на анализа на ЕМОПС за газ Комисията, като вземе предвид необходимостта от насърчаване на енергийната сигурност и солидарност в Съюза, бързото прекратяване на зависимостта от един-единствен доставчик и преодоляването на свързаните с това затруднения на вътрешния енергиен пазар, може да установи липсващи звена с цел преодоляване или смекчаване на установените рискове за сигурността на доставките. Комисията може също така да определи средства за подкрепа на разработването на такива инвестиционни проекти, включително чрез ускорена процедура за издаване на разрешения и финансова помощ. Важно е всеки такъв инвестиционен проект да бъде ориентиран към бъдещето и съвместим с целите на Съюза за неутралност по отношение на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119, както и да не води до блокиране на активи.

(75) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно установяването на справедливи правила за условията за достъп до газопреносните мрежи, до съоръженията за съхранение и за ВПП, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците ѝ може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

Глава I

Предмет, обхват и определения

Член 1

Предмет и обхват

Настоящият регламент:

- а) установява недискриминационни правила за условията за достъп до системи за природен газ и водород, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари, с оглед обезпечаване на нормалното функциониране на вътрешния пазар на газове, **както и принос към дългосрочната гъвкавост на електроенергийната система;**
- aa) **насърчва превантивните мерки за намаляване на търсенето на газ от изкопаеми горива чрез прилагане на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, водещи до икономии на енергия, повишена пряка електрификация като част от напълно интегрирана енергийна система и увеличено ползване на възобновяемите източници на енергия, и допринася за разумната и рационална употреба на природни ресурси и постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката;**
и
- б) улеснява появата на добре функциониращ и прозрачен пазар на едро с високо равнище на сигурност на доставките на газ и предоставя механизми за хармонизиране на правилата за достъп до мрежата при трансграничен обмен на газ.

Целите, посочени в първата алинея, включват определяне на хармонизирани принципи относно тарифите — или методиките за тяхното изчисляване — за достъп до мрежата за природен газ, но не и до съоръженията за съхранение, за установяване на услуги за достъп на трети страни и хармонизирани принципи за разпределение на капацитет, управление на претоварването, определяне на изисквания за прозрачност, правила за балансиране, такси при дисбаланс и улесняване на търговията с капацитет.

Настоящият регламент, с изключение на член 31, параграф 5, се прилага само за съоръжения за съхранение на природен газ и водород, които попадат в обхвата на член 29, параграф 3 или параграф 4 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

Държавите членки може да създадат образувание или орган, установени в съответствие с преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx), с цел осъществяването на една или повече от функциите, обикновено възлагани на оператора на преносната система или оператора на мрежа за водород, които се подчиняват на изискванията на настоящия регламент. Това образувание или орган подлежи на сертифициране в съответствие с член 13 от настоящия регламент и подлежи на определяне в съответствие с член 65 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
 - (1) „регулаторна база от активи“ означава всички мрежови активи на даден оператор на мрежа, които се използват за предоставянето на регулирани мрежови услуги и се вземат предвид при изчисляването на приходите от свързаните с мрежата услуги;
 - (2) „пренос“ означава **пренос съгласно определението в член 2, точка 16 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425]**;
 - (3) „договор за пренос“ означава договор, който операторът на преносна система или операторът на мрежа за водород е сключил с ползвател на мрежата с оглед извършване на услуги по транспортиране на **газ**;
 - (4) „капацитет“ означава максималният поток, изразен в нормални кубически метри за единица време или в енергийна единица за единица време, на който ползвателят на мрежата има право съгласно разпоредбите на договора за пренос;
 - (5) „неизползван капацитет“ означава гарантиран капацитет, който ползвател на мрежата е добил по силата на договор за пренос, но който същият ползвател не е заявил в рамките на крайния срок, определен в договора;

- (6) „управление на претоварването“ означава управление на капацитетите за пренос на оператора на преносна система с оглед оптимално и максимално използване на техническия капацитет и навременно откриване на точки на бъдещо претоварване и насищане;
- (7) „вторичен пазар“ означава пазар на капацитет, търгуван по начин, различен от този на първичния пазар;
- (8) „заявка“ означава предварително докладване от ползвател на мрежата на оператора на преносна система относно действителния поток, който ползвателят на мрежата възнамерява да подаде към или да изтегли от системата;

- (10) „цялостност на системата“ означава всяка ситуация, при която налягането и качеството на природния газ или водорода се поддържат в рамките на минимални и максимални граници, така че транспортирането на природен газ или водород да бъде гарантирано от техническа гледна точка;
- (11) „период на балансиране“ означава период, в рамките на който изтеглянето на дадено количество *газ*, изразено в енергийни единици, трябва да бъде компенсирано от всеки ползвател на мрежата посредством подаване на същото количество *газ* в съответствие с мрежовия кодекс;
- (12) „ползвател на мрежа“ означава клиент или потенциален клиент на оператора на преносна система *или на оператора на мрежа за водород*, както и самите оператори на преносни системи *или на мрежи за водород*, доколкото това им е необходимо, за да изпълняват функциите си, свързани с транспортирането на природен газ и водород ;
- (13) „прекъсваеми услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносната система или от оператор на мрежа за водород въз основа на прекъсваем капацитет;
- (14) „прекъсваем капацитет“ означава газов капацитет за пренос, който може да бъде прекъсван от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород в съответствие с условията, залегнали в договора за пренос;

- (15) „дългосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород, с продължителност една година или повече;
- (16) „краткосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород, с продължителност, по-малка от една година;
- (17) „гарантиран капацитет“ означава капацитет за пренос на газ, чиято непрекъсваемост е гарантирана от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород по силата на сключен договор;
- (18) „гарантирани услуги“ означава услуги, предоставяни от оператора на преносна система или оператор на мрежа за водород във връзка с гарантиран капацитет на пренос;
- (19) „технически капацитет“ означава максималният гарантиран капацитет, който може да бъде предложен на ползвателите на мрежата, като се вземат под внимание целостността на системата и експлоатационните изисквания на преносната система или на мрежата за водород;
- (20) „договорен капацитет“ означава капацитет, който е разпределен на ползвател на мрежата съгласно договор за пренос;
- (21) „наличен капацитет“ означава онази част от техническия капацитет, която не е разпределена и е все още е налична за системата в дадения момент;
- (22) „договорно претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на гарантиран капацитет надхвърля техническия капацитет;
- (23) „първичен пазар“ означава пазарът на капацитет, търгуван директно от оператора на преносната система или от оператор на мрежа за водород;
- █
- (25) „капацитет на съоръжение за ВПГ“ означава капацитет в терминал за втечен природен газ (ВПГ), който се използва за втечняване на природен газ, или за внасяне, разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПГ;

- (26) „пространство“ означава обем газ, който даден ползвател на съоръжение за съхранение може да използва за съхранение на газ;
- (27) „подаваща способност“ означава скоростта на добив, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да добива газ от съоръжението за съхранение;
- (28) „нагнетателна способност“ означава скоростта на нагнетяване, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да нагнети газ в съоръжението за съхранение;
- (29) „капацитет за съхранение“ означава всяко съчетание от пространство, нагнетателна способност и подаваща способност;
- (30) „входно-изходна система“ означава **модел за достъп до** преносни **или** разпределителни системи **на природен газ, при който ползвателите на системата могат независимо да резервират права за капацитет във входните и изходните точки**;
- (31) „зона на балансиране“ означава входно-изходна система, за която се прилага специален режим на балансиране;
- (32) „виртуална търговска точка“ означава нефизическа търговска точка в рамките на входно-изходна система, където се **обменя газ** между продавач и купувач, без да е необходимо да се резервира преносен или разпределителен капацитет;
- (33) „входна точка“ означава точка, която предоставя достъп до входно-изходна система и подлежи на процедури за резервиране от ползвателите на мрежата **■** , **която позволява протичането на газ във входно-изходната система**;
- (34) „изходна точка“ означава точка, **която предоставя достъп до входно-изходната система и** която позволява извеждането на газ от входно-изходната система и подлежи на процедури за резервиране от ползвателите на мрежата;
- (35) „условен капацитет“ означава гарантиран капацитет, който е свързан с прозрачни, предварително определени условия или за предоставяне на

достъп от и до виртуална търговска точка, или за ограничена разпределяемост;

- (36) „разпределяемост“ означава дискреционна комбинация от който и да било входен капацитет с който и да било изходен капацитет или обратно;
- (37) „разрешени приходи“ означава сумата от приходите от услуги за пренос и приходите от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за определен период от време в рамките на даден регулаторен период, които този оператор на преносна система има право да получи при режим без пределни цени и които са определени в съответствие с член 72, параграф 7, буква а) от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx);
- (38) „нова инфраструктура“ означава инфраструктура, която все още не е завършена на ... *[датата на влизането в сила на настоящия регламент]*;
- (38a) „природен газ“ означава природен газ съгласно определението в член 2, точка 1 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38б) „възобновяем газ“ означава възобновяем газ съгласно определението в член 2, точка 2 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38в) „газ“ означава газ съгласно определението в член 2, точка 3 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38г) „система за природен газ“ означава система за природен газ съгласно определението в член 2, точка 4 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38д) „система за водород“ означава система за водород съгласно определението в член 2, точка 5 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38е) „съоръжение за съхранение на водород“ означава съоръжение за съхранение на водород съгласно определението в член 2, точка 6 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*

- (38ж) *„оператор на съоръжение за съхранение на водород“ означава оператор на съоръжение за съхранение на водород съгласно определението в член 2, точка 6а от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38з) *„терминал за водород“ означава терминал за водород съгласно определението в член 2, точка 8 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38и) *„оператор на терминал за водород“ означава оператор на терминал за водород съгласно определението в член 2, точка 8а от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38й) *„качество на водорода“ означава качество на водорода съгласно определението в член 2, точка 9 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38к) *„нискъвъглероден газ“ означава нискъвъглероден газ съгласно определението в член 2, точка 11 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38л) *„оператор на газопреносна система“ означава оператор на газопреносна система съгласно определението в член 2, точка 17 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38м) *„разпределение“ означава разпределение съгласно определението в член 2, точка 18 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38н) *„оператор на газоразпределителна система“ означава оператор на газоразпределителна система съгласно определението в член 2, точка 19 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38о) *„мрежа за водород“ означава мрежа за водород съгласно определението в член 2, точка 20 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38п) *„транспортиране на водород“ означава транспортиране на водород съгласно определението в член 2, точка 21 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*

- (38p) „оператор на мрежа за водород“ означава оператор на мрежа за водород съгласно определението в член 2, точка 22 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38c) „доставка“ означава доставка съгласно определението в член 2, точка 23 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38t) „съоръжение за съхранение“ означава съоръжение за съхранение съгласно определението в член 2, точка 25 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38y) „оператор на система за съхранение“ означава оператор на система за съхранение съгласно определението в член 2, точка 26 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38ф) „съоръжение за ВПГ“ означава съоръжение за ВПГ съгласно определението в член 2, точка 27 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38x) „оператор на система за ВПГ“ означава оператор на система за ВПГ съгласно определението в член 2, точка 28 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38и) „система“ означава система съгласно определението в член 2, точка 29 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38ч) „спомогателни услуги“ означава спомогателни услуги съгласно определението в член 2, точка 30 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38и) „междусистемен газопровод“ означава междусистемен газопровод съгласно определението в член 2, точка 33 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38и) „междусистемен газопровод за водород“ означава междусистемен газопровод за водород съгласно определението в член 2, точка 34 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*

- (38aa) „ползвател на системата“ означава ползвател на системата съгласно определението в член 2, точка 40 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38аб) „клиент“ означава клиент съгласно определението в член 2, точка 41 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38ав) „краен клиент“ означава краен клиент съгласно определението в член 2, точка 44 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38аг) „сигурност“ означава сигурност съгласно определението в член 2, точка 48 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38ад) „контрол“ означава контрол съгласно определението в член 2, точка 51 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38ае) „точка на междусистемно свързване“ означава точка на междусистемно свързване съгласно определението в член 2, точка 58 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38аж) „виртуална точка на междусистемно свързване“ означава виртуална точка на междусистемно свързване съгласно определението в член 2, точка 59 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38аз) „участник на пазара“ означава участник на пазара съгласно определението в член 2, точка 60 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38аи) „оперативна съвместимост“ означава оперативна съвместимост съгласно определението в член 2, точка 66 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*
- (38ай) „енергийна бедност“ означава енергийна бедност съгласно определението в член 2, точка 69 от [преработената Директива относно газа, COD 2021/0425];*

(38ак) „енергийната ефективност на първо място“ означава „енергийната ефективност на първо място“ съгласно определението в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) 2018/1999;

(38ал) „промяна на предназначението“ означава промяна на предназначението съгласно определението в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) 2022/869.

2.

Определенията в *параграф 1*, точки 4 — 23 във връзка с преноса се прилагат по аналогия и по отношение на съоръженията за съхранение и съоръженията за ВПГ.

ГЛАВА II

ОБЩИ ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ КЪМ СИСТЕМИТЕ ЗА ПРИРОДЕН ГАЗ И СИСТЕМИТЕ ЗА ВОДОРОД

Раздел 1

ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПАЗАРИТЕ И ДОСТЪПА ДО ИНФРАСТРУКТУРА

Член 3

Общи принципи

Държавите членки, регулаторните органи, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, операторите на съоръжения за съхранение, операторите на системи за ВПГ, операторите на системи за водород, както и делегираните оператори, като например операторите на пазарни области или операторите на платформи за резервиране, са длъжни да правят всичко необходимо, така че пазарите за *газ* да работят в съответствие със следните принципи:

- а) цените на *газа* се формират въз основа на търсенето и предлагането;
- б) операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи си сътрудничат с цел да осигурят на ползвателите на мрежата свободата да

- резервират самостоятелно входен и изходен капацитет. Транспортирането на газ се извършва чрез входно-изходна система, вместо по договорни пътеки;
- в) тарифите, които се начисляват във входните и изходните точки, се структурират така, че да допринасят за интеграцията на пазара, повишаването на сигурността на доставките и насърчаването на междусистемните връзки между газовите мрежи;
- г) предприятията, които извършват дейност в една и съща входно-изходна система, обменят газ във виртуалната търговска точка;
- д) ползвателите на мрежата отговарят за балансирането на своите балансови портфейли, за да се сведе до минимум необходимостта операторите на преносни системи да предприемат действия за балансиране;
- е) действията за балансиране се извършват въз основа на стандартизирани продукти и се провеждат на платформа за търговия;
- ж) правилата за пазара избягват действия, които не позволяват ценообразуване въз основа на търсенето и предлагането на *газ*;
- жа) *правилата на пазара гарантират ориентиран към потребителите и енергийно ефективен подход на пазара на природен газ и водород;***
- з) правилата за пазара спомагат за възникването и функционирането на ликвидна търговия с *газ*, като способстват за ценообразуването и за прозрачността на цените;
- и) правилата за пазара създават условия за декарбонизацията на системите за природен газ и системите за водород, включително като създават условия за интегрирането в пазара на *газ* на *газ* от възобновяеми енергийни източници, като създават стимули за ***икономия на енергия и енергийна ефективност, подпомагат интеграцията на енергийните системи, допринасят за разумното и рационалното използване на природните ресурси и улесняват постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката;***
- й) правилата за пазара осигуряват подходящи стимули за инвестиции, ***а когато това е по-ефикасно – и стимули за неизискваща инфраструктурни инвестиции намеса,*** по-специално за дългосрочни инвестиции в декарбонизирана и устойчива газова система, за акумулиране на енергия,

енергийна ефективност и реакция на потреблението с цел удовлетворяване на нуждите на пазара, и улесняват лоялната конкуренция и сигурността на доставките, *като същевременно избягват стимули за инвестиции, които водят до блокиране на активи;*

- йа) правилата за пазара отдават приоритет на използването на водород за промишлени клиенти в трудни за декарбонизация сектори, включително в тежкотоварния транспорт, с най-голям потенциал за намаляване на емисиите на парникови газове, където не са налице по-ефикасни от гледна точка на енергията и разходите варианти;*
- к) отстраняват се бариерите, ако такива съществуват, пред трансграничните потоци от газ между входно-изходните системи;
- л) правилата за пазара способстват за регионалното сътрудничество и интегриране.

Член 3а

Задължение за диверсификация на доставките на газ

За да се гарантира сигурността на енергийните доставки и основните интереси на Съюза в областта на сигурността в съответствие с целите на плана REPowerEU, държавите членки диверсифицират своите доставки на газ и гарантират, че вносът на природен газ, както и на газ от възобновяеми източници и нисковъглероден газ чрез тръбопроводи и терминали за ВПГ не е с произход от Руската федерация.

Член 3б

Разширяване на използването на възобновяем газ и нисковъглероден газ в регионите с високо потребление на въглища и високи въглеродни емисии

- 1. Комисията подкрепя и предоставя стимули за насърчаване на навлизането на възобновяем газ и нисковъглероден газ, по-специално водород и биометан, в енергийната система на Съюза, по-специално в регионите с високо потребление на въглища и високи въглеродни емисии съгласно Регламент (ЕС) 2021/1056, чрез благоприятстваща рамка. Тази рамка включва:***

- а) инвестиции за улесняване на справедливия преход на тези региони с цел увеличаване на дела на възобновяемия газ и нисковъглеродния газ, по-специално в промишлените процеси, централното отопление и съхранението на енергия, с цел повишаване на гъвкавостта на енергийната система;*
- б) ефективни мерки за подкрепа с цел ускоряване на постепенното извеждане от употреба на твърдите изкопаеми горива в промишлените сектори и в сектора на централното отопление чрез инвестиции в тяхната модернизация, иновации и развитие, както и за декарбонизация на съществуващите обекти за производство на водород с използване на изкопаеми горива;*
- в) програми и проекти за повишаване на квалификацията и за преквалификация, насочени към създаване и укрепване на работна сила, подготвена за водорода;*
- г) изпълнението на водородните долини или, когато е целесъобразно, на важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ), по-специално иновационни проекти, които дават възможност за преминаване от изкопаеми горива към водород от възобновяеми източници и биометан.*

Член 3в

Интегриране на биометана в газовата система

С цел да се подкрепи устойчивото производство на биометан, за да се гарантира сигурността на доставките на газ в Съюза и да се намали зависимостта от вноса на природен газ от изкопаеми източници, в срок до 31 декември 2030 г. държавите членки гарантират колективно, че най-малко 35 милиарда кубически метра устойчив биометан, който отговаря на изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001, се произвежда и впръсква в системата за природен газ на равнището на операторите на преносни системи или операторите на разпределителни системи.

Член 4

Разделяне на регулаторни бази от активи

1. Когато оператор на преносна система или оператор на мрежа за водород предоставя регулирани услуги за газ, водород **или** електроенергия, той трябва да отговаря на изискването за отделяне на счетоводните отчети, посочено в член 69 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение СОМ (2021) xxx] и в член 56 от Директива (ЕС) 2019/944, и трябва да има **отделни** регулаторни бази от активи ■ за активите за газ, електроенергия и водород. Всяка отделна регулаторна база от активи трябва да гарантира, че:
 - а) приходите от услуги, получени от предоставянето на конкретните регулирани услуги, може да се използват само за възстановяване на капиталовите и оперативните разходи, които са свързани с активите, включени в **регулаторната** база от активи, чрез която са били предоставени регулираните услуги;
 - б) когато активите се прехвърлят в различна регулаторна база от активи, се определя тяхната стойност. Стойността, определена за прехвърлените активи, подлежи на одит и одобрение от страна на компетентния регулаторен орган. Определената стойност трябва да е такава, че да не се допуска кръстосано субсидиране.
2. Дадена държава членка **не** разрешава каквито и да е финансови прехвърляния между регулирани услуги, които са отделни по смисъла на параграф 1.
 - 2а. **За да се избегне неоснователно и прекомерно кръстосано субсидиране между първите и бъдещите ползватели на мрежите за водород, държавите членки може да разрешат на операторите на мрежи за водород да разпределят разходите за развитие на мрежите във времето, като гарантират, че бъдещите ползватели заплащат част от първоначалните разходи. Такъв механизъм за разпределение на разходите през различни периоди, както и базовата методология за него, следва да бъдат предмет на одобрение от страна на компетентните регулаторни органи, посочени в член 70 от преработената Директива относно газа. Когато държавите членки прилагат такъв механизъм, те въвеждат**

държавна гаранция за покриване на финансовия риск на операторите на мрежи за водород.

2б. Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член регулаторният орган, посочен в член 70 от преработената Директива относно газа, може да разреши, като крайна мярка, когато не съществуват варианти с по-голяма разходна ефективност, финансови прехвърляния между регулирани услуги, които са отделни по смисъла на параграф 1. Регулаторният орган взема такова решение само въз основа на оценка на въздействието, която доказва въздействието на тези финансови трансфери върху кръстосаното субсидиране между ползвателите на газопреносни мрежи и ползвателите на мрежи за водород и потвърждава разходната ефективност на тези финансови прехвърляния, факта, че се запазват еднаквите условия на конкуренция между държавите членки и че произтичащите тарифи за газовата мрежа не нарушават неоправдано трансграничната търговия.

2в. Ако са подкрепени от оценката на въздействието, посочена в параграф 2б, дадена държава членка може да разреши финансови прехвърляния между регулирани услуги, които са отделни по смисъла на параграф 1, при условие че:

- а) всички приходи, необходими за финансовото прехвърляне, се събират като целева такса;*
- б) целевата такса се събира само от изходните точки до крайните клиенти, разположени в същата държава членка като получателя на финансовото прехвърляне;*
- в) преди да влязат в сила, целевата такса и финансовото прехвърляне или методиките за тяхното изчисляване се одобряват от регулаторния орган, посочен в член 70 от преработената Директива относно газа, като прилагането им започва в началото на определена газогодина;*
- г) одобрените целева такса и финансово прехвърляне, както и методиките, когато такива са одобрени, се публикуват преди прилагането им;*

д) ACER е издала препоръка в съответствие с параграф 4 и Комисията е била уведомена за целевите такси.

3. Регулаторният орган може да одобри финансовото прехвърляне и целевата такса, посочени в параграф 2б, само при условие че:

- а) тарифите за достъп до мрежата се начисляват на ползвателите на регулаторната база от активи, която се ползва от финансовото прехвърляне;
- б) сборът от финансовите прехвърляния и приходите от услуги, събрани чрез тарифите за достъп до мрежата, не може да е по-голям от разрешените приходи;
- в) финансовото прехвърляне е одобрено за ограничен период от време и никога не може да е по-дълго от една трета от срока на амортизация на съответната инфраструктура.

За. Разходите за проучванията за осъществимост, свързани с промяната на предназначението на мрежите за водород, не се считат за финансови прехвърляния между регулирани активи.

4. До ... [една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент] ACER издава препоръки до операторите на преносни системи или *операторите на мрежи за водород* и регулаторните органи относно *критериите, които позволяват и определят разпределението във времето на разходите за развитие на мрежата между ползвателите на мрежата за водород. Когато е необходимо, ACER издава методики за:*

- а) определянето на стойността на активите, които са прехвърлени към друга *регулаторна* база от активи, и предназначението на всички печалби и загуби, които може да се получат в резултат на това;
- б) изчисляването на размера и на максималното времетраене на финансовото прехвърляне и целевата такса;
- в) критериите за разпределяне на приносите към целевата такса между крайните клиенти, свързани към регулаторната база от активи.

ACER актуализира препоръките, *посочени в първа алинея*, най-малко веднъж на всеки две години.

Член 5

Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи:
 - а) гарантират, че предлагат капацитет и услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа;
 - б) предоставят както гарантиран, така и прекъсваем капацитет. Цената за прекъсваем капацитет трябва да отразява вероятността от прекъсване;
 - в) предлагат на ползвателите на мрежата както дългосрочен, така и краткосрочен капацитет.

По отношение на първа алинея, буква а), когато оператор на преносна система предлага една и съща услуга на различни клиенти, той я предлага при равностойни договорни условия, или като използва хармонизирани договори за пренос или общ мрежов кодекс, одобрен от компетентния орган в съответствие с процедурата, предвидена в член 72 или 73 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM (2021) xxx).

- 1а. *Не се налагат тарифи съгласно член 15 за достъп до преносни системи в точки на междусистемно свързване между държавите членки, освен ако съответните регулаторни органи не се споразумеят съвместно относно тарифен режим за такъв достъп. При липса на споразумение между съответните регулаторни органи ACER взема решение относно тарифния режим, включително възможността да се избегне прилагането на тарифи, в съответствие с член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Когато вземат решение относно този тарифен режим, съответните регулаторни органи или ACER гарантират подходяща възвръщаемост на инвестициите и покриват оперативните разходи на операторите на газопреносни мрежи във връзка с конкретната точка на междусистемно свързване.*

2. Договорите за пренос, подписани с начални дати, различни от стандартните, или с по-кратка продължителност от стандартните годишни договори за

пренос, не водят до произволно повишаване или понижаване на тарифите, което не отразява пазарната стойност на услугата в съответствие с принципите, установени в член 15, параграф 1.

3. Когато две или повече точки на междусистемно свързване свързват две еднакви съседни входно-изходни системи, съответните оператори на съседни преносни системи предлагат наличните капацитети в точките на междусистемно свързване на една виртуална точка на междусистемно свързване. Всеки договорен капацитет в точките на междусистемно свързване, независимо от датата на неговото сключване, се прехвърля към виртуалната точка на междусистемно свързване.

Виртуална точка на междусистемно свързване се създава само ако са изпълнени следните условия:

- a) общият технически капацитет във виртуалните точки на междусистемно свързване трябва да е равен на или по-голям от сбора на техническите капацитети във всяка от точките на междусистемно свързване, допринасящи за виртуалните точки на междусистемно свързване;
 - б) виртуалната точка на междусистемно свързване способства за икономичното и ефективно използване на системата, включително, но не само, предвид правилата, определени в членове 9 и 10 от настоящия регламент.
4. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.
 5. Операторите на преносни системи имат достъп, ако е нужно за целта на извършването на дейността им, включително във връзка с трансграничен пренос, до мрежата на други оператори на преносни системи.

Член 6

Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород предлагат своите услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа. Когато една и съща услуга се предлага на различни клиенти, тя се предлага при равностойни договорни условия. Операторите на мрежи за водород публикуват на своите уебсайтове договорните условия и тарифите, начислявани за достъп до мрежата, и — ако е приложимо — таксите за балансиране.
2. На участниците на пазара се предоставя максималният капацитет на мрежата за водород, като се вземат предвид целостността на системата и ефикасната експлоатация на системата.
3. Максималният срок на договорите за капацитет е 20 години за инфраструктурата, завършена до [датата на влизане в сила], и 15 години за инфраструктурата, завършена след тази дата. Регулаторните органи имат право да наложат по-кратки максимални срокове, ако това е необходимо за гарантиране на функционирането на пазара, за защита на конкуренцията и за осигуряване на бъдещо трансгранично интегриране. **Когато приемат решение за налагане на по-кратък максимален срок, регулаторните органи вземат предвид, наред с другото, ангажимента на ползвателите да обезпечат финансирането на мрежата, отрицателните последици за възможностите за планиране и рефинансиране.**
4. Операторите на мрежи за водород прилагат и публикуват недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които също така улесняват трансграничния обмен на водород на недискриминационна основа.
5. Операторите на мрежи за водород извършват редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, като вземат предвид сигурността на доставките и ефикасността на крайните употреби на водорода.
- 5а. Когато капацитетът е по-малък от необходимия за потенциалните ползватели, операторите на мрежи за водород, в сътрудничество със съответните регулаторни органи и потенциалните ползватели, дават приоритетен достъп на ползвателите, които могат да докажат най-голям потенциал за намаляване на емисиите на парникови газове на тон**

изразходван водород и когато не съществуват варианти с по-голяма енергийна и разходна ефективност. Настоящият параграф не се прилага за достъпа до мрежата за водород, който вече е бил предоставен.

6. Считано от 1 януари 2031 г., мрежите за водород се организират като входно-изходни системи.
7. Считано от 1 януари 2031 г., член 15 се прилага и по отношение на тарифите за достъп до мрежи за водород. Членове 16 и 17 не се прилагат. **От 1 януари 2031 г.** съгласно член 15 в точките на междусистемно свързване между държави членки не се начисляват тарифи за достъп до мрежи за водород, *освен ако съответните регулаторни органи не се споразумеят съвместно за тарифен режим за такъв достъп. При липса на споразумение между съответните регулаторни органи ACER взема решение относно тарифния режим, включително възможността да се избегне прилагането на тарифи, в съответствие с член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Когато вземат решение относно този тарифен режим, съответните регулаторни органи или ACER осигуряват подходяща възвръщаемост на инвестициите и покриват оперативните разходи на операторите на преносни мрежи за водород във връзка с конкретната точка на междусистемно свързване.* Когато държава членка реши да прилага регулиран достъп на трети страни до мрежи за водород в съответствие с член 31 от [преработената Директива относно газа] преди 1 януари 2031 г., по отношение на тарифата за достъп до мрежи за водород в тази държава се прилага член 15, параграф 1 **от настоящия регламент.**
8. Считано от 1 януари 2031 г., операторите на мрежи за водород са длъжни при предлагането на своите услуги да спазват изискванията за операторите на преносни системи по членове 5, 9 и 12, както и да публикуват тарифите за всяка точка от мрежата на онлайн платформа, експлоатирана от **ЕМОПС за газ и водород**. Докато бъде приет и влезе в сила предвиденият в член 54, параграф 2, буква г) мрежов кодекс за разпределение на капацитет за мрежи на водород, това публикуване може да се извършва посредством електронни препратки към публикацията на тарифите на уебсайтовете на операторите на мрежи за водород.

Член 7

Услуги за достъп на трети страни по отношение на съоръжения за съхранение на природен газ, терминали за водород, съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение на водород

1. Операторите на съоръжения за ВПГ и терминали за водород, операторите на съоръжения за съхранение на водород, както и операторите на системи за съхранение на природен газ:
 - а) предлагат на недискриминационна основа услуги на всички ползватели на мрежата, които отговарят на търсенето на пазара; по-специално, когато даден оператор на съоръжение за ВПГ, терминал за водород, съоръжение за съхранение на водород или на система за съхранение на природен газ предлага една и съща услуга на различни клиенти, той го прави при равностойни договорни условия;
 - б) предлагат услуги, които са съвместими с използването на взаимосвързани преносни системи за природен газ и водород и улеснява достъпа чрез сътрудничество с оператора на преносна система или оператора на мрежа за водород; и
 - в) правят публично достояние необходимата информация, по-специално данни за използването и наличието на услуги, в рамките на период, обоснован от разумните търговски нужди на ползвателите на съоръжения за ВПГ или за съхранение, на терминали за водород или съоръжения за съхранение на водород, при условие че регулаторният орган осъществява контрол върху подобно оповестяване.
2. Всеки оператор на система за съхранение:
 - а) предоставя на трети страни услуги за достъп както за гарантирани доставки, така и за прекъсваеми доставки; цената за прекъсваем капацитет трябва да отразява вероятността от прекъсване;
 - б) предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както дългосрочни, така и краткосрочни услуги;

- в) предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както поотделно, така и в пакет, услуги по предоставяне на пространство за съхранение, магнетателна способност и добивна способност.
3. Всеки оператор на система за ВПГ предлага на ползвателите на съоръжение за ВПГ услуги както поотделно, така и в пакет, в рамките на съоръжението за ВПГ, в зависимост от изразените от тях нужди.
4. Договорите за съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение на природен газ не водят до неоправдано по-високи тарифи в случаите, когато са подписани:
- а) извън годината на природния газ с начални дати, различни от стандартните; или
- б) с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение.

Договорите за съоръжения за съхранение на водород и за терминали за водород с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение не водят до неоправдано по-високи тарифи.

5. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.
6. Договорните ограничения за изисквания минимален размер на капацитета на съоръжението за ВПГ или терминала за водород и на капацитета за съхранение природен газ или водород се основават на технически ограничения и позволяват на ползватели на по-малки съоръжения за съхранение да получават достъп до услуги по съхранение.

Член 8

Оценка на пазара на *възобновяем газ* и *нисковъглероден газ* от страна на операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение

Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение, *в сътрудничество със съответните регулаторни органи*, извършват поне веднъж на две години оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, които дават възможност за използване на

възобновяем газ и нисковъглероден газ в съоръженията, **включително промяна на предназначението с цел използване на деривати на водорода и терминали за водород**. При планиране на нови инвестиции операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение извършват оценка на пазарното търсене и вземат предвид сигурността на доставките, **както и пазарното търсене на течен водород и новите свързани инвестиции**. Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение оповестяват публично всички планове във връзка с нови инвестиции, които дават възможност за **приоритет на използването на възобновяем газ и нисковъглероден газ** в техните съоръжения.

Член 9

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи

1. Максималният капацитет във всички важни точки, посочени в член 30, параграф 3, се предоставя на участниците на пазара, като се вземат предвид целостността на системата и ефикасната експлоатация на мрежата.
2. Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:
 - а) подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура и трансграничния обмен на природен газ, **като вземат предвид инвестициите за извеждане от експлоатация, икономии на разходи от промяна на предназначението с цел използване на водород и инвестициите в алтернативни решения от страна на потреблението, които не изискват нови инвестиции в инфраструктура;**
 - б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия; и
 - в) са съвместими със системите за достъп до мрежите на държавите членки.
3. Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които улесняват

трансграничния обмен на природен газ на недискриминационна основа и които се основават на следните принципи:

- а) в случай на договорно претоварване операторът на преносна система предлага неизползвания капацитет на първичния пазар поне за ден напред и на база прекъсваемост на доставките; и
- б) ползватели на мрежата, които желаят да препродадат или преотдадат под наем неизползван договорен капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят.

Що се отнася до първа алинея, буква а), държава членка може да изиска от ползвателите на мрежата да уведомят или да информират оператора на преносна система.

4. Операторите на преносни системи извършват редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, като вземат предвид съвместния сценарий, разработен за интегрирания план за развитие на мрежата въз основа на член 51 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], както и сигурността на доставките.

Член 10

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на съоръженията за съхранение на природен газ, терминалите за водород, съоръженията за съхранение на водород и съоръженията за ВПГ

1. На участниците на пазара се предлага максималният капацитет на съоръженията за съхранение на природен газ, съоръженията за ВПГ, съоръженията за съхранение на водород и терминалите за водород, като се вземат предвид целостността и експлоатацията на системата.
2. Операторите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на водород, на терминали за водород и на системи за съхранение на природен газ прилагат и публикуват недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:

- а) подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на капацитета и улесняват инвестирането в нова инфраструктура;
 - б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия;
 - в) са съвместими със свързаните системи за достъп до мрежата.
3. Договорите за терминали за ВПГ, терминали за водород, съоръжения за съхранение на водород и съоръжения за съхранение на природен газ включват мерки за предотвратяване на презапасяването с капацитет, като се вземат предвид следните принципи, които се прилагат в случай на договорно претоварване:
- а) операторът на система е длъжен своевременно да предлага неизползвания капацитет на съоръжението за ВПГ, терминала за водород и съоръжението за съхранение на първичния пазар; по отношение на съоръженията за съхранение това се прави поне за ден напред и на база прекъсваемост на доставките;
 - б) ползватели на съоръжения за ВПГ, терминали за водород и съоръжения за съхранение, които желаят да препродадат договорния си капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят; не по-късно от 18 месеца след [датата на влизане в сила на настоящия регламент] операторите на съоръжения за ВПГ, терминали за водород и системи за съхранение осигуряват, индивидуално или регионално, прозрачна и недискриминационна платформа за резервиране, чрез която ползвателите на съоръжения за ВПГ, терминали за водород и съоръжения за съхранение да могат да препродават неизползвания си договорен капацитет на вторичния пазар.

Член 11

Търговия с права върху капацитети

Всеки оператор на преносна система, на система за съхранение, на система за ВПГ и на система за водород предприема разумни мерки, за да даде възможност правата върху

капацитета да се търгуват свободно и да се улесни тази търговия по прозрачен и недискриминационен начин. Всеки такъв оператор разработва хармонизирани договори и процедури за пренос, за съоръжения за ВПГ, за терминали за водород, за съоръжения за съхранение на природен газ и за съоръжения за съхранение на водород на първичния пазар, за да се улесни вторичната търговия с капацитет, и отчита прехвърлянето на първични права върху капацитет, когато получи уведомление от ползватели на мрежата.

Регулаторните органи се уведомяват за хармонизираните договори и процедури.

Член 12

Правила за балансиране и такси при дисбаланс

1. Правилата за балансиране се определят по честен, недискриминационен и прозрачен начин и се основават на обективни критерии. Правилата за балансиране отразяват реалните потребности на системата, като се отчитат ресурсите, с които разполага операторът на преносна система. Правилата за балансиране са пазарно обусловени.

2. С цел да се даде възможност на ползвателите на мрежи да предприемат навременни коригиращи действия, операторите на преносни системи предоставят достатъчна, навременна и надеждна онлайн информация по отношение на балансовия статус на ползвателите на мрежата.

Предоставената информация отразява нивото на информация, до която има достъп операторът на преносна система, както и периода на плащане, за който се изчисляват такси при дисбаланс.

Предоставянето на информация по настоящия параграф е безплатно.

3. Таксите при дисбаланс отразяват възможно най-точно разходите, като същевременно осигуряват подходящи стимули за ползвателите на мрежата да балансират своите входящи и изходящи количества газ. Таксите не допускат кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара.

Методиката за изчисляване на такси при дисбаланс, както и окончателните стойности, се обявяват от компетентните органи или от оператора на преносната система, според случая.

4. Държавите членки гарантират, че операторите на преносни системи се стремят да хармонизират режимите на балансиране и да усъвършенстват структурите и нивата на таксите за балансиране, за да улеснят търговията с газ, извършвана във виртуалната търговска точка.

Член 13

Сертифициране на оператори на преносни системи и на оператори на мрежи за водород

1. Комисията разглежда всяка нотификация за решение за сертифициране на оператор на преносна система и на оператор на мрежа за водород, както е предвидено в член 65, параграф 6 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx], веднага щом я получи. В рамките на два месеца от деня на получаване на такава нотификация Комисията дава становището си на съответния регулаторен орган относно съответствието ѝ с член 65, параграф 2 или член 66, както и член 54 от преработената Директива относно газа за операторите на преносни системи, и член 65 от същата директива за операторите на мрежи за водород.

При изготвяне на посоченото в първата алинея становище, Комисията може да поиска ACER да предостави становище относно решението на регулаторния орган. В такъв случай двумесечният срок, посочен в първата алинея, се удължава с два допълнителни месеца.

При отсъствието на становище от Комисията в рамките на срока, посочен в първата и втората алинея, се приема, че Комисията не повдига възражения срещу решението на регулаторния орган.

2. При получаване на становище на Комисията, регулаторният орган, в срок от два месеца, приема окончателното си решение относно сертифицирането на оператора на преносна система или оператора на мрежа на водород, като се съобразява в най-голяма степен с това становище. Решението на регулаторния орган и становището на Комисията се публикуват заедно.
3. Във всеки един момент по време на процедурата регулаторните органи или Комисията могат да изискват от оператор на преносна система, от оператор на мрежа за водород и/или от предприятие, извършващо някоя от функциите по производство или доставка, всяка информация, свързана с изпълнението на задачите им по настоящия член.

4. Регулаторните органи и Комисията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.
5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63, с цел да предостави насоки, определящи в детайли процедурата, която да се следва за прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член.
6. Когато Комисията получи нотификация за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 54, параграф 10 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx), Комисията взема решение относно сертифицирането. Регулаторният орган се съобразява с решението на Комисията.

Член 14

Сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи си сътрудничат с други оператори на преносни системи и на инфраструктура при координиране на поддръжката на съответните мрежи с цел да сведат до минимум прекъсванията в услугите по пренос, предоставяни на ползватели на мрежа и на оператори на преносни системи в други области.
2. Операторите на преносни системи сътрудничат както помежду си, така и с други оператори на инфраструктура, с цел да се увеличи максимално техническият капацитет в рамките на входно-изходната система и да се сведе до възможния минимум използването на газово гориво.

Раздел 2

ДОСТЪП ДО МРЕЖИТЕ

Член 15

Тарифи за достъп до мрежите

1. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, които операторите на преносни системи прилагат и които се одобряват от регулаторните органи съгласно член 72, параграф 7 от преработената

Директива относно газа, както и тарифите, публикувани съгласно член 27, параграф 1 от същата директива, са прозрачни, отчитат необходимостта от цялостност на системата и нейните подобрения и отразяват реално направени разходи в степента, в която те съответстват на разходи, направени от ефикасен и структурно сравним оператор на мрежа, освен това са прозрачни, като същевременно включват подobaваща възвръщаемост на инвестициите. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат по недискриминационен начин.

Тарифите може да се определят и чрез пазарно обусловени договорености, например търгове, при условие че подобни договорености и приходите от тях са одобрени от регулаторния орган.

Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, подпомагат ефикасната търговия с газ и конкуренцията, като същевременно се предотвратява кръстосаното субсидиране между ползватели на мрежата и се осигуряват стимули за инвестиции, поддържа се или се създава оперативна съвместимост на преносните мрежи. ***Те следва да се стремят да избягват създаването на стимули за практиката на примесването на водород в системата за природен газ за целите на увеличаването на количеството природен газ, който се транспортира или съхранява, или за удължаването на жизнения цикъл на инфраструктурата за природен газ.***

Тарифите за ползватели на мрежата са недискриминационни и се определят поотделно за всяка входна или изходна точка от преносната система.

Механизмите за разпределение на разходите и методиката за определяне на тарифите по отношение на входните и изходните точки се одобряват от регулаторните органи. Държавите членки гарантират, че таксите за мрежата няма да се изчисляват на основата на договорни пътеки.

2. Тарифите за достъп до мрежата не ограничават пазарната ликвидност, нито нарушават трансграничната търговия между различните преносни системи. Когато различията в тарифните структури биха възпрепятствали търговията между преносните системи, и независимо от член 72, параграф 7 от преработената Директива относно газа, операторите на преносни системи, в

тясно сътрудничество със съответните национални органи, работят активно за сближаване на тарифните структури и принципите за определяне на такси.

2а. Регулаторните органи могат да прилагат отстъпка в размер до 100 % за тарифите за пренос и разпределение, основани на капацитета, към входните точки от и изходните точки към подземните хранилища и съоръжения за ВПГ, освен ако и в степента в която дадено съоръжение е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа и се използва като конкурентна алтернатива на точка за междусистемно свързване. Комисията преразглежда тази тарифна отстъпка до ... [пет години след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията оценява дали равнището на отстъпката, предвидено в настоящия параграф, продължава да бъде подходящо за целите на повишаването на сигурността на доставките и с оглед на задължението за съхранение съгласно член 6а от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.

Член 16

Тарифни отстъпки за **възобновяем газ и нисковъглероден газ**

Регулаторните органи оценяват възможността да предложат подкрепа с цел намаляване на разходите и таксите за съоръжения за производство на възобновяем газ и нисковъглероден газ.

Член 17

Приходи на операторите на газопреносни системи

1. Считано от [1 година след транспонирането], съответният регулаторен орган осигурява прозрачност относно методиките, параметрите и стойностите, използвани за определяне на разрешените или целевите приходи на операторите на преносни системи. Регулаторният орган публикува информацията, посочена в приложение I, или изисква тя да бъде публикувана от съответния оператор на преносна система. Тази информация се публикува в

¹⁶ Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1).

удобен за ползване формат и по възможност на един или повече общоразбираеми езици.

2. Разходите на оператора на преносна система подлежат на сравнение на ефикасността между операторите на преносни системи в Съюза, което се дефинира по подходящ начин от ACER. ACER публикува на [3 години след транспонирането] и на всеки четири години след това проучване, в което се сравнява ефикасността на разходите на оператори на преносни системи в Съюза. Съответните регулаторни органи и операторите на преносни системи предоставят на ACER всички данни, необходими за това сравнение. Резултатите от сравнението, както и националните особености се вземат предвид от съответните регулаторни органи при периодичното определяне на разрешените или целевите приходи на операторите на преносни системи.
3. Съответните регулаторни органи извършват оценка на дългосрочното развитие на тарифите за пренос, като изхождат от очакваните промени в разрешените или целевите приходи от тарифите и в потреблението на газ до 2050 г. При извършването на тази оценка регулаторният орган включва информацията за стратегията, описана в националния план в областта на енергетиката и климата на съответната държава членка, и сценариите, на които се основава интегрираният план за развитие на мрежата, разработен в съответствие с член 51 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx].

Член 17а

Улесняване на биометановите връзки и анализ на потенциала

1. ***Не по-късно от ... [една година след крайния срок за транспониране, посочен в член 5, параграф 1, първа алинея от Директивата за енергията от възобновяеми източници III [COD 2021/0218]], държавите членки изготвят регионални карти, в които се определят областите, които поради наличието на суровини, като отпадъци или остатъци, или съществуващите действащи инсталации за биогаз или биометан, имат най-голям потенциал за производство на устойчив биогаз и биометан от газообразни и твърди горива от биомаса. Тези газообразни и твърди горива от биомаса трябва да отговарят на критериите за устойчивост в***

съответствие с член 29 от Директива (ЕС) 2018/2001. Преди установяването на тези регионални карти държавите членки се консултират с компетентния регулаторен орган, регионалните и местните органи, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи и други съответни заинтересовани страни. Регионалните карти могат да бъдат актуализирани, за да се разгледат нови източници на устойчиви суровини за производството на биогаз и биометан.

- 2. Операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи очертават потенциала за свързване въз основа на вече съществуващия и очаквания капацитет с цел улесняване на исканията за свързване, като вземат предвид потенциала за увеличаване на производството на устойчив биогаз и биометан от газообразни и твърди горива от биомаса съгласно посоченото в параграф 1.*
- 3. Не по-късно от ... [две години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяка държава членка, като взема предвид регионалните карти, посочени в параграф 1, изготвя национални стратегии за производството на устойчив биогаз и биометан и тяхното използване, за да оцени потенциала за производство на устойчив биогаз и биометан, оценява всички пречки пред производството или впръскването на биометан в мрежата, както и определя траектория за постигане на установените национални потенциали до 2030 г. и 2050 г. Националните стратегии на държавите членки са тясно свързани с техните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999. Държавите членки докладват за напредъка в постигането на своя принос към целта на Съюза от 35 млрд. куб. м. като част от двугодишните си доклади съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999.*
- 4. Не по-късно от 2024 г. и редовно след това регулаторните органи, в сътрудничество със съответните заинтересовани страни, изготвят доклад за напредъка по отношение на производството, транспорта и използването на биометан.*

5. *Националният орган за стандартизация приема подходящи стандарти за качество на газа въз основа на европейските стандарти, приети от Европейския комитет по стандартизация (CEN), които позволяват впръскването на биометан в съществуващите газови мрежи, като същевременно гарантират целостта на системата.*

Раздел 3

ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПРЕНΟΣНИТЕ СИСТЕМИ, СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА СЪХРАНЕНИЕ, СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ВПГ И ТЕРМИНАЛИТЕ ЗА ВОДОРОД

Член 18

Гарантиран капацитет за възобновяем газ и нисковъглероден газ към преносната система

1. Операторите на преносни системи осигуряват гарантиран капацитет за достъп на производствените съоръжения за възобновяем газ и нисковъглероден газ, свързани към тяхната мрежа. За тази цел операторите на преносни системи, в сътрудничество с операторите на разпределителни системи, **разработват** процедури и договорености, включително инвестиции, чрез които да се осигури обратен поток от разпределителната **мрежа** към преносната мрежа, **както и планове за укрепване на мрежата с цел укрепване на мрежата по целесъобразност**.
2. Параграф 1 не засяга възможността операторите на преносни системи да разработват алтернативи на инвестициите в обратен поток, като например решения за интелигентни мрежи или свързване с други оператори на мрежи. Гарантираният достъп може да бъде ограничен само до предлагане на капацитет при прилагане на експлоатационни ограничения, за да се осигури **инфраструктурна безопасност** и икономическа ефективност. Регулаторният орган **е отговорен за прегледа и одобрението на условията на оператора на преносна система за условен капацитет и взема мерки** ограниченията на гарантирания капацитет или експлоатационните ограничения да се въвеждат въз основа на прозрачни и недискриминационни процедури и да не създават неоправдани пречки за навлизането на пазара. Ограничения не се прилагат в

случаите, в които разходите, свързани с осигуряването на капацитет, се поемат от производственото предприятие.

2а. За целите на бързото осъществяване на свързването към мрежата на производството на газ от възобновяеми източници държавите членки гарантират, че:

- а) операторът на преносна система спазва разумни срокове за оценка на исканията за подаване на възобновяем газ, за представяне на оферта и осъществяване на свързването, при наблюдение от страна на националния регулаторен орган в съответствие с член 37 и член 72, параграф 1, буква у) от [преработената Директива относно газа, предложена в СОМ(2021)xxx];**
- б) процедурите за издаване на разрешения за осъществяване на свързването не са възпрепятствани от липсата на административен капацитет и не създават пречка за постигането на националната цел за енергия от възобновяеми източници.**

Член 19

Трансгранична координация във връзка с качеството на газа в системата за природен газ

1. Операторите на преносни системи си сътрудничат с цел да избегнат ограниченията на трансграничните потоци, дължащи се на различия в качеството на газа в точките на междусистемно свързване между държавите членки. **Когато си сътрудничат, операторите на преносни системи вземат предвид характеристиките на инсталациите на крайните клиенти на газ.**
- 1а. Единствено при условие, че е приключена процедурата, описана в настоящия член, операторите на преносни системи приемат в системата за природен газ газови потоци със съдържание на водород до 3 обемни процента в точките на междусистемно свързване между държавите членки.**
- 1б. Държавите членки гарантират, че различаващите се технически спецификации, включително параметрите за качество на газа, например**

съдържание на кислород и примесване на водород в системата за природен газ, не се използват за ограничаване на трансграничните газови потоци.

2. В случаите, в които в рамките на стандартна експлоатация съответните оператори на преносни системи не могат да избегнат ограничение на трансграничните потоци, дължащо се на различия в качеството на газа, те незабавно предоставят информация на съответните регулаторни органи. Информацията трябва да включва описание и обосновка на всички мерки, които вече са били предприети от операторите на преносни системи.
3. В срок от шест месеца съответните регулаторни органи се споразумяват съвместно дали да признаят ограничението.
4. В случаите, в които съответните регулаторни органи признават ограничението, те изискват от съответните оператори на преносни системи да извършат в срок от 12 месеца последователно следните действия:
 - а) сътрудничат си и разработват технически осъществими варианти – без да променят спецификациите за качеството на газа – които може да включват ангажименти във връзка с потока, както и третиране на газа, за да се отстрани признатото ограничение, ***като се вземе предвид информацията, предоставена от крайни клиенти, които са пряко свързани с мрежата на оператора на преносната система, оператора на разпределителната система или всяка друга заинтересована страна, която би могла да бъде засегната от тази процедура;***
 - б) съвместно извършват анализ на разходите и ползите, свързани с технически осъществимите варианти, за да се определят икономически ефикасни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
 - в) изготвят прогноза за времето, необходимо за изпълнението на всеки потенциален вариант;
 - г) провеждат обществена консултация, ***по-специално със засегнатите крайни потребители, свързани към преносната мрежа,*** относно

набелязаните осъществими решения и вземат под внимание резултатите от нея;

- д) представят на съответните си регулаторни органи за одобрение и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка за информация съвместно предложение за решение въз основа на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация за отстраняване на признатото ограничение, включително срока за изпълнение.
5. В случаите, в които съответните оператори на преносни системи не постигнат споразумение за решение, всеки оператор на преносна система незабавно уведомява за това своя регулаторен орган.
6. Съответните регулаторни органи вземат съвместно координирано решение за отстраняване *или запазване* на признатото ограничение, като имат предвид анализа на разходите и ползите, извършен от съответните оператори на преносни системи, и резултатите от обществената консултация, в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. ***Всяко решение за запазване на признатото ограничение се преразглежда на всеки четири години.***
7. Съвместното координирано решение на съответните регулаторни органи включва решение относно разпределението на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна мрежа за изпълнението на договореното решение, както и включването на тези разходи в тарифите, като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от решението в съответните държави членки.
8. ACER може да отправя препоръки до регулаторните органи относно подробностите във връзка с посочените в параграф 7 решения за разпределяне на разходите.
9. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да постигнат споразумение в съответствие с параграф 3, решението относно ограничението се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Ако ACER признае ограничението, тя изисква от

съответните оператори на преносни системи да извършат в срок от 12 месеца последователно действията, посочени в параграф 4, букви а)—д).

10. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да вземат съвместно координирано решение в съответствие с параграфи 6 и 7, решението относно начина на отстраняване *или запазване* на признатото ограничение и относно разпределянето на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна система за изпълнението на договореното решение, се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. **Всяко решение за запазване на признатото ограничение се преразглежда на всеки четири години.**
11. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на ▯ настоящия член, включително подробностите относно анализа на разходите и ползите *и относно общи обвързващи спецификации за качеството на природния газ за трансграничните газопроводи за природен газ*, се определят в мрежов кодекс, установен въз основа на член 53 ▯ .

Член 21

Съвместна организация на ЕС на операторите на газопреносни системи и операторите на водородни мрежи

Всички оператори на преносни системи *на газ и оператори на мрежи за водород* си сътрудничат на равнището на Съюза посредством *съвместната организация на ЕС на операторите на газопреносни системи и оператори на мрежи за водород (ЕМОПС за газ и водород)*, с цел да се насърчи окончателното изграждане и функционирането на вътрешния пазар на природен газ *и водород*, както и трансграничната търговия, и да се гарантират оптималното управление, координираната експлоатация и стабилното техническо развитие на газопреносната мрежа *и мрежата за водород*.

Член 22

Организация на ЕМОПС за газ и водород

1. В срок до 1 септември 2024 г. *ЕМОПС за газ и водород публикува* и представя на Комисията и на ACER проекта на устав, списък на членовете *и кандидатите, очакващи сертифициране като оператори на мрежи за*

водород, и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането с други заинтересовани страни, на **ЕМОПС за газ и водород**, в случай на промени в посочените документи или при мотивирано искане от страна на Комисията или на ACER.

- 1а.** *Преди да представи документите на Комисията и ACER съгласно параграф 1 от настоящия член, ЕМОПС за газ и водород провежда обществена консултация със заинтересованите страни в съответствие с член 26. Консултациите са ефективни и обширни и се провеждат своевременно по подходящ, открит, приобщаващ и прозрачен начин. Участието на заинтересованите страни в консултацията е доброволно и се канят всички съответни заинтересовани страни. ЕМОПС за газ и водород взема предвид резултатите от посочената консултация.*
2. В срок от четири месеца от деня на получаване ACER , след официална консултация с организациите, които представят всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на системата, в това число клиентите, предоставя на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник.
3. Комисията дава становището си по проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник, като взема предвид становището на ACER , посочено в параграф 2, и в срок от три месеца от деня на получаване на становището на ACER .
4. В срок от три месеца от деня на получаване на становището на Комисията **ЕМОПС за газ и водород** приема и публикува своя преразгледан устав и процедурен правилник.
- 4а.** *Уставът на ЕМОПС за газ и водород, посочен в параграф 1, гарантира, че:*

 - а)** *участието в работата на ЕМОПС за газ и водород е ограничено до регистрирани оператори на мрежи за водород и оператори на преносни системи или други съответни заинтересовани страни за целите на изпълнението на регулаторните задачи на ЕМОПС за газ и водород;*

- б) стратегическите решения относно дейностите на ЕМОПС за газ и водород, както и политическите насоки за управителния съвет на ЕМОПС за газ и водород, се приемат от управителния съвет на ЕМОПС за газ и водород;*
- в) решенията на общото събрание позволяват да се постигне целта на ЕМОПС за газ и водород;*
- г) членовете на управителния съвет на ЕМОПС за газ и водород се избират от общото събрание с мандат от максимум четири години;*
- д) управителният съвет предлага кандидатурите за председател и заместник-председатели измежду членовете на управителния съвет на ЕМОПС за газ и водород;*
- е) сътрудничеството между операторите на преносни системи и операторите на мрежи за водород в съответствие с член 21 се ръководи от управителния съвет на ЕМОПС за газ и водород;*
- ж) въз основа на предложение от управителния съвет на ЕМОПС за газ и водород, генералният директор се назначава от общото събрание с мандат от четири години, който може да се поднови еднократно;*
- з) ЕМОПС за газ и водород публикува протоколите от заседанията на своето събрание и своя управителен съвет и редовно оповестяват информация за решенията, които взема, и за дейността си.*

4б. Посоченият в параграф 1 процедурен правилник следва да гарантира справедливото и пропорционално третиране на нейните членове и да отразява разнообразието на географската, демографската, икономическата и секторната структура на членския състав. По-специално, той предвижда управителният съвет да се състои от:

- а) председател и заместник-председател, определяни съответно на всеки три години на ротационен принцип от операторите на мрежи за водород и групите на операторите на преносни системи или обратно – с редуващи се роли между операторите на преносни системи и операторите на мрежи за водород; както и*

б) равен брой членове на управителния съвет, определени както от представителите на операторите на преносни системи, така и от представителите на операторите на мрежи за водород, като се гарантира справедлив баланс между операторите на мрежи за водород и операторите на преносни системи. Уставът на ЕМОПС за газ и водород съдържа определен равен брой членове на управителния съвет за всяка категория. Равен брой членове на управителния съвет се достига, след като има достатъчен брой сертифицирани оператори на мрежи за водород от различни държави членки.

4в. Уставът на ЕМОПС за газ и водород предвижда ясни организационни правила, включително по отношение на бюджета, предвиден за дейностите на операторите на преносна система и операторите на мрежа за водород, в рамките на ЕМОПС за газ и водород, като същевременно гарантира ефикасност и споделени услуги, предоставяни от персонала на ЕМОПС за газ и водород както на операторите на газопреносни системи, така и на операторите на мрежа за водород.

4г. Уставът също така ще предвижда ясни организационни правила относно създаването на работни групи и определянето на техния обхват и дейност, като се гарантира справедливо и балансирано третиране на членовете на организацията. Създават се специфични работни групи, които да се съсредоточат специално върху развитието на инфраструктура за водород, която да обхваща качеството, предлагането и търсенето, както и нуждите от инфраструктура.

Член 23

Организация на *ЕМОПС за газ и водород*

- 1. ЕМОПС за газ и водород развива предложения за мрежови кодекси в областите, уредени в членове 53 и 54, след отправено искане от Комисията в съответствие с член 53, параграф 9 или член 54, параграф 9.*
- 2. ЕМОПС за газ и водород може да развие мрежови кодекси в областите, уредени в членове 53 и 54, с цел да постигне целите, определени в член 21, когато тези мрежови кодекси не са свързани с областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане. Тези мрежови кодекси се представят*

на ACER за становище. Това становище се взема надлежно предвид от **ЕМОПС за газ и водород**.

3. **ЕМОПС за газ и водород** приема **и публикува**:

- а) общи инструменти за експлоатация на мрежата с оглед на осигуряването на координация при експлоатация на мрежата в нормални и извънредни условия, включително обща скала за класификация на аварията, и планове за научноизследователска дейност;
- б) необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата **за газ и водород** в целия Съюз (план за развитие на мрежата в целия Съюз), включително **Европейски план за приоритетни коридори за водород в съответствие с приложение I към Регламент (ЕС) 2022/869 и подкрепен с плана REPowerEU**, както и европейска прогноза за адекватността на доставките, на всеки две години; **планът за развитие на мрежата за газ и водород в целия Съюз се развива в сътрудничество с регулаторните органи и когато е технически възможно, се хармонизира с плана за развитие на електроенергийната мрежа в целия Съюз**;
- в) препоръки относно координацията на техническото сътрудничество между оператори на преносни системи от Съюза и от трети държави **и оператори на мрежи за водород от трети държави**;
- ва) **препоръки, свързани с координирането на техническото сътрудничество в Съюза между операторите на газопреносни и газоразпределителни системи, от една страна, и операторите на мрежи за водород, от друга страна**;
- г) годишна работна програма;
- д) годишен доклад;
- е) годишна лятна и зимна прогноза за доставките;
- еа) **годишна прогноза за доставките на водород, обхващаща държавите членки, в които водородът се използва за производство на електроенергия или за снабдяване**;

- ж) най-късно до 15 май 2024 г. и на всеки две години след това доклад за наблюдение на качеството на газа **и декарбонизацията и доклад за наблюдение на качеството на газа и водорода и декарбонизацията най-късно до 15 май 2026 г.**, в които са включени промените в параметрите за качество на газа, промените в равнището и обема **на възобновяеми газове и нисковъглеродни газове, подавани в системата, както и** водорода, примесен в системата за природен газ, прогнозите за очакваните промени в параметрите за качество на газа и в обема на водорода, примесен в системата за природен газ, въздействието на примесването на водород върху трансграничните потоци, както и информация за случаите, свързани с различия в спецификациите за качество на газа или в спецификациите за равнището на примесване на водород, както и за начините, по които са били уредени тези случаи, **с оглед на постигането на съответствие с изискванията за качество на различни приложения за крайно потребление;**
- з) докладът за наблюдение на качеството на газа **и водорода и на декарбонизацията, който** обхваща и промените в областите, изброени в буква ж), доколкото тези промени са от значение за разпределителната мрежа, въз основа на информацията, предоставена от Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз („ООРСЕС“).

4. Европейската прогноза за адекватност на доставките, посочена в параграф 3, буква б), включва цялостната адекватност на системите за газ **и водород** да удовлетворяват текущото и прогнозното търсене на газ **и водород** през следващите пет години, както и за периода между пет и 10 години след датата на тази прогноза. Европейската прогноза за адекватност на доставките се основава на националните прогнози за доставките, изготвяни от всички отделни оператори на **газопреносни системи и оператори на мрежи за водород.**

Планът за развитие на мрежата в целия Съюз, посочен в параграф 3, буква б), трябва да включва моделиране на интегрираната мрежа, в това число мрежите за водород, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на

доставките, *оценка на въздействието на климата* и оценка на устойчивостта на системата. *Планът насърчава принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и интеграцията на енергийната система, допринася за разумното и рационално използване на природните ресурси и за постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.*

5. Годишната работна програма , посочена в параграф 3, буква г), трябва да включва списък и описание на мрежовите кодекси, които предстои да се подготвят , план за координиране на експлоатацията на мрежата, както и научноизследователски и развойни дейности, които предстои да се осъществят през съответната година, както и примерен график. *В годишната програма ясно се посочва кои дейности се отнасят до водорода, газа или и двете.*

■

7. Мрежовите кодекси се разработват по въпроси, свързани с трансграничната мрежа, и въпроси, свързани с пазарната интеграция, и не засягат правото на държавите членки да създават национални мрежови кодекси, които не засягат трансграничната търговия.
8. *ЕМОПС за газ и водород* наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 53, параграф 13, **член 54** или член 56 , както и влиянието, което те оказват върху хармонизирането на приложимите правила, насочени към улесняване на пазарната интеграция. *ЕМОПС за газ и водород* докладва констатациите си на ACER и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 3, буква д) от настоящия член.
9. *ЕМОПС за газ и водород* предоставя цялата налична информация, която ACER изисква за изпълнение на задачите си по **член 24**. *За да се предостави възможност на ЕМОПС за газ и водород да изпълни това изискване, операторите на мрежи за водород ѝ представят необходимата информация.*
10. ACER прави преглед на националните десетгодишни планове за развитие на мрежата, за да извърши оценка на тяхната съгласуваност с плана за развитие на мрежата в целия Съюз . Ако ACER установи несъответствия между

национален десетгодишен план за развитие на мрежата и плана за развитие на мрежата в целия Съюз , тя препоръчва да се измени, според случая, националният десетгодишен план за развитие на мрежата или планът за развитие на мрежата в целия Съюз . Ако такъв национален десетгодишен план за развитие на мрежата е *развит* в съответствие с член 51 от [преработената Директива — вж. предложение COM(2021) xxx], ACER препоръчва на компетентния регулаторен орган да измени националният десетгодишен план за развитие на мрежата съгласно член 51, параграф 5 от същата директива и да информира Комисията за това. ***ЕМОПС за газ изменя плана за развитие на мрежата в целия Съюз, като взема предвид препоръките на ACER. За да се гарантира ранно и ефективно участие, ЕМОПС за газ и водород публикува своевременно и по подходящ начин своя проект на план за развитие на мрежата в целия Съюз преди представянето на регулаторния орган за коментари от заинтересованите страни.***

11. По искане на Комисията ***ЕМОПС за газ и водород*** ѝ представя своето мнение относно приемането на насоките, посочени в член 56.

11а. ЕМОПС за газ и водород насърчава киберсигурността и защитата на данните по отношение на мрежите на газ и водород в сътрудничество със съответните органи и регулираните субекти.

Член 24

Наблюдение, извършвано от ACER

1. ACER наблюдава изпълнението на задачите на ***ЕМОПС за газ и водород***, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3, и докладва на Комисията.

ACER наблюдава прилагането от ***ЕМОПС за газ и водород*** на мрежовите кодекси, ***развити*** съгласно член 23, параграф 2, и на мрежовите кодекси, разработени в съответствие с член 53, параграфи 1—12 или ***член 54, параграфи 1—12***, които не са били приети от Комисията съгласно член 53, параграф 13 или ***член 54, параграф 13***. В случаите, в които ***ЕМОПС за газ и водород*** не е приложила такива мрежови кодекси, ACER изисква от ***ЕМОПС за газ и водород*** да представи надлежно мотивирано обяснение относно причините за това. ACER информира Комисията за това обяснение и представя своето становище по него.

АСЕР наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията, както е предвидено в членове 52 , 53, **54**, 55 и 56 и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара **и на енергийната система**, както и върху недискриминацията, практически осъществимата конкуренция, **целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място** и ефективното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

2. **ЕМОПС за газ и водород** предава на АСЕР за становище проекта на плана за развитие на мрежата в целия Съюз, проекта на годишна работна програма, включително информацията относно процеса на консултация, и останалите документи, посочени в член 23, параграф 3. **При получаване на тези документи АСЕР представя проекта на план за развитие на мрежата в целия Съюз и проекта на годишна работна програма на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата. Европейският научен консултативен съвет по изменението на климата публикува независим анализ и становище относно тяхната съгласуваност с целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.**

В срок от два месеца от деня на получаване, АСЕР **публикува** надлежно мотивирано становище, както и препоръки до **ЕМОПС за газ и водород** и до Комисията, когато счита, че проектът на годишна работна програма или проектът на плана за развитие на мрежата в целия Съюз, предоставени от **ЕМОПС за газ и водород**, не допринасят за недискриминацията, практически осъществимата конкуренция, ефективното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична взаимосвързаност, отворена за достъп от трети страни. **Програмата и планът отчитат надлежно становището и препоръките на АСЕР.**

Член 25

Регулаторни органи

При изпълнение на своите задължения по настоящия регламент, регулаторните органи гарантират спазването на настоящия регламент ,на мрежовите кодекси и на насоките, приети съгласно членове 52—56 .

Когато е уместно, регулаторните органи си сътрудничат един с друг, с Комисията и с ACER в съответствие с глава V от преработената Директива относно газа .

Член 26

Консултации

1. При изготвянето на мрежовите кодекси, проекта на план за развитие на мрежата в целия Съюз и годишната работна програма, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3, **ЕМОПС за газ и водород** провежда обстоен процес на **публични** консултации, на ранен етап и по открит и прозрачен начин, в който участват всички съответни участници на пазара, и особено организациите, представляващи всички заинтересовани страни, в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 22, параграф 1. В тези консултации участват и регулаторните органи и други национални, **регионални и местни** органи, предприятия за доставка и производство, ползватели на мрежата, включително клиенти, оператори на разпределителни системи, включително съответните промишлени асоциации, технически органи, **гражданското общество** и платформи на заинтересованите страни. **ЕМОПС за газ и водород публикува проекти на тези документи за коментари от заинтересованите страни и предоставя достатъчно време на заинтересованите страни за ефективно участие.** **ЕМОПС за газ и водород** има за цел **да определи** възгледите Консултациите имат за цел мненията и предложенията на всички заинтересовани страни да бъдат изразени по време на процеса на вземане на решения.
2. Всички документи и протоколи от заседанията, свързани с посочените в параграф 1 консултации, се правят публично достояние.
3. Преди да приеме годишната работна програма и мрежовите кодекси, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3, **ЕМОПС за газ и водород** посочва как забележките, отправени по време на консултациите, са били взети под внимание. Когато тези становища не са били взети под внимание, ЕМОПС за газ и водород представя съответните основания.

Член 27

Разходи

Разходите, свързани с дейностите на **ЕМОПС за газ и водород**, посочени в членове 21, 23, 52, 53 **и 54** от настоящия регламент и в член 11 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷, се поемат от операторите на **газопреносни** системи и операторите **на мрежи за водород** и се вземат предвид при изчисляване на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи само ако те са обосновани и пропорционални.

Член 28

Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород**

1. Операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород** установяват регионално сътрудничество в рамките на **ЕМОПС за газ и водород**, за да допринасят за задачите, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3.
2. Операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород** насърчават постигането на оперативни договорености, за да бъде осигурено оптимално управление на мрежата, и насърчават развитието на енергийния обмен, координираното разпределение на трансграничен капацитет чрез недискриминиращи пазарно обусловени решения, като отдават дължимото внимание на специфичните предимства на неявните търгове за краткосрочно разпределяне, и насърчават интегрирането на механизмите за балансиране.
3. С оглед постигане на целите, определени в параграфи 1 и 2, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 за определяне на географската област, която всяка структура за регионално сътрудничество обхваща, като се вземат предвид съществуващите структури за регионално сътрудничество. Всяка държава членка има право да насърчава сътрудничество в повече от една географска област.

За тази цел Комисията се консултира с ACER и ЕМОПС за газ.

¹⁷ Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).

План за развитие на мрежата за газ и водород за целия Съюз

ЕМОПС за газ и водород приема и публикува плана за развитие на мрежата в целия Съюз, посочен в член 23, параграф 3, буква б), веднъж на всеки две години. Планът за развитие на мрежата в целия Съюз включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на доставките, *оценка за въздействието върху климата* и оценка на устойчивостта на системата.

Планът за развитие на мрежата в целия Съюз по-специално:

- а) се основава на националните инвестиционни планове и глава IV от Регламент (ЕС) № 347/2013;
- б) по отношение на трансграничните междусистемни връзки се основава и на разумните потребности на различните ползватели на мрежата и включва дългосрочните ангажименти на инвеститори, посочени в членове 56 и 52 от [преработената Директива за природния газ, предложена в COM(2021)xxx]; както и“.
- в) установява пропуски в инвестициите, *по-специално* по отношение на трансграничните капацитети, *когато има такива, като се има предвид Европейският план за приоритетни коридори за водород, съответстващ с приложение I към Регламент (ЕС) 2022/869 и подсилен от плана REPowerEU, както и инвестиции във връзка с извеждането от експлоатация на инфраструктура или промяната на предназначението на инфраструктура за природен газ за транспортиране на водород и инвестиции за решения от страна на търсенето, които не изискват инвестиции в нова инфраструктура, подкрепени от анализ на разходите и ползите в съответствие с методиките, посочени в член 11 от Регламент (ЕС) 2022/869;*
- ва) *по-нататъшна интеграция на енергийната система, насърчава и прилага принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и допринася за постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката;*

вб) взема предвид необходимостта да се даде приоритет на използването на водород в секторите, които са трудни за декарбонизация.

По отношение на втора алинея, буква в), към плана за развитие на мрежата в целия Съюз може да се добави преглед на пречките пред увеличаването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение, в т.ч. свързани с търсенето алтернативи, които не се нуждаят от инвестиции в нова инфраструктура.

При разработването на план за развитие на мрежата в целия Съюз ЕМОПС за газ и водород си сътрудничи с ЕМОПС за електроенергия, по-специално при изготвянето на анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система, нуждите от капацитет на цялата енергийна система и на обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, който включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, целите на Съюза в областта на климата и енергийната ефективност, терминалите и електролизьорите за ВПГ и водород съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2022/869, вариантите на десетгодишния план за развитие на мрежата съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2022/869 и определянето на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2022/869.

Ако Комисията представи законодателно предложение относно реформа на структурата на пазара на електроенергия, тя гарантира, ако е целесъобразно, че областите на сътрудничество между ЕМОПС за газ и водород и ЕМОПС за електроенергия, посочени в четвърта алинея, се запазват или въвеждат в задачите на ЕМОПС за електроенергия.

До 31 декември 2035 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на необходимостта от по-нататъшно интегриране на задачите по планиране и управление между ЕМОПС за газ и водород и ЕМОПС за електроенергия и, ако е целесъобразно, го придружава със законодателно предложение.

Член 30

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи

1. Операторът на преносна система оповестява публично подробна информация относно капацитета, услугите и условията, които предлага, както и техническата информация, необходима на ползвателите на мрежата, за да получат ефективен достъп до мрежата.
2. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и подпомагане на ефикасното използване на газовата мрежа, операторите на преносни системи или съответните национални органи публикуват разумно и достатъчно подробна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.
3. За предоставяните услуги всеки оператор на преносна система оповестява публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет в числово изражение за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодично по стандартизиран и удобен за ползване начин, както е посочено подробно в приложение I.
4. Важните точки от преносната система, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.
5. Операторът на преносна система винаги оповестява информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по *съдържателен*, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
6. Операторът на преносна система оповестява публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, основаваща се на заявки, разпределения, прогнози и реализирани потоци към и от системата. Регулаторният орган гарантира публичното оповестяване на всяка подобна информация. Степента на изчерпателност на така оповестената информация трябва да съответства на информацията, до която има достъп операторът на преносна система.

Операторът на преносна система оповестява публично взетите мерки, както и направените разходи и генерираните приходи за балансиране на системата.

Съответните участници на пазара предоставят на оператора на преносна система данните, посочени в настоящия член.

7. На основание на членове 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията операторът на преносна система оповестява публично подробна информация относно качеството на *газа*, транспортиран в неговата мрежа, което би могло да засегне ползвателите на мрежата.

Член 31

Изисквания за прозрачност по отношение на съоръженията за съхранение на природен газ, съоръженията за съхранение на водород, съоръженията за ВПГ и терминалите за водород

1. Операторите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на водород и на системи за съхранение (на природен газ), както и операторите на терминали за водород оповестяват публично подробна информация относно всички услуги, които предлагат, както и приложимите условия и техническата информация, необходима на ползвателите на съоръжения за ВПГ, съоръжения за съхранение на водород и терминали за водород, за да получат ефективен достъп до тези съоръжения за ВПГ, съоръжения за съхранение на водород и терминали за водород. Регулаторните органи може да изискат от тези оператори да оповестят публично всяка допълнителна информация, която е от значение за ползвателите на системата.
2. Операторите на системи за ВПГ предоставят удобни за ползване инструменти за изчисляване на тарифите за наличните услуги.
3. За предоставените услуги операторите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на водород и на системи за съхранение на природен газ оповестяват публично информация за договорения и наличния капацитет на съоръжението за съхранение, съоръжението за ВПГ, съоръжението за съхранение на водород и терминала за водород в числово изражение, като това се прави редовно и периодично, по удобен за ползване и стандартизиран начин.
4. Операторите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на водород и на системи за съхранение на природен газ винаги оповестяват информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.

5. Операторите на съоръжения за ВПГ и на системи за съхранение , както и операторите на съоръжения за съхранение на водород и на терминали за водород оповестяват публично количеството газ във всяко съоръжение за съхранение или съоръжение за ВПГ и всеки терминал за водород , — или в група съоръжения за съхранение, ако това съответства на начина, по който се осигурява достъпът на ползвателите на системата — входящите и изходящите потоци и наличния капацитет на съоръжението за съхранение на природен газ, съоръжението за съхранение на водород , съоръжението за ВПГ и на терминала за водород , включително и за съоръжения, освободени от достъпа на трети страни. Тази информация се съобщава и на оператора на преносна система или на оператора на мрежа за водород в случай на съоръжение за съхранение на водород и терминали за водород , който я оповестява публично, като я обобщава на ниво система или подсистема, определена за важните точки. Информацията се актуализира поне веднъж на ден.

В случаите, в които даден ползвател на система за съхранение на природен газ или на водород е единственият ползвател на дадено съоръжение за съхранение природен газ или на водород , този ползвател на система за съхранение на природен газ или на водород може да подаде до регулаторния орган мотивирано искане за поверително обработване на данните, посочени в първата алинея. Когато регулаторният орган стигне до заключението, че подобно искане е обосновано — като се има предвид по-конкретно необходимостта от баланс между правната защита на търговска тайна, разкриването на която би се отразило негативно на цялостната търговска стратегия на ползвателя на съоръжение за съхранение, и целта да се създаде конкурентен вътрешен пазар на газ — той може да разреши на оператора на система за съхранение да не оповестява данните, посочени в първата алинея, в продължение на най-много една година.

Втората алинея се прилага, без да се засяга задължението за съобщаване и публикуване от оператора на преносна система, посочено в първата алинея, освен ако обобщените данни са идентични с индивидуалните данни за системата за съхранение на природен газ или на водород , за които регулаторният орган е одобрил да не бъдат публикувани.

6. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и улесняване на ефикасното използване на инфраструктурите, операторите на съоръжения за ВПГ и за съхранение на природен газ или на водород или съответните регулаторни органи оповестяват достатъчно подробна информация относно образуването на тарифите, методиките и структурата на тарифите за инфраструктура при регулиран достъп на трети страни; за да се осигури достатъчна степен на прозрачност, съоръженията за ВПГ, на които е предоставено освобождаване съгласно член 22 от Директива 2003/55/ЕО и член 36 от Директива 2009/73/ЕО, както и член 60 от настоящия регламент, и операторите на съоръжения за съхранение на природен газ съгласно режима за договорен достъп на трети страни, оповестяват публично тарифите за инфраструктурата.

Операторите на съоръжения за ВПГ и на системи за съхранение създават съответно една единна европейска платформа в срок от 18 месеца от [датата на влизане в сила на регламента], на която по прозрачен и удобен за ползване начин се публикува информацията, която се изисква в този член.

Член 32

Съхраняване на документацията от системните оператори

Операторите на преносни системи, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ съхраняват на разположение на националните органи — включително регулаторния орган, националния орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 30 и 31 и в част 3 от приложение I.

Раздел 4

ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Член 33

Гарантиран капацитет за възобновяем *газ* и нисковъглероден *газ* към
разпределителната система

1. Операторите на разпределителни системи осигуряват гарантиран капацитет *и непрекъснато подаване* за достъп на съоръженията за производство на

възобновяем и нисковъглероден газ, свързан към тяхната мрежа. За тази цел операторите на преносни системи, в сътрудничество *помежду си и с* операторите на разпределителни системи, *развиват* процедури и договорености, включително инвестиции, чрез които да се осигури обратен поток от разпределителната *мрежа към* преносната мрежа, *както и плановете за укрепване на мрежата с цел укрепване на мрежата по целесъобразност.*

2. Параграф 1 не засяга възможността операторите на разпределителни системи да разработват алтернативи на инвестициите в обратен поток, като например решения за интелигентни мрежи или свързване с други оператори на мрежи. Гарантираният достъп може да бъде ограничен само до предлагане на капацитет при прилагане на експлоатационни ограничения, за да се осигури *безопасност и* ефективност на икономическата инфраструктура. Регулаторният орган взема мерки ограниченията на гарантирания капацитет или експлоатационните ограничения да се въвеждат въз основа на прозрачни и недискриминационни процедури и да не създават неоправдани пречки за навлизането на пазара. Ограничения не се прилагат в случаите, в които разходите, свързани с осигуряването на капацитет, се поемат от производственото предприятие.

2а. За целите на бързото осъществяване на свързването към мрежата на производството на газ от възобновяеми източници държавите членки гарантират, че:

- а) операторът на разпределителна система спазва разумни срокове за оценка на исканията за подаване на възобновяем газ, за представяне на оферта и осъществяване на свързването, при наблюдение от страна на регулаторния орган в съответствие с член 41 и член 72, параграф 1, буква у) от [преработената Директива относно газа, предложена в СОМ(2021)xxx];*
- б) процедурите за издаване на разрешения за осъществяване на свързването не са възпрепятствани от липсата на административен капацитет и не създават пречка за постигането на националната цел за енергия от възобновяеми източници.*

Член 34

Сътрудничество между операторите на разпределителни системи, операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород**

Операторите на разпределителни системи си сътрудничат с другите оператори на разпределителни системи, операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород**, така че да се координират поддръжката, развитието на системите, новите присъединявания, **извеждането от експлоатация** и експлоатацията на системите с цел да се гарантира тяхната цялостност, да се увеличи максимално капацитетът и да се сведе до минимум използването на газово гориво.

Член 35

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на разпределителни системи

В случаите, в които операторите на разпределителни системи отговарят за управлението на качеството на газа в своите мрежи, те оповестяват публично в съответствие с членове 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията подробна информация относно качеството на транспортирания чрез техните мрежи газ, което може да засегне ползвателите на тези мрежи.

Развитието на разпределителната система се основава на прозрачен план за развитие на мрежата, който операторите на разпределителни системи публикуват най-малко на всеки две години и представят на регулаторния орган. Планът за развитие на мрежата осигурява прозрачност по отношение на необходимите средносрочни и дългосрочни газови услуги.

Операторът на разпределителна система се консултира с потребителите, местните органи, съответните оператори на преносни системи и други заинтересовани страни, включително синдикални организации, относно плана за развитие на мрежата, посочен в алинея втора. Операторите на разпределителни системи публикуват резултатите от процеса на консултации заедно с плана за развитие на мрежата и представят резултатите от консултацията и плана за развитие на мрежата на регулаторния орган. Регулаторният орган може да поиска внасяне на изменения в плана.

Държавите членки могат да решат да не прилагат задължението, посочено в алинея втора, по отношение на операторите на разпределителни системи, които обслужват по-малко от 100 000 свързани клиенти.

Член 36

Организация на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз

Операторите на разпределителни системи, които експлоатират система за природен газ *или мрежа за водород*, си сътрудничат на равнището на Съюза чрез Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз (ООРСЕС), създадена в съответствие с членове 52—57 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸, за да се насърчат завършването и функционирането на вътрешния пазар на природен газ, *да се осигури сътрудничество при развитието на пазара на водород* и да се стимулират оптималното управление и координираната експлоатация на разпределителните и преносните системи

Регистрираните членове могат да участват в ООРСЕС пряко или да бъдат представлявани от национална асоциация, определена от държавата членка, или от асоциация на равнището на Съюза.

Разходите, свързани с дейностите на ООРСЕС, се поемат от операторите на разпределителни системи, които са регистрирани членове, и се вземат предвид при изчисляването на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи единствено ако те са обосновани и пропорционални *и предоставят обосновка, когато не ги одобрят*.

Член 37

Изменение на основните правила и процедури по отношение на ООРСЕС

1. Правилата и процедурите за участието на операторите на разпределителни системи в ООРСЕС съгласно член 54 от Регламент (ЕС) 2019/942 се прилагат и за операторите на разпределителни системи, експлоатиращи система за природен газ *или мрежа за водород*.
 - 1а. *Правилата и структурите за управление на ООРСЕС гарантират справедливо и балансирано представителство на операторите на газоразпределителни системи или системи за разпределение на водород.*
2. Стратегическата консултативна група съгласно член 54, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) 2019/942 трябва да включва също представители на асоциации,

¹⁸ Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54).

представляващи европейските оператори на разпределителни системи, които експлоатират единствено система за природен газ *или мрежа за водород*.

3. До ... [една година след *датата на* влизане в сила *на настоящия регламент*] ООРСЕС представя на Комисията и на ACER проект на актуализиран устав, включително кодекс за поведение, списък на регистрираните членове, проект на актуализиран процедурен правилник, в това число процедурен правилник относно консултирането с ЕМОПС за електроенергия, *ЕМОПС за газ и водород* и други заинтересовани страни, както и проект на актуализирани правила за финансиране.

В проекта на актуализиран процедурен правилник на ООРСЕС трябва да се гарантира балансирано представителство на всички участващи оператори на разпределителни системи, включително на тези, които притежават или експлоатират единствено системи за природен газ *или мрежа за водород*.

4. В срок от четири месеца след получаване на документите, посочени в параграф 3, и след консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на разпределителни системи, *включително клиентите*, ACER представя на Комисията своето становище.
5. В срок от три месеца след получаване на становището на ACER Комисията издава становище по документите, представени в съответствие с параграф 3, като взема предвид становището на ACER, посочено в параграф 3.
6. В срок от три месеца след получаване на положително становище на Комисията операторите на разпределителни системи приемат и публикуват актуализирания устав, процедурен правилник и правила за финансиране.
7. Документите, посочени в параграф 3, се представят на Комисията и ACER в случай на промени в тях или по мотивирано искане на Комисията или на ACER. ACER и Комисията могат да издават становище в съответствие с процедурата, описана в параграфи 3, 4 и 5.

Член 38

Допълнителни задачи на ООРСЕС

1. ООРСЕС изпълнява задачите, посочени в член 55, параграф 1, букви а) – д) от Регламент (ЕС) 2019/943, и извършва дейностите, посочени в член 55, параграф 2, букви в) – д) от същия регламент, и по отношение на разпределителните мрежи, които са част от системата за природен газ **или мрежата за водород**.
2. В допълнение към задачите, посочени в член 55, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943, ООРСЕС участва в разработването на мрежови кодекси, които имат отношение към експлоатацията и планирането на разпределителни мрежи и координираната експлоатация на преносните и разпределителните мрежи съгласно настоящия регламент и които допринасят за намаляване на неорганизираните емисии на метан от системата за природен газ.
Когато участва в разработването на нови мрежови кодекси съгласно член 53, ООРСЕС трябва да спазва изискванията за консултации, определени в член 56 от Регламент (ЕС) 2019/943.
3. В допълнение към дейностите, посочени в член 55, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, ООРСЕС има следните задачи:
 - а) да си сътрудничи с **ЕМОПС за газ и водород** при наблюдението върху прилагането на мрежовите кодекси и насоки, приети съгласно настоящия регламент, които са от значение за експлоатацията и планирането на разпределителни мрежи, както и за координираната експлоатация на преносни и разпределителни мрежи;
 - б) да си сътрудничи с **ЕМОПС за газ и водород** при приемането на най-добри практики за координираната експлоатация и планирането на преносни и разпределителни мрежи, включително по въпроси като обмена на данни между операторите и координирането на разпределените енергийни ресурси;
 - в) да работи по установяването на най-добри практики за прилагане на резултатите от оценките съгласно член 23, параграф 1а от [Предложение за Директива за енергията от възобновяеми източници III] и член 23 от

[Предложение за преразгледана Директива за енергийната ефективност] и за сътрудничество между операторите на електроразпределителни **системи**, на **разпределителни системи** за природен газ, разпределителни мрежи **на водород** и на районни отоплителни и охладителни системи, включително за целите на оценката съгласно член 24, параграф 8 от [предложение за Директива за енергията от възобновяеми източници III], **в т.ч. препоръки за подходящо поставяне на електролизьори, за да се осигури използването на отпадната топлина в районните отоплителни мрежи.**

4. ООРСЕС предоставя данни на **ЕМОПС за газ и водород** за целите на представяните от нея доклади за качеството на газа **и водорода** по отношение на разпределителните мрежи в случаите, в които операторите на разпределителни системи отговарят за управлението на качеството на газа, както е посочено в член 23, параграф 3.

Глава III

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ МРЕЖИ ЗА ВОДОРОД

Член 39

Трансгранична координация във връзка с качеството на водорода

1. Операторите на мрежи за водород си сътрудничат с цел да избегнат ограниченията на трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, **за да отговорят на изискванията за качество на различни приложения за крайна употреба, в съответствие с приложимите стандарти за качество на водорода.**
2. В случаите, в които в рамките на стандартна експлоатация съответните оператори на мрежи за водород не могат да избегнат ограничение на трансграничните потоци, дължащи се на различия в качеството на водорода, те незабавно предоставят информация на съответните регулаторни органи. Информацията трябва да включва описание и обосновка на всички мерки, които вече са били предприети от операторите на мрежи за водород.

3. В срок от шест месеца съответните регулаторни органи се споразумяват съвместно дали да признаят ограничението.
4. В случаите, в които съответните регулаторни органи признават ограничението, те изискват от съответните оператори на мрежи за водород да извършат в срок от 12 месеца последователно следните действия:
 - а) сътрудничат си и разработват технически осъществими варианти, за да се отстрани признатото ограничение;
 - б) съвместно извършват анализ на разходите и ползите, свързани с технически осъществимите варианти, за да се определят икономически ефикасни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
 - в) изготвят прогноза за времето, необходимо за изпълнението на всеки потенциален вариант;
 - г) провеждат обществена консултация относно набелязаните осъществими решения и вземат под внимание резултатите от нея;
 - д) представят на съответните си регулаторни органи за одобрение и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка за информация съвместно предложение за решение въз основа на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация за отстраняване на признатото ограничение, включително срока за изпълнение.
5. В случаите, в които съответните оператори на мрежи за водород не постигнат споразумение за решение в срок от 12 месеца, всеки оператор на система за водород незабавно уведомява за това своя регулаторен орган.
6. Съответните регулаторни органи вземат съвместно координирано решение за отстраняване *или запазване* на признатото ограничение, като имат предвид анализа на разходите и ползите, извършен от съответните оператори на преносни системи, и резултатите от обществената консултация, в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.
Всяко решение за запазване на признатото ограничение се преразглежда на всеки четири години.

7. Съвместното координирано решение на съответните регулаторни органи включва решение относно разпределението на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на мрежа за водород за изпълнението на договореното решение, както и включването на тези разходи в тарифите след 1 януари 2031 г., като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от решението в съответните държави членки.
8. ACER може да отправя препоръки до регулаторните органи относно подробностите във връзка с посочените в параграф 7 решения за разпределяне на разходите.
9. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да постигнат споразумение в съответствие с параграф 3 от настоящия член, решението относно ограничението се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Ако ACER признае ограничението, тя изисква от съответните оператори на мрежи за водород да извършат в срок от 12 месеца последователно действията, посочени в параграф 4, букви а)–д).
10. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да вземат съвместно координирано решение в съответствие с параграфи 6 и 7, решението относно начина на отстраняване *или запазване* на признатото ограничение и относно разпределянето на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна система за изпълнението на договореното решение, се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. **Всяко решение за запазване на признатото ограничение се преразглежда на всеки четири години.**
11. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на настоящия член, включително по отношение на обща задължителна спецификация за качеството на водорода при трансграничните междусистемни връзки за водород, анализи на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, правила за оперативна съвместимост за трансграничната инфраструктура за водород, в това число по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, мерните единици, обмена на данни, комуникацията и предоставянето на

информация между съответните участници на пазара, се определят в мрежов кодекс, установен в съответствие с член 54, параграф 2, буква б).

Член 48

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично подробна информация относно предлаганите от тях услуги и условия, както и техническата информация, необходима на ползвателите на мрежите за водород, за да получат ефективен достъп до съответната мрежа.
2. С цел да се гарантират прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и да се подпомогне ефективното използване на мрежите за водород, от 1 януари 2031 г. операторите на мрежи за водород или съответните национални органи са длъжни да публикуват пълна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.
3. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично подробна информация относно качеството на транспортирания чрез техните мрежи водород, което може да засегне ползвателите на тези мрежи.
4. Важните точки от дадена мрежа за водород, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.
5. Информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, винаги трябва да се оповести от операторите на мрежи за водород по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
6. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, включително периодични прогнози и записана информация. Регулаторният орган гарантира публичното оповестяване на всяка подобна информация. Степента на изчерпателност на така оповестената информация трябва да съответства на информацията, до която имат достъп операторите на мрежи за водород.
7. Данните, посочени в настоящия член, се предоставят на оператора на мрежа за водород от съответните участници на пазара.

8. Допълнителните подробности, необходими за изпълнение на изискванията за прозрачност от операторите на мрежи за водород, включително допълнителните подробности относно съдържанието, честотата и формата на предоставяната от тях информация, се определят в мрежов кодекс, установен в съответствие с член 54, параграф 1 от настоящия регламент.

Член 49

Водене на документация в системата за водород

Операторите на мрежи за водород, операторите на системи за съхранение на водород и операторите на терминали за водород съхраняват на разположение на националните органи — включително на националния регулаторен орган, националния орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 31 и 48 и в част 4 от приложение I.

Член 50

Презумпция за съответствие с хармонизираните стандарти

1. Приема се, че хармонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, съответстват на изискванията, които са посочени в делегираните актове, издадени съгласно член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент, или актовете за изпълнение, издадени в съответствие с член 51.
2. Комисията уведомява съответния европейски орган по стандартизация и при необходимост издава нов мандат за преработване на съответните хармонизирани стандарти.

Член 51

Общи спецификации

На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се определят общи спецификации за изискванията, посочени в член 46 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], или тя може да определи тези спецификации в мрежов кодекс съгласно член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент, когато:

- а) посочените изисквания не попадат в обхвата на хармонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в Официален вестник на Европейския съюз; или
- б) Комисията наблюдава за необосновано забавяне на приемането на поисканите хармонизирани стандарти или счита, че съответните хармонизирани стандарти не са достатъчни; или
- в) в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията е решила да запази с ограничение или да оттегли данните за хармонизираните стандарти или частите от тях, в чийто обхват попадат посочените изисквания.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

Глава IV

МРЕЖОВИ КОДЕКСИ И НАСОКИ

Член 52

Приемане на мрежови кодекси и насоки

1. Комисията може да приема актове за изпълнение или делегирани актове, при условие че е оправомощена за това съгласно членове 53—56. Такива актове могат да бъдат приемани или като мрежови кодекси въз основа на текста на предложения, изготвени от *ЕМОПС за газ и водород*, или — когато е предвидено в списъка на приоритетите съгласно член 53, параграф 3 — от ООРСЕС, по целесъобразност при сътрудничество с *ЕМОПС за газ и водород* и ACER съгласно процедурата по членове 53—55, или като насоки съгласно процедурата по член 56.
2. Мрежовите кодекси и насоките трябва да са съобразени със следните условия:
 - а) да осигуряват минималната степен на хармонизация, която е необходима за постигане на целите на настоящия регламент;
 - б) да са съобразени с регионалните особености, когато това е приложимо;

- в) да не надхвърлят необходимото за целите по буква а); както и
- г) да се прилагат по отношение на всички точки на междусистемно свързване в рамките на Съюза, както и към входните точки от трети държави и изходните точки към тях.

Член 53

Установяване на мрежови кодекси

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установяват мрежови кодекси в следните области:
 - а) правила за обмен на данни и правила за уреждане на отношенията в изпълнение на членове 21 и 22 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] по отношение на оперативната съвместимост и обмена на данни, както и хармонизирани правила за експлоатацията на газопреносните системи, платформите за резервиране на капацитет и информационните процеси, които са от значение за функционирането на вътрешния пазар;
 - б) правила за оперативна съвместимост на системата за природен газ в изпълнение **на член 19 от настоящия регламент** и членове 9 и 35 и 40 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], включително по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, правилата относно контрола на потока и принципите за измерване на количеството и качеството на газа, правилата за разпределяне и съгласуване, общите набори от мерни единици, обмена на данни, качеството на газа, в това число правилата за управление на трансграничните ограничения, дължащи се на различия в качеството на газа, в практиките за одориране или в обема на водорода, примесен в системата за природен газ, анализите на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци, **и обща задължителна спецификация за качеството на природния газ за трансграничните газопроводи за природен газ**, класификацията съгласно числото на Вобе, смекчаващите мерки, минималните нива на приемливост за параметрите за качество на природния газ, които са от значение за гарантиране на безпрепятствения трансграничен поток на

биометан (напр. съдържание на кислород), наблюдението на качеството на газа в краткосрочен и дългосрочен план, предоставянето на информация и сътрудничеството между съответните участници на пазара, представянето на доклади относно качеството на газа, прозрачността, процедурите за комуникация, включително в случай на извънредни събития;

- в) правила за разпределяне на капацитет и за управление на претоварването в изпълнение на член 27 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 7—10 от настоящия регламент, включително правила за сътрудничество при процедурите за поддръжка и изчисляването на капацитета, засягащи разпределянето на капацитета, стандартизацията на продуктите и мерните единици за капацитет, в това число групирането, методиката за разпределяне, включително тържните алгоритми, последователността и процедурата за съществуващ, добавен, гарантиран и прекъсваем капацитет, платформи за резервиране на капацитет, схеми за свръхзаявяване и обратно изкупуване, краткосрочни и дългосрочни схеми за използване или загуба на капацитет или всяка друга схема за управление на претоварването, която предотвратява презапасяването с капацитет;
- г) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, правила за таксите при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между системите на операторите на преносни системи в изпълнение на член 35, параграф 5 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 7—10 от настоящия регламент, в това число свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, таксите при дисбаланс, процедурите за уреждане на отношенията при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи;
- д) правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос в изпълнение на член 72, параграф 7 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 15—16 от настоящия регламент, включително правила относно прилагането на методика за референтна

цена, свързаните с това изисквания за консултации и публикуване, както и изчисляване на минималните цени за стандартни продукти за капацитет, отстъпки за ВПГ и съоръжения за съхранение, разрешени приходи, процедури за прилагане на отстъпка за възобновяем и нисковъглероден **газ**, включително общи принципи по отношение на механизмите за компенсиране между операторите на преносни системи.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 във връзка с установяването на мрежови кодекси в следните области:
- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата, включително правила за нейната експлоатационна сигурност, както и правила за надеждност, гарантиращи качеството на предоставяните от мрежата услуги;
 - б) правила за присъединяване към мрежата, включително правила за присъединяване на съоръжения за производство на възобновяем и нисковъглероден **газ**, процедури за заявки за присъединяване;
 - в) оперативни процедури при извънредни ситуации, включително планове за защита на системата, планове за възстановяване, пазарни взаимодействия, обмен на информация и комуникация и инструменти и съоръжения;
 - г) правила за търговия, свързани с техническото и оперативното предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
 - д) енергийна ефективност както по отношение на мрежите за водород и техните елементи, така и по отношение на планирането на мрежите и инвестициите, така че да се постигне решение с най-голяма енергийна ефективност от гледна точка на цялата система;
 - е) свързани с киберсигурността аспекти на трансграничните потоци на природен газ, включително правила за общи минимални изисквания, планиране, наблюдение, докладване и управление на кризи;
- ea) **правила за достъп на трети страни ;***

еб) правила за прозрачност;

3. Комисията, след консултация с ACER, *ЕМОПС за газ и водород*, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, изготвя на всеки три години списък на приоритетите, в който се определят областите по параграфи 1 и 2, които трябва да бъдат включени при разработването на мрежовите кодекси. Ако предметът на мрежовия кодекс е пряко свързан с експлоатацията на разпределителната система и не засяга в основна степен преносната система, Комисията може да поиска от ООРСЕС, в сътрудничество с *ЕМОПС за газ и водород*, да свика комитет за изготвянето на проект и да представи на ACER предложение за мрежов кодекс.
4. Комисията изисква от ACER да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца след получаването на искането на Комисията, необвързващи рамкови насоки, в които да се определят ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Искането на Комисията може да включва условия, на които да отговарят рамковите насоки. Всяка рамкова насока трябва да допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на ACER Комисията може да удължи срока за представяне на насоките.
5. ACER провежда консултации по рамковите насоки с *ЕМОПС за газ и водород*, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца и се осъществяват по открит и прозрачен начин.
6. При искане от Комисията в съответствие с параграф 4 ACER ѝ представя необвързваща рамкова насока.
7. Ако Комисията прецени, че рамковата насока не допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, тя може да поиска от ACER да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.

8. Ако ACER не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 4 или 7, тази рамкова насока се изготвя от Комисията.
9. Комисията изисква от **ЕМОПС за газ и водород** или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — от ООРСЕС, в сътрудничество с **ЕМОПС за газ и водород**, да представи на ACER в разумен срок, не по-дълъг от 12 месеца от получаването на искането на Комисията, предложение за мрежов кодекс в съответствие с приложимите рамкови насоки.
10. **ЕМОПС за газ и водород** или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — ООРСЕС, в сътрудничество с **ЕМОПС за газ и водород**, свиква комитет за изготвянето на проект, който да я подпомага в процеса на разработване на мрежовия кодекс. Комитетът за изготвянето на проект трябва да се състои от представители на ACER, **ЕМОПС за газ и водород**, когато това е целесъобразно — ООРСЕС, и ограничен брой от основните засегнати заинтересовани страни. **ЕМОПС за газ и водород** или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — ООРСЕС, в сътрудничество с **ЕМОПС за газ и водород**, разработва предложения за мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато Комисията е отправила такова искане в съответствие с параграф 9.
- 10а. В срок от три месеца от датата на получаване на проекта на мрежов кодекс ACER предоставя мотивирано становище на ЕМОПС за газ и водород или, когато това е целесъобразно, на ООРСЕС.**
- 10б. ЕМОПС за газ и водород или ООРСЕС в сътрудничество с ЕМОПС за газ и водород, когато това е целесъобразно, изменя мрежовия кодекс с оглед на становището на ACER и да го представя отново на ACER.**
11. ACER преразглежда представения отново мрежов кодекс, за да гарантира, че той е съобразен със съответните рамкови насоки и допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в срок от шест месеца след получаване на предложението. В предложението, представено на Комисията, ACER трябва да вземе предвид

становищата, изразени от всички участващи страни по време на ръководения от ЕМОПС за газ и водород или ООРСЕС процес на изготвяне на предложението, и да се консултира със съответните заинтересовани страни относно текста, който ще бъде представен на Комисията.

12. В случаите, в които *ЕМОПС за газ и водород* или ООРСЕС не са разработили мрежов кодекс в определения от Комисията срок по параграф 9, Комисията може да поиска от ACER да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. ACER може да започне допълнителна консултация. ACER внася в Комисията проект на мрежов кодекс, изготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.
13. В случаите, в които *ЕМОПС за газ и водород* или ООРСЕС не са разработили мрежов кодекс или ACER не е разработила проект на такъв кодекс в съответствие с параграф 12, Комисията може да приеме по собствена инициатива или по предложение на ACER съгласно параграф 11 един или повече мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
14. В случаите, в които Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, тя провежда консултации по проекта на мрежов кодекс с ACER, *ЕМОПС за газ и водород* и всички съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца.
15. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 56. Той не засяга възможността *ЕМОПС за газ и водород* да разработва необвързващи насоки в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато тези насоки не се отнасят за областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане до *ЕМОПС за газ и водород*. *ЕМОПС за газ и водород* представя всички такива насоки на ACER за становище и надлежно взема предвид това становище.

Член 54

Установяване на мрежови кодекси за водород

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, за да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент чрез установяване на мрежови кодекси в областта на правилата за прозрачност в изпълнение на член 48 от настоящия регламент, включително допълнителни

подробности относно съдържанието, честотата и формата на предоставяне на информация от операторите на мрежи за водород в изпълнение на точка 4 от приложение I към настоящия регламент, в това число подробности относно формата и съдържанието на информацията, необходима на ползвателите на дадена мрежа за осъществяване на ефективен достъп до нея, информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и съответните графици.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 61, параграф 2.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 за допълване на настоящия регламент във връзка с установяването на мрежови кодекси в следните области:
 - а) енергийна ефективност както по отношение на мрежите за водород и техните елементи, така и по отношение на планирането на мрежите и инвестициите, така че да се постигне решение с най-голяма енергийна ефективност от гледна точка на цялата система;
 - б) правила за оперативна съвместимост на мрежата за водород, включително по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, мерните единици, обмена на данни, прозрачността, комуникацията, предоставянето на информация и сътрудничеството между съответните участници на пазара, както и по отношение на качеството на водорода, в това число общи спецификации и стандартизация, одориране, анализи на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, и представяне на доклади относно качеството на водорода;
 - в) правила по отношение на системата за финансова компенсация при трансгранична инфраструктура за водород;
 - г) правила за разпределяне на капацитет и за управление на претоварването, включително правила за сътрудничество при процедурите за поддръжка и изчисляването на капацитета, засягащи разпределянето на капацитета, стандартизацията на продуктите и мерните единици за капацитет, в това число групирането, методиката за разпределяне, включително тържните алгоритми, последователността и процедурата за съществуващ, добавен,

гарантиран и прекъсваем капацитет, платформи за резервиране на капацитет, схеми за свръхзаявяване и обратно изкупуване, краткосрочни и дългосрочни схеми за използване или загуба на капацитет или всяка друга схема за управление на претоварването, която предотвратява презапасаването с капацитет;

- д) правила за хармонизирани структури на тарифите за достъп до мрежите за водород, включително правила за прилагането на методика за референтна цена, свързаните с това изисквания за консултации и публикуване, както и изчисляване на минималните цени за стандартни продукти за капацитет и разрешени приходи;
- е) правила за определяне на стойността на прехвърлените активи и на специалната такса;
- ж) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, правила за таксите при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между мрежите на операторите на мрежи за водород, в това число свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, таксите при дисбаланс, процедурите за уреждане на отношенията при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи;
- з) свързани с киберсигурността аспекти на трансграничните потоци на водород, включително правила за общи минимални изисквания, планиране, наблюдение, докладване и управление на кризи.

3. Комисията, след консултация с ACER, *ЕМОПС за газ и водород*, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, изготвя на всеки три години списък на приоритетите, в който се определят областите по параграфи 1 и 2, които трябва да бъдат включени при разработването на мрежовите кодекси.

4. Комисията изисква от ACER да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца след получаването на искането на Комисията, необвързващи рамкови насоки, в които да се определят ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Искането на Комисията може да включва условия, на които трябва да отговаря рамковата насока. Всяка рамкова насока трябва да

допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на ACER Комисията може да удължи срока за представяне на насоките.

5. ACER провежда консултации по рамковата насока с *ЕМОПС за газ и водород* и другите съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца и се осъществяват по открит и прозрачен начин.
6. При искане от Комисията в съответствие с параграф 4 ACER ѝ представя необвързваща рамкова насока.
7. Ако Комисията прецени, че рамковата насока не допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, тя може да поиска от ACER да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.
8. Ако ACER не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 4 или 6, тази рамкова насока се изготвя от Комисията.
9. Комисията изисква от *ЕМОПС за газ и водород* да представи на ACER в разумен срок, не по-дълъг от 12 месеца от получаването на искането на Комисията, предложение за мрежов кодекс в съответствие с приложимите рамкови насоки.
10. ЕМОПС за газ и водород свиква комитет за изготвянето на проект, който да я подпомага в процеса на разработване на мрежовия кодекс. Комитетът за изготвянето на проект трябва да се състои от представители на ACER, ЕМОПС за електроенергия, ООРСЕС (когато това е приложимо) и ограничен брой от основните засегнати заинтересовани страни. *ЕМОПС за газ и водород* разработва предложения за мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.

- 10а. *В срок от три месеца от датата на получаване на мрежовия кодекс ACER предоставя мотивирано становище на ЕМОПС за газ и водород или, когато това е целесъобразно, на ООРСЕС.*
- 10б. *ЕМОПС за газ и водород или ООРСЕС в сътрудничество с ЕМОПС за газ и водород, когато това е целесъобразно, изменя мрежовия кодекс с оглед на становището на ACER и да го представя отново на ACER.*
11. ACER преразглежда *представения отново* мрежов кодекс, за да гарантира, че той е съобразен със съответните рамкови насоки и допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в срок от шест месеца след получаване на предложението. В преработения мрежов кодекс ACER трябва да вземе становищата, изразени от всички участващи страни по време на ръководения от *ЕМОПС за газ и водород* процес на изготвяне на предложението, и да се консултира със съответните заинтересовани страни относно преработения текст, който ще бъде представен на Комисията.
12. В случаите, в които *ЕМОПС за газ и водород* не е разработила мрежов кодекс в рамките на определения от Комисията срок по параграф 9, Комисията може да поиска от ACER да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. ACER може да започне допълнителна консултация в хода на изготвянето на проект на мрежов кодекс по настоящия параграф. ACER внася в Комисията проект на мрежов кодекс, изготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.
13. В случаите, в които *ЕМОПС за газ и водород* не е разработила мрежов кодекс или ACER не е разработила проект на такъв кодекс в съответствие с параграф 12, Комисията може да приеме по собствена инициатива или по предложение на ACER съгласно параграф 11 един или повече мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
14. В случаите, в които Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, тя провежда консултации по проекта на мрежов кодекс с ACER, *ЕМОПС за газ и водород* и всички съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца.

15. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 56. Той не засяга възможността **ЕМОПС за газ и водород** да разработва необвързващи насоки в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато тези насоки не се отнасят за областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане до **ЕМОПС за газ и водород**. **ЕМОПС за газ и водород** представя всички такива насоки на ACER за становище и надлежно взема предвид това становище.

Член 55

Изменения на мрежови кодекси

1. На Комисията се предоставя правомощието да изменя мрежовите кодекси в областите, посочени в член 53, параграфи 1 и 2 и член 54, параграфи 1 и 2, съгласно съответната процедура, предвидена в посочените членове.
2. Лица, които е вероятно да са заинтересовани от даден мрежов кодекс, приет по силата на членове 52 – 55, включително **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС, регулаторните органи, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, ползвателите на системата и потребителите могат да предлагат на ACER проекти за изменения на този мрежов кодекс. ACER също може да предлага изменения по собствена инициатива.
3. ACER може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин тези предложения съответстват на целите на мрежовите кодекси, установени в член 52 от настоящия регламент. В случаите, в които ACER счита дадено предложение за изменение за допустимо и когато предлага изменения по собствена инициатива, тя провежда консултации с всички заинтересовани страни съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2019/942.

Член 56

Насоки

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема обвързващи насоки в областите, посочени в настоящия член.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема насоки в областите, за които изготвянето на такива актове е възможно и съгласно процедурата за

мрежови кодекси в съответствие с членове 53 и 54. Тези насоки се приемат под формата на делегирани актове или на актове за изпълнение, в зависимост от съответното оправомощаване, предвидено в настоящия регламент.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 за допълване на настоящия регламент във връзка с установяването на насоки в следните области:
 - а) подробна информация относно услугите за достъп на трети страни, включително характера, продължителността и други изисквания за тези услуги, в съответствие с членове 5—7 ;
 - б) подробна информация относно принципите, на които се основават механизмите за разпределение на капацитет, и относно прилагането на процедурите за управление на претоварването в случай на договорно претоварване, в съответствие с членове 9 и 10;
 - в) подробна информация относно предоставянето на информация, определянето на техническата информация, необходима за ползвателите на мрежа, за да получат ефективен достъп до системата, и определянето на всички важни точки по отношение на изискванията за прозрачност, включително информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и графика за публикуване на тази информация, в съответствие с членове 30 и 31;
 - г) подробности относно методиката за определяне на тарифите в областта на трансграничната търговия с природен газ в съответствие с членове 15 и 16 от настоящия регламент;
 - д) подробности относно областите, посочени в член 23, параграф 6.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 с цел изменение на насоките, определени в приложение I към настоящия регламент.
5. В случаите, в които приема или изменя насоки, Комисията провежда консултации с ACER, *ЕМОПС за газ и водород*, ООРСЕС и, когато е уместно, други заинтересовани страни.

Член 57

Право на държавите членки да предвиждат по-подробни мерки

Настоящият регламент не засяга правото на държавите членки да запазят или въвеждат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от тези, установени в настоящия регламент, в насоките, посочени в член 56, или в мрежовите кодекси, посочени в членове 52—55, при условие че тези мерки са съвместими с правото на Съюза.

Член 58

Предоставяне на информация и поверителност

1. При поискване държавите членки и регулаторните органи предоставят на Комисията цялата информация, необходима за правоприлагането на настоящия регламент, включително на насоките и мрежовите кодекси, приети по силата на настоящия регламент .
2. Комисията определя разумни срокове, в рамките на които информацията да бъде представена, като взема под внимание сложността и неотложността на изискваната информация .
3. Ако дадена държава членка или съответният регулаторен орган не предостави информацията в определения от Комисията срок, Комисията може да поиска пряко от съответните предприятия цялата информация, необходима за целите на прилагането на настоящия регламент.

Когато се изпраща искане за предоставяне на информация до предприятие, Комисията едновременно изпраща копие от него до регулаторните органи на държавата членка, на чиято територия се намира седалището на предприятието.

4. В искането за предоставяне на информация Комисията посочва правното основание за искането, срока, в който трябва да бъде предоставена исканата информация, целта на искането, както и предвидените в член 59, параграф 2 санкции при подаване на невярна, непълна или подвеждаща информация.
5. Исканата информация се предоставя от собствениците на предприятията или техни представители и — в случаите на юридически лица — от физическите лица, оправомощени да ги представляват по закон или по силата на техния акт за учредяване. В случаите, в които адвокати са упълномощени да предоставят

информацията от името на своите клиенти, клиентите носят пълна отговорност при подаването на невярна, непълна или подвеждаща информация.

6. В случаите, в които дадено предприятие не предостави исканата информация в определения от Комисията срок или подадената информация е непълна, Комисията може с решение да изиска предоставянето на информацията. В решението се посочва информацията, която е необходима, и се определя подходящ срок за нейното предоставяне. В него също така се установяват санкциите, предвидени в член 59, параграф 2. В него се установява и правото решението да бъде преразгледано от Съда на Европейския съюз.

Същевременно Комисията изпраща копие от решението си до регулаторните органи на държавата членка, на чиято територия пребивава лицето или се намира седалището на предприятието.

7. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се използва единствено за целите на правоприлагането на разпоредбите на настоящия регламент.

Комисията не разкрива информация, получена по силата на настоящия регламент, когато тази информация е обхваната от задължението за професионална тайна.

Член 59

Санкции

1. Държавите членки установяват правилата за санкциите, приложими при нарушаване на настоящия регламент, мрежовите кодекси и насоките, приети съгласно членове 52—56, както и насоките, установени в приложение I към настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените наказания трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно нотифицират на Комисията тези правила и мерки и я нотифицират незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.
2. Комисията може с решение да наложи на предприятията глоби, които не надвишават 1 % от общия оборот от предходната финансова година, в случаите, когато умишлено или поради небрежност тези предприятия предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на

искане, представено съгласно член 58, параграф 4, или не успеят да осигурят исканата информация в срока, определен в решение, прието съгласно член 58, параграф 6, първа алинея. При определяне на размера на глобата Комисията взема предвид доколко сериозно е неизпълнението на изискванията, посочени в параграф 1 от настоящия член.

3. Предвидените в параграф 1 санкции и решенията, взети съгласно параграф 2, нямат наказателноправен характер.

Глава V

Заклучителни разпоредби

Член 60

Нова инфраструктура за природен газ и водород

1. Голяма нова газова инфраструктура — т.е. междусистемни газопроводи, съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение — може при поискване да бъде освободена за определен период от време от разпоредбите на настоящия регламент, както и от разпоредбите на член 28, член 27, параграф 1, член 29, член 54, член 72, параграфи 7 и 9 и член 73, параграф 1 от [преработената Директива относно газа]. Голяма нова инфраструктура за водород — т.е. междусистемни връзки, терминали за водород и подземни хранилища за водород — може при поискване да бъде освободена за определен период от време от разпоредбите на членове 62, 31, 32 и 33 от [преработената Директива относно газа] и член 15 от настоящия регламент. **Всяко такова освобождаване е предмет на всички** следни условия:
 - а) инвестицията да стимулира конкуренцията при доставките на газ или на водород и да повишава сигурността на доставките;
 - б) инвестицията допринася за **постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.**
 - в) равнището на риска, свързан с инвестицията, да е такова, че инвестицията не би била извършена, ако не се предостави освобождаване;

- ва) решенията от страна на потреблението, които не изискват нови инфраструктурни инвестиции, са взети предвид като възможни алтернативни решения на новата инфраструктура;*
- г) инфраструктурата да е собственост на физическо или юридическо лице, което е отделено — поне по отношение на правната му форма — от операторите, в чиито системи ще се изгражда тази инфраструктура;
- д) да се събират такси от ползвателите на тази инфраструктура; █
- е) освобождаването да не вреди на конкуренцията на съответните пазари, които е вероятно да бъдат засегнати от инвестицията, нито на ефективното функциониране на вътрешния *и интегрирания пазар за енергия, включително газ, електричество, водород и решения от страна на потреблението*, на ефективното функциониране на съответните регулирани системи, на декарбонизацията и на сигурността на доставките в Съюза.
- еа) Инфраструктурата не е получила финансова помощ от Съюза за строително-монтажни работи в съответствие с Регламент (ЕС) № 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹;*
- еб) освобождаването насърчава принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и интегрирането на енергийната система и не води до блокиране на активи.*

Тези условия се подлагат на оценка, като се взема под внимание принципът на енергийна солидарност. Националните органи вземат под внимание ситуацията в други засегнати държави членки и компенсират възможните отрицателни въздействия с положителните въздействия на своята територия.

2. Предвиденото в параграф 1 освобождаване се прилага и в случаите на значително увеличаване на капацитета на съществуваща инфраструктура и на модификации на такава инфраструктура, които дават възможност да бъдат

¹⁹ *Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014, (OJ L 249, 14.7.2021 г., стр. 38).*

разработени нови източници за доставка на възобновяем и нисковъглероден газ.

3. Регулаторният орган може да взема решение във връзка с освобождаването по параграфи 1 и 2 за всеки отделен случай.

Преди да приеме решението във връзка с освобождаването, регулаторният орган или, когато е приложимо, друг компетентен орган на държавата членка провежда консултации:

- а) с регулаторните органи на държавите членки, чиито пазари е вероятно да бъдат засегнати от новата инфраструктура; както и
- б) със съответните органи на трети държави, когато инфраструктурата е свързана с мрежата на Съюза под юрисдикцията на държава членка и е с начало или завършва в една или повече трети държави.

В случаите, в които органите на трета държава, потърсени за консултация, не отговорят на искането за консултация **или не предоставят основания за освобождаването в своя отговор** в разумен срок или в определен срок, който не надхвърля три месеца, съответният регулаторен орган може да приеме необходимото решение.

4. В случаите, в които съответната инфраструктура е разположена на територията на повече от една държава членка, ACER може да представи консултативно становище на регулаторните органи на съответните държави членки в срок от два месеца от датата, на която искането за освобождаване е било получено от последния от тези регулаторни органи. Това становище може да се използва като основа за тяхното решение.

Когато всички съответни регулаторни органи постигнат споразумение относно искането за освобождаване в шестмесечен срок от датата, на която то е получено от последния от регулаторните органи, те уведомяват ACER за своето решение. Когато съответната инфраструктура представлява преносна линия между държава членка и трета държава, регулаторният орган или, когато е приложимо, друг компетентен орган на държавата членка, в която е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки, може да се консултира със съответния орган на тази трета

държава преди да приеме решението във връзка с освобождаването, за да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент по отношение на съответната инфраструктура на територията и, когато е приложимо, в териториалните води на държавата членка. В случаите, в които органът на трета държава, потърсен за консултация, не отговори на искането за консултация в разумен срок или в определен срок, който не надхвърля три месеца, съответният регулаторен орган може да приеме необходимото решение.

ACER поема задачите, възложени на регулаторните органи на съответните държави членки съгласно настоящия член:

- а) когато всички съответни регулаторни органи не са постигнали споразумение в срок от шест месеца от датата, на която е поискано освобождаване от последния от тези регулаторни органи; или
- б) при съвместно искане от съответните регулаторни органи.

Всички съответни регулаторни органи могат да отправят съвместно искане за удължаване на посочения в трета алинея, буква а) срок с до три месеца.

- 5. Преди да вземе решение, ACER провежда консултации със съответните регулаторни органи и с кандидатите.
- 6. Дадено освобождаване може да покрие целия или част от капацитета на новата инфраструктура или на съществуващата инфраструктура със значително увеличен капацитет.

При вземането на решение за освобождаване за всеки отделен случай се разглежда необходимостта от налагане на условия относно продължителността на освобождаването и недискриминационния достъп до инфраструктурата. При вземането на решение относно тези условия особено внимание се обръща на допълнителния капацитет, който ще се изгради, или на изменението на съществуващия капацитет, на времевия хоризонт на проекта и на националните особености.

Преди да предостави освобождаване, регулаторният орган взема решение за правилата и механизмите за управление и разпределяне на капацитета.

Правилата изискват всички потенциални ползватели на инфраструктурата да

бъдат поканени да изявят интерес към договарянето на капацитет преди извършването на разпределението на капацитета на новата инфраструктура, включително за собствени нужди. Регулаторният орган изисква правилата за управление на претоварването да включват задължението неизползваният капацитет да бъде предлаган на пазара, а ползвателите на инфраструктурата да имат право да търгуват договорения си капацитет на вторичния пазар. При оценката си на критериите, посочени в параграф 1, букви а), б) и д), регулаторният орган взема предвид резултатите от посочената по-горе процедура за разпределяне на капацитет.

Решението за освобождаване, включително посочените във втората алинея от настоящия параграф условия, трябва да са надлежно обосновани и да бъдат публикувани.

7. Когато съответният орган анализира дали се очаква дадена голяма нова инфраструктура да повиши сигурността на доставките съгласно параграф 1, буква а), той преценява до каква степен се очаква новата инфраструктура да подобри спазването от страна на държавите членки — както на регионално, така и на национално равнище — на техните задължения съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета²⁰.
8. Държавите членки *предвиждат* задължение техният регулаторен орган или, според случая, ACER да представи на съответния орган в държавата членка становище по искането за освобождаване за целите на официално решение. Това становище се публикува заедно с решението.
9. Регулаторният орган изпраща незабавно на Комисията копие от всяко искане за освобождаване още щом бъде получено. Компетентният орган незабавно нотифицира Комисията за решението за освобождаване и предоставя цялата свързана с него информация. Тази информация може да бъде предоставена на Комисията в обобщена форма, така че Комисията да може да извърши оценка на решението за освобождаване. По-специално информацията трябва да включва:

²⁰ Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1).

- а) подробно описание на причините, въз основа на които регулаторният орган или държавата членка са предоставили или отказали освобождаването, заедно с препратка към съответната буква (или букви) от параграф 1, на която се основава това решение, включително финансовата информация, обосноваваща необходимостта от освобождаване;
- б) извършения анализ на ефекта върху конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар в резултат на предоставянето на освобождаване;
- в) причините, обосноваващи продължителността на освобождаването, и дела от общия капацитет на инфраструктурата, за която се предоставя то;
- г) резултата от консултациите със съответните регулаторни органи в случаите, в които освобождаването е свързано с междусистемен газопровод;
- д) приноса на инфраструктурата към диверсификацията на доставките.

10. В срок от 50 работни дни от деня, следващ деня на получаването на нотификацията по параграф 7, Комисията може да **приеме** решение да изиска от нотифициращите органи да изменят или отменят решението за предоставяне на освобождаване. ***Преди да приеме решението за освобождаване, Комисията може да поиска становище от Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата, създаден съгласно член 10а от Регламент (ЕО) № 401/2009²¹, относно това дали освобождаването допринася за постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.*** Този срок може да бъде удължен с още 50 работни дни, в случай че Комисията отправи искане за допълнителна информация. Допълнителният срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация. Първоначалният срок може да бъде удължен и с едновременното съгласие на Комисията и на нотифициращите органи.

²¹ *Регламент (ЕО) № 401/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно Европейската агенция за околната среда и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (ОВ L 126, 21.5.2009 г., стр. 13).*

Когато изисканата информация не бъде предоставена в срока, предвиден в искането, нотификацията се счита за оттеглена, освен ако преди изтичането на този срок той е бил удължен по взаимно съгласие на Комисията и на регулаторния орган или ако регулаторният орган е нотифицирал чрез обосновано изявление Комисията, че счита нотификацията за пълна.

Регулаторният орган изпълнява решението на Комисията, като изменя или отменя решението за освобождаване в срок от един месец, и информира съответно Комисията за това.

Комисията запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

Когато Комисията одобри решение за освобождаване, действието на това одобрение изтича:

- а) две години след приемането му в случаите, в които изграждането на инфраструктурата все още не е започнало;
- б) пет години след приемането му в случаите, в които инфраструктурата не е въведена в експлоатация в рамките на този период, освен ако Комисията реши, че забавянето се дължи на значителни пречки извън контрола на **физическото или юридическото** лице, на което е предоставено освобождаването.

11. На Комисията се предоставя пълномощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63, с които да се определят насоки за прилагане на условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, и за процедурата, която да бъде следвана при прилагането на параграфи 3, 6, 8 и 9 от настоящия член.

11а. Освобождаванията, предоставени до ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент], остават в сила.

Член 61

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от [име на комитета], установен по член 84 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 62
Дерогации

Настоящият регламент не се прилага по отношение на газопреносните системи, разположени в държавите членки за периода на дерогациите, предоставени съгласно член 80 от [новата Директива относно газа] .

По отношение на дерогациите, предоставени съгласно член 81 (от преработената Директива за природния газ XXXX), Комисията, не по-късно от ... [три месеца след датата на приемане на настоящия регламент] представя доклад пред Европейския парламент и Съвета относно дерогациите, предоставени съгласно този член от [преработената Директива за природния газ]. След това Комисията представя такъв доклад по искане на поне една държава членка. В доклада по-специално се прави оценка на въздействието на дерогациите върху ефективното функциониране и конкуренцията на вътрешния пазар на природен газ, както и върху сигурността на енергийните доставки и основните интереси на Съюза и на държавите членки в областта на сигурността, като се вземат предвид принципът на енергийна солидарност и целите на плана REPowerEU. Ако в доклада се констатира, че предоставената дерогация представлява заплаха за ефективното функциониране или на конкуренцията на вътрешния пазар на природен газ, на сигурността на енергийните доставки или на основните интереси на Съюза или на държавите членки в областта на сигурността, Комисията приема в срок от един месец от представянето на доклада решение, с което изисква от съответния компетентен орган да оттегли дерогацията. След всяко такова оттегляне съответната държава членка гарантира, че при изпълнението на правилата, определени в настоящия регламент и [преработената Директива за природния газ], се взема предвид ефективното им прилагане на територията на Съюза и интегрираният характер на преносната линия.

Член 63

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в **членове** 28, 53, 54, 56 и 60, се предоставя на Комисията за срок от **пет години**, считано от ... [дата на влизане в сила]. **Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.**
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 28, 53, 54, 56 и 60, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 28, 53, 54, 56 **или** 60, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 64

Изменение на Решение (ЕС) 2017/684

Определените в Решение (ЕС) 2017/684 задължения за нотифициране във връзка с междуправителствени споразумения в областта на енергетиката, свързани с природния газ, се тълкуват като включващи междуправителствени споразумения, свързани с водорода, включително с химични съединения на водорода като амоняк и течни органични носители на водород.

Член 65

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/942

Регламент (ЕС) 2019/942 се изменя, както следва:

(1) В член 2 буква а) се заменя със следното:

„а) издава становища и препоръки, адресирани до операторите на преносни системи, ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС, регионалните координационни центрове, номинираните оператори на пазара на електроенергия и образуванията, създадени от оператори на преносни системи за газ, оператори на системи за ВПГ, оператори на системи за съхранение на газ или водород или оператори на мрежи за водород;“.

(2) В член 3, параграф 2 **първа** алинея се заменя със следното:

„По искане на ACER регулаторните органи, ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, регионалните координационни центрове, ООРСЕС, операторите на преносни системи, операторите на мрежи за водород, номинираните оператори на пазара на електроенергия и образуванията, създадени от оператори на преносни системи за газ, оператори на системи за ВПГ, оператори на системи за съхранение на газ или водород или оператори на терминали за водород, **оператори на пазара на газ или водород и доставчици на газ и водород** предоставят на ACER информацията със същата степен на изчерпателност, необходима за целите на изпълнението на нейните задачи съгласно настоящия регламент, освен ако ACER вече не е изискала и получила тази информация.“;

(3) В член 4 параграфи 1 и 2 и в член 4, параграф 3 букви а) и б) се заменят със следното:

- „1. ACER дава на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943 и относно тези на **ЕМОПС за газ и водород** в съответствие с член 22, параграф 2 от [Регламента относно газа] █, както и относно тези на ООРСЕС в съответствие с член 53, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 37, параграф 4 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) 804].
2. ACER следи изпълнението на задачите на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 32 от Регламент (ЕС) 2019/943, на **ЕМОПС за газ и водород** в съответствие с член 24 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) 804], █ както и на ООРСЕС в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 38 от [Регламента относно газа — вж. предложение COM (2021) 804].
3. ACER може да представя становища:
 - а) на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 30, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2019/943, на **ЕМОПС за газ и водород** в съответствие с член 23, параграф 2 от [Регламента относно газа — вж. предложение COM (2021) 804] █ относно мрежовите кодекси;
 - б) на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, на **ЕМОПС за газ и водород** в съответствие с член 24, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] █ относно проекта на план за развитие на мрежата в целия Съюз и другите съответни документи, посочени в член 30, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943, в член 23, параграф 3 и член 42, параграф 1 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) 804], като взема предвид целите във връзка с недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и

ефективното и сигурното функциониране на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ;“;

(4) В член 4 параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следното:

„6. Съответните регулаторни органи координират действията си, за да установят съвместно дали е налице неспазване от страна на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС или регионалните координационни центрове на техните задължения съгласно правото на Съюза и предприемат подходящи действия в съответствие с член 59, параграф 1, буква в) и член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение СОМ (2021) 803].

По искане на един или повече от регулаторните органи или по своя собствена инициатива ACER издава мотивирано становище, както и препоръка до ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС или регионалните координационни центрове относно спазването на техните задължения.

7. Когато мотивирано становище на ACER установи случай на потенциално неспазване от страна на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС или регионален координационен център на съответните им задължения, засегнатите регулаторни органи единодушно вземат координирани решения, с които се установява дали е налице неспазване на съответните задължения, и когато е приложимо, какви мерки да бъдат предприети от ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС или регионалния координационен център с цел отстраняване на това неспазване. Когато регулаторните органи не успеят да постигнат съгласие относно такива координирани решения в срок от четири месеца от датата на получаване на мотивираното становище на ACER, въпросът се отнася до ACER за решение съгласно член 6, параграф 10.

8. Когато неспазването на задълженията от страна на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС или регионален координационен център, установено в съответствие с параграф 6 или 7 от

настоящия член, не бъде отстранено в срок от три месеца, или когато регулаторният орган в държавата членка, в която се намира седалището на субекта, не е предприел действия за осигуряване на съответствие, ACER издава препоръка до регулаторния орган с цел предприемане на действия в съответствие с член 59, параграф 1, буква в) и член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2021/944 или с член 74, параграф 1, буква г) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx] с цел да се гарантира, че ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород**, ООРСЕС или регионалният координационен център спазват своите задължения, и информира Комисията.“

(5) В член 5 параграф 1 се заменя със следното:

- „1. ACER участва в разработването на мрежови кодекси в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 и членове 53 и 54 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], както и на насоки съгласно член 61, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 56, параграф 5 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]. Тя по-специално:
- а) представя необвързващи рамкови насоки на Комисията при поискване съгласно член 59, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член 53, параграф 4 или член 54, параграф 4 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]. ACER преразглежда рамковите насоки и ги представя отново на Комисията при поискване съгласно член 59, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член 53, параграф 7 или член 54, параграф 7 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804];
 - б) преразглежда мрежовия кодекс в съответствие с член 59, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член 53, параграф 11 или член 54, параграф 11 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]. При преразглеждането, ACER взема предвид становищата, изразени от всички участващи страни по време на изготвянето на

предложението под ръководството на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород** или ООРСЕС, и провежда консултации със съответните заинтересовани лица по текста, който ще бъде представен на Комисията. За тази цел ACER може да използва комитета, създаден съгласно мрежовите кодекси по целесъобразност. ACER докладва на Комисията относно резултата от консултациите. Впоследствие ACER представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в съответствие с член 59, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член 53, параграф 11 или член 54, параграф 11 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]. В случай че ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород** или ООРСЕС не са изготвили мрежов кодекс, ACER подготвя и представя проект на мрежов кодекс на Комисията при поискване в съответствие с член 59, параграф 12 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член 53, параграф 12 или член 54, параграф 12 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804];

- в) предоставя на Комисията надлежно мотивирано становище в съответствие с член 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член 24, параграф 1 или член 46, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], в случай че ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ и водород** или ООРСЕС не е успяла да приложи мрежов кодекс, изработен съгласно член 30, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2019/943 или съгласно член 23, параграф 1 или член 42, параграф 1, буква а) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx], или мрежов кодекс, който е бил разработен в съответствие с член 59, параграфи 3—12 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член 53, параграфи 3—12 или член 54, параграфи 3—12 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], но не е бил приет от Комисията съгласно член 59, параграф 13 от Регламент (ЕС) 2019/943 или съгласно член 53, параграф 13 или член 54, параграф

13 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804];

г) наблюдава и анализира изпълнението на мрежовите кодекси, приети от Комисията в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 и членове 53 и 54 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], и с насоките, приети в съответствие с член 61 от Регламент (ЕС) 2019/943 и с член 56 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.“;

(6) В член 6, параграф 3 първа алинея се заменя със следното:

„3. До 5 юли 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно независимостта на регулаторните органи съгласно член 57, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/944 и член 70, параграф 6 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803].“;

(7) В член 6 се вмъкват следните параграфи 9а, 9б, 9в и 9г:

„(9а) ACER издава препоръки до регулаторните органи и операторите на мрежите във връзка с регулираните бази от активи съгласно член 4, параграф 4 от [Регламента относно газа].

(9б) ACER може да издава препоръки до регулаторните органи относно разпределянето на разходите, предназначени за намиране на решения за ограничаване на трансграничните потоци поради различия в качеството на газа съгласно член 19, параграф 8 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804] **и поради прекъсванията на доставките на газ.**

(9в) ACER може да издава препоръки до регулаторните органи относно разпределянето на разходите, предназначени за намиране на решения за

ограничаване на трансграничните потоци поради различия в качеството на водорода съгласно член 39, параграф 8 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].

(9г) ACER публикува мониторингови доклади относно претоварването в точките на междусистемно свързване съгласно раздел 2.2.1, точка 2 от приложение I към [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].“;

(8) В член 6, параграф 10, първа алинея букви б) и в) се заменят със следното:

„б) мрежови кодекси и насоки, посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943, които са приети преди 4 юли 2019 г., и по-късни преразглеждания на тези мрежови кодекси и насоки;

в) мрежови кодекси и насоки, посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943, които са приети като актове за изпълнение съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011; или“;

(9) В член 6, параграф 10, първа алинея се добавят следните букви:

„г) насоки съгласно приложение I към [Регламента относно газа]; или

д) мрежови кодекси и насоки, посочени в членове 53—56 от [Регламента относно газа].“;

(10) В член 6, параграф 10, втора алинея буква а) се заменя със следното:

„а) когато компетентните регулаторни органи не са постигнали споразумение в рамките на шест месеца след датата на отнасяне на случая и предаването му на последния от тези регулаторни органи; или в срок от четири месеца в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx];“;

(11) В член 6, параграф 10 трета алинея се заменя със следното:

„Компетентните регулаторни органи могат съвместно да поискат удължаване на срока, посочен във втора алинея, буква а) от настоящия параграф, с до шест

месеца, освен в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803].“;

(12) В член 6, параграф 10 четвърта алинея се заменя със следното:

„Когато правомощията за вземане на решение по такива трансгранични въпроси, посочени в първата алинея, са предоставени на регулаторните органи в нови мрежови кодекси или насоки, посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943, които са приети като делегирани актове след 4 юли 2019 г., ACER е компетентна само на доброволен принцип съгласно втора алинея, буква б) от настоящия параграф по искане от поне 60 % от компетентните регулаторни органи. Когато участват само два регулаторни органа, всеки един от тях може да отнесе случая до ACER.“;

(13) В член 6, параграф 12 буква а) се заменя със следното:

„а) излиза с решение в рамките на шест месеца от деня на отнасяне на случая; или в срок от четири месеца след това в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803]; както и“;

(14) В член 14 параграф 1 се заменя със следното:

„При изпълнението на задачите си, и по-специално в процеса на разработване на рамковите насоки в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 или членове 53 и 54 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], както и в процеса на предлагане на изменения в мрежовите кодекси съгласно член 60 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член 55 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], ACER се консултира обстойно на ранен етап с участниците на пазара, операторите на преносни системи, операторите на мрежи за водород, потребителите, крайните ползватели, а когато това е уместно, и с органите по конкуренция, без да се засяга съответната им компетентност, по открит и

прозрачен начин, особено когато задачите ѝ засягат операторите на преносни системи и операторите на мрежи за водород.“;

(15) В член 15 се добавят следните параграфи 6 и 7:

„(6) ACER изготвя проучвания, сравняващи ефективността на разходите на операторите на преносни системи в ЕС съгласно член 17, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].

(7) ACER издава становища, в които се предоставя хармонизиран формат за публикуването на техническа информация относно достъпа до мрежи за водород в съответствие с приложение I към настоящия регламент.“;

(16) В член 15 параграф 1 се заменя със следното:

„В тясно сътрудничество с Комисията, държавите членки и съответните регулаторни органи, включително националните регулаторни органи, и без да се засягат правомощията на органите по конкуренция, ACER наблюдава вътрешните пазари за търговия на едро и на дребно на електроенергия и природен газ, **включително функционирането на тези пазари**, цените на **едро и дребно на електроенергията и природния газ и механизма за определяне на цените, включително определените в търговски договори, с оглед на възможно антиконкурентно, нелоялно или непрозрачно поведение от страна на оператори на пазара и с оглед на** съответствието с правата на потребителите, определени в Директива (ЕС) 2019/944 и в [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021)803], въздействието на промените на пазара върху битовите потребители, достъпа до мрежите, включително достъпа до електроенергия от възобновяеми енергийни източници, напредъка, осъществен по отношение на междусистемните връзки, потенциалните пречки пред трансграничната търговия, в това число въздействието от примесването на водород в системата за природен газ и пречките пред трансграничния поток на биометан, регулаторните пречки пред новите и по-малките участници на пазара, включително гражданските енергийни общности **и общностите за възобновяема енергия**, държавната намеса, която не позволява на цените да отразяват действителния недостиг, както се посочва в член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943, и

постиженията на държавите членки в областта на сигурността на доставките на електроенергия въз основа на резултатите от европейската оценка на адекватността на ресурсите, посочена в член 23 от този регламент, по-специално като се вземе предвид последващата оценка, както е посочено в член 17 от Регламент (ЕС) 2019/941.“;

(17) В член 15, параграф 1 се добавя следната втора алинея:

„ACER, в тясно сътрудничество с Комисията, държавите членки и съответните национални органи, включително регулаторните органи, и без да се засягат правомощията на органите за защита на конкуренцията, наблюдава пазарите на водород, по-специално въздействието на развитието на пазара върху потребителите на водород, достъпа до мрежата за водород, включително достъпа до мрежата за водород, произведен от възобновяеми енергийни източници, постигнатия напредък по отношение на междусистемните връзки и потенциалните пречки пред трансграничната търговия.“;

(18) В член 15 параграф 2 се заменя със следното:

„ACER публикува ежегодно доклад относно резултатите от дейността си по наблюдение, посочена в параграф 1. В този доклад ACER посочва всички пречки, **включително всяко антиконкурентно, нелоялно или непрозрачно поведение от страна на оператори на пазара**, пред завършването на вътрешните пазари за електроенергия, природен газ и водород.“.

Член 66

Изменение на Регламент (ЕС) № 1227/2011

Регламент (ЕС) № 1227/2011 се изменя, както следва:

а) в член 2, член 3, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, член 8, параграф 5 „електроенергия или природен газ“ се заменя с „електроенергия, водород или природен газ“;

aa) **в член 2 се добавят следните точки:**

„(16) „търговия с ВПГ“ означава оферти „купува“ или „продава“ или сделки за покупка или продажба на ВПГ:

а) при които мястото на доставка е определено в Съюза;

- б) които водят до доставка в Съюза; или
- в) при които един контрагент регазифицира ВПГ на терминал в Съюза;
- (17) „пазарни данни за ВПГ“ означава записи на оферти „купува“ или „продава“ или сделки за търговия с ВПГ със съответната информация, както е посочено в член 8г;
- (18) „участник на пазара на ВПГ“ означава всяко физическо или юридическо лице, независимо от неговото място на учредяване или седалище, което извършва търговия с ВПГ;
- (19) „оценка на цената на ВПГ“ означава определянето на дневна референтна цена за търговия с ВПГ в съответствие с методика, която се определя от Агенцията;
- (20) „референтен показател за ВПГ“ означава определянето на сред между оценката на цената на ВПГ и цената на сетълмент за договор с най-кратък срок за изпълнение на пазара *Title Transfer Facility (TTF) Gas Futures*, която се определя ежедневно от *ICE Endex Markets B.V.*“;
- б) в член 6, параграф 2 „пазарите на електроенергия и газ“ се заменя с „пазарите на електроенергия, водород и природен газ“;
- ба) вмъкват се следните членове:

„Член 8а

Задачи и правомощия на Агенцията за извършване на оценки на цената на ВПГ и референтни показатели за ВПГ

1. Агенцията изготвя и публикува оценка на цената на ВПГ. За целите на оценката на цената на ВПГ Агенцията системно събира и обработва пазарни данни за сделките с ВПГ.
2. Агенцията изготвя и публикува референтния показател за ВПГ, за целите на което тя системно събира и обработва всички пазарни данни за ВПГ.
3. Чрез дерогация от член 3, параграф 4, буква б) от Регламент

1227/2011 за участниците на пазара на ВПГ се прилагат задълженията и забраните на участниците на пазара от настоящия регламент. Правомощията, предоставени на Агенцията съгласно настоящия регламент и съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014, се прилагат и по отношение на участниците на пазара на ВПГ, включително разпоредбите относно поверителността.

Член 8б

Публикуване на оценките на цената на ВПГ и референтния показател за ВПГ

- 1. Оценката на цената на ВПГ, посочена в член 8а, параграф 1, се публикува ежедневно и не по-късно от 18.00 ч. централноевропейско време за окончателната оценка на цената на сделката. Агенцията също така ежедневно публикува референтния показател за ВПГ, посочен в член 8а, параграф 2, не по-късно от 19.00 ч. централноевропейско време или веднага щом това е технически възможно.*
- 2. За целите на настоящия член Агенцията може да използва услугите на трета страна.*

Член 8в

Предоставяне на пазарни данни за ВПГ на Агенцията

- 1. Участниците на пазара на ВПГ предават ежедневно на Агенцията пазарни данни за ВПГ в съответствие със спецификациите, посочени в член 8г, в стандартизиран формат, чрез висококачествен протокол за пренос и възможно най-близо до реално време, до степеня, до която го позволяват технологиите, преди ежедневното публикуване на оценката на цената на ВПГ (18.00 ч. централноевропейско време).*
- 2. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на момента, в който пазарните данни за ВПГ трябва да бъдат предадени преди ежедневното публикуване на оценката на цената на ВПГ, както е посочено в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2.*

3. *Когато е целесъобразно, Агенцията, след консултация с Комисията, издава насоки относно:*
- a) *елементите от информацията, която трябва да се докладва в допълнение към настоящите подробни данни за подлежащите на докладване сделки и основните данни съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014, включително оферти „купува“ и „продава“; и*
 - б) *процедурата, стандартния и електронния формат и техническите и организационните изисквания за подаване на данни, които да се използват за осигуряване на изискваните пазарни данни за ВПГ.*
4. *Участниците на пазара на ВПГ предоставят на Агенцията необходимите пазарни данни за ВПГ безплатно и чрез каналите за докладване, създадени от Агенцията, като използват, когато е възможно, съществуващи и налични процедури.*

Член 8г

Качество на пазарните данни за ВПГ

1. *Пазарните данни за ВПГ съдържат подробна информация относно:*
- a) *страни по договора, включително индикатор „купува“/„продава“;*
 - б) *докладваща страна;*
 - в) *цена на сделката;*
 - г) *количества по договора;*
 - д) *стойност на договора;*
 - е) *прозорец на пристигане на товарния кораб с ВПГ;*
 - ж) *условия на доставка;*
 - з) *точки на доставка;*
 - и) *информация за времевия печат по отношение на всеки от изброените по-долу елементи:*

- i) *часа на подаване на офертата „купува“ или „продава“;*
 - ii) *часа на сделката;*
 - iii) *часа на докладване на офертата „купува“ или „продава“, или на сделката;*
 - iv) *получаване на пазарни данни за ВПГ от страна на Агенцията.*
2. *Участниците на пазара на ВПГ предоставят на Агенцията пазарни данни за ВПГ по следния начин:*
- a) *единичните цени на сделките, офертите „купува“ и офертите „продава“ се отчитат във валутата, посочена в договора, и в евро за MWh и включват използваните обменни курсове, ако е приложимо;*
 - б) *количествата по договора се отчитат в единиците, посочени в договорите, и в MWh;*
 - в) *прозорците на пристигане се докладват като дати на доставка, изразени във формат UTC;*
 - г) *като точка на доставка се посочва валиден идентификатор, посочен от Агенцията, като посочения в списъка на съоръженията за ВПГ, подлежащи на докладване, и настоящия регламент и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014; информацията от времевия печат се посочва във формат UTC;*
 - д) *ако е приложимо, формулата за цената в дългосрочния договор, от която е получена цената, се посочва в нейната цялост.*
3. *Агенцията издава насоки относно критериите, съгласно които един предоставящ информация субект отговаря за значителна част от пазарните данни за ВПГ, подадени в рамките на определен референтен период, и относно начина, по който това обстоятелство се отчита в оценката на цената на ВПГ и референтните показатели за ВПГ.*

Член 8д

Непрекъснатост на дейността

Агенцията редовно преразглежда, актуализира и публикува своята оценка на референтната цена на ВПГ и методиката за референтния показател за ВПГ, както и методиката, използвана за докладване на пазарни данни за ВПГ и за публикуване на нейните оценки на цената на ВПГ и референтните показатели за ВПГ, като взема предвид становищата на доставчиците на пазарни данни.“

Член 67

Изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938

Регламент (ЕС) 2017/1938 се изменя, както следва:

(1) В член 1 първото изречение се заменя със следното:

„С настоящия регламент се установяват разпоредби, чиято цел е да се гарантира сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ и на **възобновяем газ и нисковъглероден газ** („газ“), като се даде възможност за прилагане на извънредни мерки, когато пазарът вече не е в състояние да осигури изискваните доставки на газ, включително мерки за солидарност като крайно решение, и като се определят ясно отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите членки и Съюза както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките на газ.

Настоящият регламент насърчава и превантивните мерки за намаляване на търсенето на газ, включително мерките за повишаване на енергийната ефективност и увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници, за да се намали зависимостта на Съюза от вноса на газ.“

(2) В член 2 се добавят следните определения:

„(27) „газ“ означава природен газ съгласно определението в член 2, точка 1 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx];“

█

(29а) „място на търговия“ означава всяко от следните:

- а) „регулиран пазар“ съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 21 от Директива 2014/65/ЕС;**
- б) „многостранна система за търговия“ съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 22 от Директива 2014/65/ЕС;**
- в) „организирана система за търговия“ съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 23 от Директива 2014/65/ЕС;**

(29б) „стоков дериват върху енергоносител“ означава стоков дериват съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета²², търгуван на място на търговия, чийто базов актив е електроенергия или газ и чийто падеж не надхвърля 12 месеца;“;

(3) В член 2 се добавя следната алинея:

„Позоваванията на понятието „природен газ“ се считат за позовавания на понятието „газ“ съгласно определението в точка 27.“;

(3а) В член 12, параграф 1, трета алинея буква д) се заменя със следното: „д) използване на доброволни механизми за съвместно възлагане на обществени поръчки за природен газ;“;

(4) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. До 1 ноември 2017 г. ЕМОПС за газ провежда симулация в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата. В симулацията се включват определяне и оценка на коридорите за спешно снабдяване с газ и се определят също така държавите членки, които могат да предприемат действия за справяне с установените рискове, включително във връзка със съхранението и ВПП, **и освен това се включват сценарии, в които се проучват начини за намаляване на търсенето на газ чрез**

²² Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

мерки за пестене на енергия и енергийна ефективност.

Сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата и методологията за симулацията се определят от ЕМОПС за газ в сътрудничество с КГПГ. ЕМОПС за газ гарантира подходящо равнище на прозрачност и достъп до допусканията си за моделиране, използвани в сценариите ѝ. Симулацията в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата се повтаря на всеки четири години ***докато*** обстоятелствата не изискват по-често актуализации.“;

(5) В параграф 4 буква д) се заменя със следното:

„д) като се вземат предвид рисковете, свързани с контрола върху инфраструктурата, която е от значение за сигурността на доставките на газ, доколкото могат да включват, *inter alia*, риск от недостатъчни инвестиции, подкопаване на диверсификацията, неправилно използване на съществуващата инфраструктура, включително презапасаване с капацитет за съхранение, или нарушение на правото на Съюза;“;

(6) Въмква се следният член :

„Член 7а

Превантивни мерки и мерки при извънредни ситуации

Държавите членки предприемат подходящи превантивни мерки и мерки при извънредни ситуации, ***включително мерки за пестене на енергия и енергийна ефективност***. Тези мерки трябва да са съобразени с резултатите от най-актуалната симулация в рамките на целия Съюз на предвидените в член 7 сценарии за прекъсване и да бъдат подходящи за справяне с рисковете, установени в общите и националните оценки на риска.“;

(7) Член 8, параграф 1 и член 9, параграфи 3—10 се преместват, така че да станат член 7а, параграфи 2—12;

(8) Въмкват се следните членове :

„Член 7б

Ефективно и съвместно използване на инфраструктурата и газохранилищата

1. Държавите членки гарантират използването по ефективен начин на съществуващата инфраструктура на национално и регионално равнище в полза на сигурността на доставките. По-специално държавите членки осигуряват условия за трансграничния обмен на газ и за трансграничния достъп до газохранилища и ВПП.
2. Общите оценки на риска и всички последващи актуализации трябва да включват анализ на адекватността на капацитета на наличните съоръжения за съхранение в региона, на функционирането на капацитета за съхранение и неговия принос за сигурността на доставките в Съюза, включително рисковете, свързани **с пряката или непряката собственост или** с контрола на инфраструктурата за съхранение, която е от значение за сигурността на доставките на газ от образувания от трети държави. **В общите оценки на риска и всички последващи актуализации се определят мерки за пестене на енергия и енергийна ефективност в съответствие с принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място съгласно [член X от преработената Директива относно енергийната ефективност] и принципа за ефективност на системата съгласно [член X от преработената Директива относно енергийната ефективност].** Този анализ трябва да сравнява ролята на газохранилищата с алтернативни мерки, като например инвестиции в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. **Анализът включва разходната ефективност на съхранението на газ и отчита риска от блокиране на инвестиции.**
3. Когато резултатите от посочения анализ в общата оценка на риска или във всички актуализации на тази оценка показват наличието на риск на регионално равнище, който може да бъде риск за една или няколко държави членки от една и съща рискова група и който не може да бъде преодолян по друг начин, държавите членки разглеждат **■** предоставянето на възможност за пълно интегриране на хранилищата в мрежата на оператора на преносна система, при условие че в противен случай съхранението би довело до преустановяване на дейността и ако това преустановяване би изложило на риск сигурното и надеждно

функциониране на преносната система. *Държавите членки се консултират със съответната рискова група, преди да предоставят такава възможност, по-специално по отношение на начина, по който мерките се справят с рисковете, установени в общата оценка на риска. Тази мярка се прилага за всяко съоръжение за съхранение, включително местата за съхранение, контролирани от образувания от трети държави.*

- 3а. В случай на криза съгласно определението в член 11, параграф 1 държавите членки в съответната рискова група трябва да постигнат договореност относно обща координирана процедура за изтегляне на газа, съхраняван в хранилище в съответствие с параграф 3 от настоящия член. Общата координирана процедура трябва да включва договореностите за изтеглянето на газ като част от действията, координирани от Комисията при евентуална извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза съгласно член 12, параграф 3.*
4. Мерките, приети в съответствие с член 7а и с параграф 3 от настоящия член, трябва да не нарушават ненужно конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на газ, нито да излагат на опасност сигурността на доставките на газ на други държави членки или на Съюза и **не трябва да засягат националните правила за сигурност на доставките, които включват запасите от газ.**
7. След вътрешните консултации в съответната рискова група, посочени в параграф 3, държавите членки се консултират с **КГПГ.**

Член 7в

Оценка на риска в рамките на целия ЕС

Като преходна разпоредба, в срок от шест месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент всички държави членки трябва да са завършили текущите общи и национални оценки на риска и, когато е приложимо, превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации с необходимото допълнение в изпълнение на член 7б, параграфи 2—6. Тези актуализирани планове се оповестяват

публично и се съобщават на Комисията съгласно процедурата по член 8, параграф 7, като Комисията издава препоръка при условията, определени в член 8, параграф 8, която се взема предвид от съответния компетентен орган съгласно процедурата, описана в член 8, параграф 9.

Член 7г

Доброволен механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за газ

1. Държавите членки могат да създадат ***доброволен*** механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за ***газ*** от операторите на преносни системи ***или други предприятия, определени от държавите членки***, като част от превантивните мерки за гарантиране на сигурността на доставките.

Такъв механизъм се разработва в съответствие с правото на ***Съюза, по-специално*** с правилата на ***Съюза и с националните правила*** за конкуренцията и по такъв начин, че ***газът*** да ***може*** да се ***използва и*** като част от действията, координирани от Комисията при евентуална извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, както е посочено в член 12, параграф 3.

Механизмът трябва да е отворен за участие на всички оператори на преносни системи ***или други предприятия, определени от държавите членки, доставчици на газ и други съответни участници на пазара*** в рамките на Съюза, които желаят да се присъединят към него след създаването му.

2. Участващите държави членки уведомяват Комисията за намерението си да създадат такъв механизъм. Уведомлението трябва да включва информацията, необходима за оценка на съответствието с настоящия регламент, като например обема на природния газ, който ще бъде закупен, продължителността на мярката, участващите оператори на преносни системи ***или други предприятия, определени от държавите членки, както и доставчици на газ и други съответни участници на пазара***, правилата за управление, оперативните процедури и условията за задействане при извънредна ситуация. В него също така се посочват очакваните разходи и ползи. ***Тя уведомява Координационната група по***

природния газ и ако е целесъобразно, ACER за полученото уведомление.

3. В срок от три месеца *от уведомлението, посочено в параграф 2*, Комисията може да издаде становище относно съответствието на предвидения механизъм с настоящия регламент. ■ Участващите държави членки трябва да се съобразят във възможно най-голяма степен със становището на Комисията.

Член 7га

Насоки на Комисията относно използването на доброволния механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за газ

До ... [три месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент]
Комисията приема насоки относно използването на доброволния механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за газ, посочен в член 7г от настоящия регламент. При приемането на тези насоки Комисията взема предвид поуките, извлечени от обединяването на търсенето и съвместното закупуване, установени съгласно Регламент (ЕС) 2022/2576.

Член 7д

Доклад относно съхранението и *доброволния механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за газ*

До ... [една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]
Комисията представя на *Европейския парламент и на Съвета* доклад относно прилагането на членове 7б, 7в и 7г и относно опита, ползите, разходите и евентуалните пречки при използването на възможността за съвместно възлагане на обществени поръчки за газ. *Този доклад се придружава по целесъобразност от законодателно предложение.*

Член 7да

Прозрачност и обмен на информация

1. *Предприятията за природен газ или предприятията, консумиращи газ, установени в Съюза, или органите или регулираните субекти на*

държавите членки, които възнамеряват да започнат преговори с производителите или доставчиците на природен газ за закупуване, търговия или доставка на газ с обем над 5 TWh/годишно, информират Комисията за намерението си да сключат договор за доставка на газ или меморандум за разбирателство преди сключването на такъв договор или меморандум за разбирателство в съответствие с настоящия член.

- 2. Предприятията за природен газ или предприятията, консумиращи газ, установени в Съюза, или органите или регулираните субекти на държавите членки информират Комисията най-малко шест седмици преди сключването на правно обвързващ договор или меморандум за разбирателство, посочен в параграф 1, относно самоличността на партньора или партньорите по договора, съответните обеми, съответните дати, произхода на газа и, когато е приложимо, доставчика на услуги, организиращ такива покупки от името на държава членка.*
- 3. Ако Комисията счита, че планираните покупки на газ на предприятия за природен газ или предприятия, консумиращи газ, установени в Съюза, или на органи или регулирани субекти на държавите членки могат да имат отрицателно въздействие върху функционирането на съвместното закупуване, вътрешния пазар, основните интереси на Съюза в областта на сигурността или върху сигурността на доставките или енергийната солидарност, Комисията отправя препоръка към съответните държави членки да предприемат подходящи мерки за избягване на такова отрицателно въздействие. Съответната държава членка отчита във възможно най-голяма степен препоръката на Комисията.*
- 4. Когато предоставят информация на Комисията съгласно параграфи 1 и 2, предоставящите информацията субекти може да посочат дали някоя част от информацията, била тя търговска или друга информация, чието разгласяване би могло да навреди на дейностите на участващите страни, трябва да се счита за поверителна и дали*

предоставената информация може да бъде обменяна с други държави членки.

5. *Исканията за поверително третиране по настоящия член не ограничават достъпа на самата Комисия до поверителна информация. Комисията гарантира, че достъп до поверителната информация имат само службите на Комисията, за които е абсолютно необходимо да разполагат с тази информация. Представителите на Комисията обработват чувствителната информация с необходимата поверителност.*
6. *Без да се засяга член 346 от ДФЕС, поверителната информация се обмена с Комисията и другите съответни органи само когато такъв обмен е необходим за прилагането на настоящия регламент. Обменяната информация се ограничава до информацията, която има отношение към целите на този обмен и която е пропорционална на тези цели. При такъв обмен на информация се запазва нейната поверителност и се защитават сигурността и търговските интереси на субектите, попадащи в обхвата на настоящия регламент. Механизмът не използва събраната информация за никакви други цели освен за изпълнение на договора.*
7. *Всички сървъри и информация се разполагат физически и се съхраняват на територията на Съюза.“;*

(9) Член 8 се изменя, както следва:

- а) параграф 1 се заличава;
- б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Превантивният план за действие и планът за действие при извънредни ситуации включват регионален раздел или няколко регионални раздела, когато дадена държава членка принадлежи към различни рискови групи съгласно определението в приложение I. Тези регионални раздели се разработват съвместно от всички държави членки в рисковата група преди включването в съответните национални планове. Комисията има подпомагаща роля, за да

направи така, че регионалните раздели да водят до колективно повишаване на сигурността на доставките на газ в Съюза и не се стига да противоречия, като се преодоляват всички пречки пред сътрудничеството.

Регионалните раздели съдържат подходящи и ефективни трансгранични мерки, включително във връзка със съхранението и ВПГ, при условие че бъдат договорени от прилагащите и засегнати от мерките държави членки от една и съща или различни рискови групи въз основа на симулацията, посочена в член 7, параграф 1, и общата оценка на риска.“;

(10) В параграф 6 се добавя следното изречение:

„Предложението за сътрудничество може да включва доброволно участие в съвместно възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси, както е посочено в член 7в.“;

(11) Въмква се следният нов член 8а:

„Член 8а

Мерки за киберсигурност

1. При изготвянето на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации държавите членки вземат предвид подходящите мерки, свързани с киберсигурността.
2. Комисията може да приеме делегиран акт в съответствие с член 19 за установяване на специфични за сектора на природния газ правила относно аспектите на киберсигурността на трансграничните потоци на газ, включително правила относно общите минимални изисквания, планирането, мониторинга, докладването и управлението на кризи.
3. При изготвянето на настоящия делегиран акт Комисията работи в тясно сътрудничество с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), Агенцията за киберсигурност (ENISA), Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ) и ограничен брой основни засегнати заинтересовани страни, както и с образувания със съществуващи компетенции в областта

на киберсигурността в рамките на собствен мандат, като например оперативни центрове за киберсигурност, които са от значение за регулираните субекти, и екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, както е посочено в член 9 от Директива (ЕС) 2022/xxx относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза.“;

(12) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) буква д) се заменя със следното:

„д) другите превантивни мерки, насочени към преодоляване на рисковете, установени в оценката на риска, както е посочено в член 7а, параграф 1, например рисковете, свързани с необходимостта от засилване на междусистемните връзки между съседни държави членки за по-нататъшно подобряване на енергийната ефективност, за предотвратяване на презапасяването с капацитет, за намаляване на търсенето на газ, и на възможностите за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки на газ, както и на регионалното използване на съществуващия капацитет за съхранение и за ВПГ, по целесъобразност, с цел да се поддържа доставката на газ за всички клиенти, доколкото е възможно;“;

ii) буква к) се заменя със следното:

„к) информация относно всички задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките на газ, включително задълженията във връзка с капацитета за съхранение и стратегическите запаси;“;

iii) добавя се следната буква л):

„л) информация относно мерките, свързани с киберсигурността, както е посочено в член 8а.“;

(13) В член 12, параграф 3 се добавя следната буква г):

„г) координира действията по отношение на съвместното възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси, както е посочено в член 7в.“;

(14a) Вмъкват се следните членове:

„Член 13а

Разширяване на солидарната защита до критични количества газ за сигурността на доставките на електроенергия

- 1. Чрез дерогация от член 13, параграф 3 мярка за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и 2 се прилага само ако държавата членка, отправила искане за солидарност, не е била в състояние да покрие:**
 - а) дефицита в доставките на газ за нейните защитени по линия на солидарността клиенти или, когато дадена държава членка е предприела временни мерки за намаляване на несъщественото потребление на защитени клиенти в съответствие с член 13б, основните обеми на потребление на газ за нейните защитени по линия на солидарността клиенти;**
 - б) критичните количества газ за сигурността на доставките на електроенергия, въпреки прилагането на мярката, посочена в член 11, параграф 3. Прилагат се условията, посочени в член 13, параграф 3, букви б), в) и г).**
- 2. Държавите членки, които имат задължения за солидарност съгласно, параграф 1, имат право да приспадат от предложението за солидарност:**
 - а) доставките на газ за техните защитени по линия на солидарността клиенти, доколкото са засегнати основни обеми, или, когато дадена държава членка е предприела временни мерки за намаляване на несъщественото потребление на защитени клиенти в съответствие с член 13б, доставките на основните обеми на потребление на газ за нейните защитени по линия на солидарността клиенти;**
 - б) доставките на критични количества газ за сигурността на**

доставките на електроенергия;

- в) доставките на количества газ за електроенергията, необходима за производството и преноса на газ; и*
 - г) количествата газ, необходими за експлоатацията на критичната инфраструктура за сигурността на доставките, посочена в приложение VIIIб, както и други инсталации, които са от решаващо значение за функционирането на военните служби, службите за национална сигурност и службите за хуманитарна помощ.*
- 3. Критичните количества газ за сигурността на доставките на електроенергия, посочени в параграф 1, буква б) и параграф 2, букви б) и г), не могат да надвишават обемите, посочени в приложение VIIа. Ако държава членка може да докаже, че е необходимо по-голямо количество газ, за да се избегне криза в електроснабдяването на държава членка, Комисията може при надлежно обосновано искане да разреши приспадането на по-големи обеми.*
- 4. Ако държавите членки, чиято електроенергийна система е синхронизирана само с електроенергийната система на трета държава, се изисква да предоставят мерки за солидарност, те могат по изключение да приспадат по-големи количества газ, в случай че електроенергийната система е десинхронизирана от системата на тази трета държава, доколкото се изискват услугите на изолираната електроенергийна система или други услуги от оператора на електропреносната система, за да се гарантира безопасната и надеждна експлоатация на електроенергийната система.*

Член 13б

Мерки за намаляване на търсенето по отношение на защитените клиенти

- 1. Държавите членки могат — по изключение — да предприемат временни мерки за намаляване на несъщественото потребление на защитените клиенти, по-специално когато е обявено едно от нивата на опасност съгласно член 11, параграф 1 и член 12 или състоянието*

на тревога в Съюза съгласно Регламент (ЕС) 2022/1369. Тези мерки се ограничават само до несъществени употреби на газ и при тях се вземат предвид елементите, посочени в член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/1369. Такива извънредни мерки могат да бъдат предприети само след оценка, извършена от компетентните органи, по отношение на условията за определяне на такива несъществени обеми газ.

- 2. В резултат на мерките, посочени в параграф 1 от настоящия член, потреблението на уязвимите клиенти, както е определено от държавите членки в съответствие с член 25, параграф 3 от преработената Директива 2009/73/ЕО, при никакви обстоятелства не се намалява и държавите членки не изключват защитените клиенти в резултат на прилагането на параграф 1 от настоящия член.*

Член 13в

Предпазни мерки за трансграничните потоци

В случай на искане от страна на Комисията съгласно член 12, параграф 6, първа алинея за прекратяване на неоправданите ограничения на трансграничните газови потоци или на достъпа до газова инфраструктура или на мерки, застрашаващи доставките на газ в друга държава членка, компетентният орган или държавата членка, вместо да следва процедурата, предвидена в член 12, параграф 6, втора алинея, изменя своите действия или предприема действия, за да осигури съответствие с член 12, параграф 5.

Член 13г

Временно разширяване на задълженията за солидарност към държавите членки със съоръжения за ВПГ

- 1. Задължението за предоставяне на мерки за солидарност съгласно член 13, параграф 1 се прилага не само за държавите членки, пряко свързани с отправилата искане държава членка, но и за държавите членки със съоръжения за ВПГ, при условие че е налице необходимият капацитет в съответната инфраструктура, включително корабите*

и танкерите за ВПГ.

2. *Член 13, параграфи 2—9 се прилагат за държавите членки със съоръжения за ВПГ, освен ако в настоящия регламент е предвидено друго.*
3. *Държавите членки със съоръжения за ВПГ, които не са пряко свързани с отправилата искане държава членка, могат да се договорят двустранно с всяка друга държава членка относно необходимата техническа, правна и финансова уредба за солидарност, която се прилага по отношение на предоставянето на солидарност.*
4. *Диспозитивните правила за предоставянето на мерки за солидарност съгласно член 13д се прилагат и за несвързаните държави членки, доколкото към момента на получаване на искането за солидарност не е сключено двустранно споразумение.*

Член 13д

Диспозитивни правила за мерките за солидарност

1. *Когато две държави членки нямат необходимите технически, правни и финансови договорености съгласно член 13, параграф 10 (споразумение за солидарност), към доставката на газ съгласно задължението по член 13, параграф 1 в случай на извънредна ситуация се прилагат условията по настоящия член.*
2. *Обезщетението за мярката за солидарност не надвишава разумните разходи и, чрез дерогация от член 13, параграф 8, във всички случаи включва:*
 - а) *цената на газа в държавата членка, предоставяща солидарност;*
 - б) *разходите за съхранение и транспортиране, включително евентуалните такси поради отклоняването на товари с ВПГ до желаната точка на междусистемно свързване;*
 - в) *разходи за свързани съдебни или арбитражни производства, в които участва държавата членка, предоставяща солидарност;*

- г) *други непреки разходи, които не са покрити от цената на газа, като например възстановяване на финансови или други вреди на клиенти, произтичащи от принудително изключване на част от натоварването, което е свързано с предоставянето на солидарност, при условие че тези непреки разходи не надвишават 100% от цената на газа.*
3. *Ако държава членка поиска обезщетение за непреки разходи съгласно параграф 2, буква г), надвишаващи 100% от цената на газа, Комисията, след консултация със съответните компетентни органи, решава дали е целесъобразно да се предвиди по-високо обезщетение, като взема предвид конкретните договорни и национални обстоятелства по случая и принципа на енергийна солидарност.*
4. *Освен ако държавата членка, отправила искане за солидарност, и държавата членка, предоставяща солидарност, се споразумеят за друга цена, цената на газа, доставен на държавата членка, отправила искането за солидарност, съответства на средната пазарна цена за ден напред в държавата членка, предоставяща солидарност, в деня, предхождащ искането за солидарност, или на съответната средна пазарна цена за ден напред в най-близката достъпна борса, виртуална търговска точка или договорен център в деня, предхождащ искането за солидарност.*
5. *Обезщетението за количествата газ, доставени в контекста на искане за солидарност съгласно член 13е, се изплаща пряко от държавата членка, отправила искането за солидарност, на държавата членка, предоставяща солидарност, или на субекта, който и двете държави членки посочват в отговора си на искането за солидарност и потвърждението за получаване и за обема, който трябва да се изтегли.*
6. *Държава членка, към която е отправено искането за мярка за солидарност, предоставя мерките за солидарност във възможно най-кратък срок и не по-късно от три дни след искането. Държава членка*

може да откаже да предостави солидарност на държава членка, отправила искане за солидарност, само ако първата държава членка докаже, че:

- а) не разполага с достатъчно газ за обемите, посочени в член 13а, параграф 2; или*
 - б) не разполага с достатъчен наличен междусистемен капацитет, както е посочено в член 13, параграф 7, и няма възможност да предоставя достатъчни обеми ВПГ.*
- 7. В допълнение към диспозитивните правила, предвидени в настоящия член, държавите членки могат да се споразумеят за техническата уредба и координация на предоставянето на солидарност.*
- 8. Настоящия член не засяга съществуващите договорености за безопасна и надеждна експлоатация на газовата система.*

Член 13е

Процедура относно мерките за солидарност при липса на споразумение за солидарност

- 1. Държавата членка, която иска прилагането на мерките за солидарност, отправя искане за солидарност до друга държава членка, като посочва най-малко следната информация:*
- а) данните за връзка с компетентния орган на държавата членка;*
 - б) данните за връзка със съответните оператори на преносни системи от държавата членка (ако е целесъобразно);*
 - в) данните за връзка с третата страна, действаща от името на държавата членка (ако е целесъобразно);*
 - г) периода на доставка, включително график на първата възможна доставка и очаквана продължителност на доставките;*
 - д) точките на доставка и междусистемно свързване;*
 - е) обема на газа в kWh за всяка точка на междусистемно свързване;*
 - ж) качеството на газа.*

2. *Искането за солидарност се изпраща едновременно до държавите членки, които потенциално могат да предоставят мерки за солидарност, до Комисията и до органите за управление на кризи, определени съгласно член 10, параграф 1, буква ж).*
3. *Държавите членки, които получават искане за солидарност, изпращат отговор, в който се посочват данните за контакт, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), и обемът, който може да бъде доставен до точките на междусистемно свързване и в заявеното време, както е посочено в параграф 1, букви г)—ж). В отговора се посочва количеството, произтичащо от евентуално ограничаване, или, когато това е абсолютно необходимо, пускане в обращение на стратегически запаси, когато обемът, който може да бъде доставен чрез доброволни мерки, е недостатъчен.*
4. *Исканията за солидарност се подават най-малко 72 часа преди посоченото време за доставка на ВПП и най-малко 24 часа преди посоченото време за доставка на газ, транспортиран по тръбопровод. Отговор на исканията за солидарност се дава в рамките на 12 часа. Потвърждението за получаване и за обема, който трябва да се изтегли от държавата членка, отправила искането за солидарност, се извършва в рамките на 4 часа от получаването на предложението за солидарност.*
5. *Искането може да бъде за един ден или за няколко дни, като отговорът трябва да съответства на искания срок.*
6. *Когато има няколко държави членки, които предоставят солидарност, и съществуват двустранни договорености за солидарност с една или няколко от тях, тези договорености имат предимство между държавите членки, които са сключили двустранно споразумение. Диспозитивните правила, предвидени в настоящия член, се прилагат само по отношение на другите държави членки, които предоставят солидарност.*
7. *Комисията може да улесни изпълнението на споразуменията за солидарност, по-специално чрез образец под формата на защитена*

онлайн платформа, за да се даде възможност за предаване в реално време на искания и оферти.

Член 13ж

Преглед на мерките за солидарност

До 1 юли 2025 г. Комисията извършва оценка на приложимостта и ефективността на солидарността по отношение на ВПП и осъществимостта на солидарността с участието на държави членки, които не са пряко свързани. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с основните констатации от тази оценка и, ако е целесъобразно, предлага изменения на разпоредбите за солидарност на настоящия регламент.“;

(15) В член 14, параграф 3 първа алинея се заменя със следното:

„След преодоляването на извънредната ситуация компетентният орган, посочен в параграф 1, възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след отменянето на извънредната ситуация, предоставя на Комисията подробна оценка на извънредната ситуация и на ефективността на приложените мерки, включително оценка на икономическото въздействие на извънредната ситуация, въздействието върху електроенергийния сектор и предоставената на Съюза и неговите държави членки или получената от Съюза и неговите държави членки помощ. Когато е уместно, оценката трябва да включва подробно описание на обстоятелствата, довели до задействането на механизма по член 13, и условията, при които са получени липсващите доставки на газ, включително платената цена и финансова компенсация, и — когато е уместно — причините, поради които предложенията за солидарност не са били приети и/или не е бил доставен газ. Тази оценка се предоставя на КГПГ и се отразява в актуализациите на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации.“;

(15a) **Вмъкват се следните членове:**

„Член 14а

Механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня

1. *До ... [един месец след влизането в сила на настоящия регламент] всяко място на търговия, на което се търгуват стокови деривати върху енергоносители, създава за всеки търгуван на него стоков дериват върху енергоносител механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня на базата на горна и долна ценова граница (ценови граници), който задава цените, над и под които не могат да се изпълняват нареждания (механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня). Местата на търговия гарантират, че механизмът за управление на нестабилността на цените в рамките на деня предотвратява прекомерните колебания на цените в рамките на деня за търговия за стоковите деривати върху енергоносители. При създаването на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня местата на търговия гарантират също така, че прилагането на тези мерки не възпрепятства образуването на надеждни цени при затваряне в края на деня.*
2. *За всеки търгуван на тях стоков дериват върху енергоносител местата на търговия установяват приложимия метод на изчисление, чрез който да бъдат определяни ценовите граници спрямо дадена референтна цена. Първата референтна цена за деня е равна на цената, определена при откриването на съответната търговска сесия. Последващите референтни цени са последната пазарна цена, наблюдавана на еднакви интервали от време. В случай на прекъсване на търговията по време на деня на търговия първата референтна цена след прекъсването е цената на отваряне на възобновената търговия.*
3. *Ценовите граници се изразяват или в абсолютна стойност, или в относително изражение под формата на процентно отклонение спрямо референтната цена. Местата на търговия коригират този метод на изчисление в зависимост от особеностите на всеки стоков дериват върху енергоносител, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил на нестабилност. Мястото на търговия информира компетентния орган за метода без ненужно забавяне.*

4. *Местата на търговия подновяват ценовите граници през еднакви интервали от време в часовете на търговия въз основа на референтната цена.*
5. *Местата на търговия без ненужно забавяне оповестяват публично характеристиките на въведения от тях механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня или всеки път, когато са направили изменение.*
6. *Местата на търговия прилагат механизма за управление на нестабилността в рамките на деня или като го интегрират в своите механизми за временно преустановяване на търговията, които вече са въвели в съответствие с Директива 2014/65/ЕС, или като допълнителен механизъм към тях.*
7. *Когато място на търговия възнамерява да промени метода за изчисляване на ценовите граници, приложими за даден стоков дериват върху енергоносител, то информира компетентния орган за планираните изменения без ненужно забавяне.*
8. *Когато информацията, събрана от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) в съответствие с член 14б, параграф 3, сочи, че е необходима по-голяма последователност при прилагането на механизма, за да се гарантира по-ефективно управление на прекомерната нестабилност на цените в целия Съюз, Комисията може да приеме актове за изпълнение за определяне на еднакви принципи за прилагане на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, като взема предвид особеностите на всеки стоков дериват върху енергоносител, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил на нестабилност. По-специално, за да се гарантира гладкото функциониране на местата на търговия, които предлагат търговия със стокови деривати върху енергоносители, Комисията може да определи интервалите, през които ценовите граници се обновяват, или мерките, които трябва да се предприемат, ако търговията излезе извън тези ценови граници, включително разпоредби за*

гарантиране на образуването на надеждни цени при затваряне. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18а, параграф 2.

Член 14б

Роля на компетентните органи

- 1. Компетентните органи упражняват надзор върху прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня. Компетентните органи гарантират, че различията в прилагането на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня от местата на търговия, установени в техните държави членки, са надлежно обосновани от особеностите на съответното място на търговия или стоков дериват върху енергоносител.*
- 2. Компетентните органи гарантират, че местата на търговия прилагат подходящи предварителни механизми, които гарантират смекчаване на прекомерната нестабилност на пазарите на стокови деривати върху енергоносители до създаването на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, посочен в член 14а, параграф 1.*
- 3. Компетентните органи докладват на ЕОЦКП относно прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня от местата на търговия, върху които упражняват надзор, в срок от три седмици от датата, посочена в член 14а, параграф 1 и най-малко веднъж на тримесечие.*

Член 14в

Координираща роля на ЕОЦКП

- 1. ЕОЦКП координира и следи за прилагането на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня въз основа на докладите, които получава от компетентните органи в съответствие с член 14б, параграф 3.*
- 2. ЕОЦКП документира евентуалните различия в прилагането на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня*

между юрисдикциите в Съюза въз основа на докладите на компетентните органи. До 30 юни 2023 г. и периодично след това ЕОЦКП представя на Комисията доклад за оценка на ефективността на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня. Въз основа на този доклад Комисията преценява дали да представи на Съвета законодателно предложение за изменение на настоящия регламент.“;

(15б) В член 17а се добавя следният параграф:

„2. При представянето на доклада си съгласно параграф 1 до 28 февруари 2025 г. Комисията включва обща оценка на прилагането на членове 6а—6г, член 7, параграф 1 и параграф 4, буква ж), член 16, параграф 3, член 17а, член 18а, член 20, параграф 4 и приложения Ia и Ib. Докладът се придружава по целесъобразност от законодателно предложение.“;

(16) Член 19 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 първото изречение се заменя със следното:

„Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и член 8а, параграф 2, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [датата на приемане на измененията].“;

б) в параграф 3 първото изречение се заменя със следното:

„3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и член 8а, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.“;

в) в параграф 6 първото изречение се заменя със следното:

„6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и член 8а, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този

срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения.“;

(16a) В член 22 параграф 4 се заличава;

(17) Приложение VI се изменя, както следва:

а) в раздел 5, буква а), втора алинея, след второто тире, озаглавено „мерки за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки“, се вмъква следното тире:

„— мерки за предотвратяване на презапаяването с капацитет,“;

б) в раздел 11.3, буква а), втора алинея, след второто тире, озаглавено „мерки за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки“, се вмъква следното тире:

„— мерки за предотвратяване на презапаяването с капацитет,“;

(17a) Вмъкват се следните приложения:

„ПРИЛОЖЕНИЕ VIIa

а) Максимални критични количества газ за сигурността на доставките на електроенергия съгласно член 13а за периода между декември 2022 г. и март 2023 г. (стойности в милиони кубични метри) (1):

<i>Държава членка</i>	<i>Декември 2022 г.</i>	<i>Януари 2023 г.</i>	<i>Февруари 2023 г.</i>	<i>Март 2023 г.</i>
<i>AT</i>	74,24	196,83	152,20	139,35
<i>BE</i>	399,05	458,77	382,76	398,99
<i>BG</i>	61,49	71,26	61,55	63,29
<i>CY</i>	-	-	-	-
<i>CZ</i>	17,26	49,64	34,80	28,28
<i>DE</i>	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1 863,77
<i>DK</i>	249,48	295,56	254,87	268,09
<i>EE</i>	5,89	5,78	5,00	1,05
<i>EL</i>	209,95	326,68	317,18	232,80
<i>ES</i>	1 378,23	1 985,66	1 597,27	1 189,29
<i>IE</i>	372,76	375,29	364,26	375,74
<i>FI</i>	28,42	39,55	44,66	12,97

<i>FR</i>	876,37	875,58	802,53	771,15
<i>HR</i>	10,95	66,01	59,99	48,85
<i>HU</i>	82,13	133,97	126,44	93,72
<i>IT</i>	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
<i>LV</i>	89,26	83,56	84,96	66,19
<i>LT</i>	16,13	20,22	18,81	4,21
<i>LU</i>	-	-	-	-
<i>MT</i>	32,88	34,84	31,43	33,02
<i>NL</i>	684,26	762,31	556,26	480,31
<i>PL</i>	158,14	158,64	136,97	148,64
<i>PT</i>	409,97	415,22	368,54	401,32
<i>RO</i>	130,35	179,35	162,41	159,71
<i>SI</i>	12,98	15,15	13,35	12,80
<i>SK</i>	33,99	47,26	34,80	34,76
<i>SE</i>	18,05	18,61	17,71	15,76

б) *Максимални критични количества газ за сигурността на доставките на електроенергия съгласно член 13а за периода между април 2023 г. и декември 2023 г. (стойности в милиони кубични метри):*

<i>Държава членка</i>	<i>Месечна стойност</i>
<i>AT</i>	140,66
<i>BE</i>	409,89
<i>BG</i>	64,40
<i>CY</i>	-
<i>CZ</i>	32,50
<i>DE</i>	2 116,11
<i>DK</i>	267,00
<i>EE</i>	4,43
<i>EL</i>	271,65
<i>ES</i>	1 537,61
<i>IE</i>	372,01
<i>FI</i>	31,40
<i>FR</i>	831,41
<i>HR</i>	46,45
<i>HU</i>	109,06

<i>IT</i>	2 839,23
<i>LV</i>	80,99
<i>LT</i>	14,84
<i>LU</i>	-
<i>MT</i>	33,03
<i>NL</i>	620,79
<i>PL</i>	150,60
<i>PT</i>	398,76
<i>RO</i>	157,96
<i>SI</i>	13,57
<i>SK</i>	37,70
<i>SE</i>	17,53

(1) Стойностите в приложение I, части а) и б) се основават на данни от зимната оценка на адекватността съгласно член 9 от Регламент (ЕС) 2019/941, извършена от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС за електроенергия), освен за Малта, за която производството на електроенергия зависи изключително от доставки на ВПГ без значителен капацитет за съхранение. Като се има предвид спецификата на нискокалоричния газ, стойностите за Нидерландия в тази таблица следва да се умножат с конверсионен коефициент 37,89, разделено на 35,17. В приложение I, част а) са представени индивидуалните месечни обеми, изчислени от ЕМОПС за електроенергия за месеците от декември 2022 г. до март 2023 г.; в приложение I, част б) за месеците от април 2023 г. до декември 2023 г. е представена средната стойност за периода между декември 2022 г. и март 2023 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIIIб

Критична инфраструктура за сигурността на доставките съгласно член 13а, параграф 2, буква г)

Сектор	Подсектор	
I. Енергетика	1. Електроенергия	Инфраструктури и съоръжения за производство и пренос на електроенергия във връзка с доставките на електроенергия
	2. Нефт	Добив, рафиниране, преработване, съхранение и пренос на нефт по тръбопроводи
	3. Газ	Добив, рафиниране, преработване, съхранение и пренос на

		<i>газ по тръбопроводи</i> <i>Терминали за ВПГ</i>
II. Транспорт	4.	<i>Автомобилен транспорт</i>
	5.	<i>Железопътен транспорт</i>
	6.	<i>Въздушен транспорт</i>

“;

(18) Текстът в приложение II към настоящия регламент се добавя като приложение IX към Регламент (ЕС) 2017/1938.

Член 68

Отмяна

Регламент (ЕО) № 715/2009 се отменя. Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 69

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

■

Член 67, точка 8а се прилага от ... [дата на прекратяване на прилагането на Регламент (ЕС) 2022/2576].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ...,

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

Приложение I

НАСОКИ ОТНОСНО

1. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПУБЛИКУВА ОТНОСНО МЕТОДИКАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РЕГУЛИРАНИТЕ ПРИХОДИ НА ОПЕРАТОРА НА ПРЕНОСНА СИСТЕМА

Следната информация се публикува преди тарифния период от регулаторния орган или от оператора на преносна система, съгласно решението на регулаторния орган.

Тази информация се предоставя отделно за дейностите по пренос, при които операторът на преносна система е част от по-голям търговски субект или холдинг.

1. Субектът, който отговаря за изчисляването, определянето и одобряването на различните компоненти на методиката.
2. Описание на методиката, включващо най-малко описание на:
 - а) цялостната методика, например таван на приходите, хибриден подход, метод на надхвърлените разходи или сравнителен анализ на тарифите;
 - б) методиката за определяне на регулаторната база на активите (RAB), включително:
 - i) методика за определяне на първоначалната (отваряща) стойност на активите, прилагана в началото на регулирането, и при включването на нови активи в регулаторната база на активите;
 - ii) методика за преоценка на активите;
 - iii) разяснения за изменението на стойността на активите;
 - iv) третиране на изведените от експлоатация активи;
 - v) амортизационната методика, прилагана за регулираната база на активите, включително всякакви промени, направени върху стойностите.
 - в) методиката за определяне на цената на капитала;
 - г) методиката за определяне на общите разходи (TOTEX) или, според случая, оперативните разходи (OPEX) и капиталовите разходи (CAPEX);

- д) методиката за определяне на ефективността на разходите, ако е приложимо;
- е) методиката за определяне на инфлацията;
- ж) методиката за определяне на премиите и стимулите, ако е приложимо;
- з) непредвидени разходи;
- и) услуги, предоставяни в рамките на холдинга на дружеството, ако е приложимо.

3. Стойностите на параметрите, използвани в методиката

- а) подробните стойности на параметрите, които са част от цената на собствения капитал и цената на дълга или среднопретеглената цена на капитала, изразена в проценти;
- б) амортизационни срокове в години, приложими поотделно за тръбопроводи и компресори;
- в) промени в амортизационния период или в ускоряването на амортизацията, прилагана за активите;
- г) цели за ефективност в проценти;
- д) инфлационни индекси;
- е) премии и стимули.

4. Стойностите на цените и разходите, използвани за определяне на разрешените или целеви приходи в местната валута и в евро на:

- а) регулираната база на активите по видове активи, с разбивка по години до пълната ѝ амортизация, включително:
- б) инвестиции, добавени към регулираната база на активите, по видове активи;
- в) амортизацията по видове активи до пълната им амортизация;
- г) цената на капитала, включително цената на собствения капитал и цената на дълга;
- д) оперативни разходи;

- е) премии и стимули, изброени поединично.
5. Финансови показатели, които трябва да бъдат представени за оператора на преносна система. Ако операторът на преносна система е част от по-голям холдинг или дружество, тези стойности се представят отделно за оператора на преносната система, включително:
- а) печалба преди лихви, данъци и амортизация (ЕБИТДА);
 - б) печалба преди лихви и данъци (ЕБИТ);
 - в) възвръщаемост на активите I (ROA) = ЕБИТДА/РАВ;
 - г) възвръщаемост на активите II (ROA) = ЕБИТ/РАВ;
 - д) възвръщаемост на собствения капитал (ROE) = печалба/собствен капитал;
 - аа) възвръщаемост на вложения капитал (RoCE);
 - бб) отношение на ливъридж;
 - вв) нетен дълг/(нетен дълг + собствен капитал);
 - гг) нетен дълг/ЕБИТДА.

Регулаторният орган или операторът на преносната система осигуряват опростен тарифен модел, който включва дезагрегираните параметри и стойности на методиката и позволява да се възпроизведе изчисляването на разрешените или целевите приходи на оператора на преносната система.

6. Операторите на преносни системи поддържат и при поискване предоставят на компетентните органи ежедневен запис на дейностите по профилактика и на възникналите прекъсвания на подавания поток. При поискване информация се предоставя и на страните, засегнати от такива прекъсвания.

2. ПРИНЦИПИ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ (ПРОПУСКАТЕЛНА СПОСОБНОСТ) И НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕТОВАРВАНЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ И ТЯХНОТО ПРИЛАГАНЕ В СЛУЧАЙ НА ДОГОВОРНО ПРЕТОВАРВАНЕ

2.1. Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи

1. Механизмите за разпределение на капацитет и процедурите за управление на претоварването улесняват развитието на конкуренция и ликвидна търговия с капацитет и са съвместими с пазарни механизми, в това число спот пазари и борси. Те са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия.
2. Тези механизми и процедурите отчитат целостността на съответната система и сигурността на доставките.
3. Тези механизми и процедури не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара, нито създават бариери за навлизане на пазара. Те не пречат на ефективната конкуренция между пазарните участници, в това число нови участници на пазара и дружества с малък пазарен дял.
4. Тези механизми и процедури подават подходящи икономически сигнали за ефективно и оптимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура.
5. Ползвателите на мрежа биват информирани за обстоятелствата, които могат да повлияят върху наличността на договорения капацитет. Информацията за прекъсване следва да отразява нивото на информация, с която разполага операторът на преносната система.
6. Ако изпълнението на договорните задължения за доставка бъде затруднено поради причини, свързани с целостността на системата, операторите на преносни системи следва да уведомят ползвателите на мрежа и да потърсят незабавно недискриминационно решение.

Операторите на преносни системи се консултират с ползвателите на мрежа относно процедурите преди тяхното прилагане и ги съгласуват с регулаторния орган.

2.2. Процедури за управление на претоварването в случай на договорно претоварване

2.2.1. Общи разпоредби

1. Разпоредбите на точка 2.2 се прилагат за точките на междусистемно свързване между съседни входно-изходни системи, независимо дали те са физически или виртуални, между две или повече държави членки или в рамките на една и

съща държава членка, доколкото точките подлежат на резервиране от ползватели. Те могат да бъдат прилагани също за входни точки от и изходни точки към трети държави според решението на съответния национален регулаторен орган. Изходните точки към крайни ползватели и разпределителни мрежи, входните точки от терминали за ВПП и съоръжения за добиване, както и входно-изходните точки от и към съоръжения за съхранение, не са предмет на разпоредбите на точка 2.2.

2. Въз основа на информацията, публикувана от операторите на преносни системи съгласно раздел 3 от настоящото приложение и, в съответните случаи, утвърдена от националните регулаторни органи, ACER ще публикува мониторингов доклад за претоварванията в точките на междусистемно свързване във връзка с продуктите с гарантиран капацитет, продадени през предходната година, като отчита, доколкото това е възможно, търгуването с капацитет на вторичния пазар и използването на прекъсваем капацитет.

Мониторинговият доклад се публикува на всеки две години. ACER публикува допълнителни доклади въз основа на обосновано искане от Комисията до един път годишно.

3. Всеки допълнителен капацитет, предоставен чрез прилагане на една от процедурите по управление на претоварването, както е предвидено в точки 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 и 2.2.5, се предлага от съответния(те) оператор(и) на преносни системи при нормалния процес на разпределяне.

2.2.2. Увеличаване на капацитета посредством схема за свръхзаявяване и обратно изкупуване

1. Операторите на преносни системи предлагат и, след одобрение от националния регулаторен орган, прилагат схема за свръхзаявяване и обратно изкупуване, основана на стимули, с цел да предложат допълнителен гарантиран капацитет. Преди изпълнението, националният регулаторен орган се консултира с националните регулаторни органи на съседните държави членки и взема предвид мнението на тези регулаторни органи. Допълнителният капацитет се дефинира като гарантиран капацитет, предлаган допълнително към техническия капацитет в точка на междусистемно свързване, изчислен въз основа на член 5, параграф 1 от настоящия регламент.

2. Схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване осигурява на операторите на преносни системи стимул да предоставят допълнителен капацитет като отчитат техническите условия, като например калоричността, температурата и очакваното потребление на съответната входно-изходна система и капацитета в съседните мрежи. Операторите на преносни системи следва да прилагат динамичен подход по отношение на преизчисляването на техническия или допълнителния капацитет на входно-изходната система.
3. Схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване се основава на режим на стимулиране, отразяващ рисковете за операторите на преносни системи при предлагането на допълнителен капацитет. Схемата се структурира по такъв начин, че приходите от продажбата на допълнителен капацитет и разходите, произтичащи от схемата за обратно изкупуване или мерките по точка 6, да се поделят между операторите на преносни системи и ползвателите на мрежата. Националните регулаторни органи вземат решение относно разпределението на приходите и разходите между операторите на преносни системи и от ползвателя на мрежата.
4. За целите на определяне на приходите на операторите на преносни системи техническият капацитет, по-специално върнатият (преотстъпеният) капацитет, както и, когато е приложимо, капацитетът, произтичащ от прилагането на механизми за заявяване на гарантиран капацитет на принципа „или използваш, или губиш“ за ден напред или за дългосрочен период, следва да бъдат разпределени преди всякакъв допълнителен капацитет.
5. При определяне на допълнителния капацитет, операторът на преносната мрежа взема предвид статистическите сценарии за вероятния размер на физически неизползвания капацитет във всеки един момент в точките на междусистемно свързване. Той отчита също и рисковия профил на предлагането на допълнителен капацитет, който не води до допълнително задължение за изкупуване. Схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване също така оценява вероятността и разходите за обратно изкупуване на капацитет на пазара и отразява това в размера на допълнителния капацитет, който ще се предоставя.

6. Когато е необходимо да се запази целостността на системата, операторите на преносни системи прилагат процедура за обратно изкупуване, основана на пазарни принципи, при която ползвателите на мрежата могат да предлагат капацитет. Ползвателите на мрежата следва да бъдат информирани относно приложимата процедура за обратно изкупуване. Прилагането на процедура за обратно изкупуване не засяга приложимите спешни мерки.
7. Преди прилагането на процедура за обратно изкупуване операторите на преносни системи проверяват дали целостността на системата не може да се поддържа по по-рентабилен начин чрез алтернативни технически и търговски мерки.
8. Когато предлага схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване, операторът на преносната система предоставя на националния регулаторен орган всички отнасящи се до схемата данни, оценки и модели с цел той да може да направи оценка на схемата. Операторът на преносната система е длъжен да докладва редовно на националния регулаторен орган за функционирането на схемата и, по искане на националния регулаторен орган, да предоставя всички необходими данни. Националният регулаторен орган може да изиска от оператора на преносната мрежа да преразгледа схемата.

2.2.3. Механизъм за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“

1. При промяна на първоначалната заявка националните регулаторни органи изискват от операторите на преносни системи да прилагат за отделния ползвател на мрежата в точките на междусистемно свързване като минимум правилата, определени в точка 3, ако въз основа на ежегодния мониторингов доклад на ACER в съответствие с точка 2.2.1, подточка 2 е видно, че в точките на междусистемно свързване в хода на процедурите за разпределяне на капацитет от разгледаната в мониторинговия доклад година търсенето е надвишило предлагането, на началната цена, когато са използвани търгове, за продуктите за ползване през въпросната година или през някоя от следващите две години:
 - а) най-малкото за три продукта с гарантиран капацитет с продължителност един месец; или

- б) за най-малко два продукта с гарантиран капацитет с продължителност едно тримесечие; или
 - в) за най-малко един продукт с гарантиран капацитет с продължителност една година или повече; или
 - г) когато от най-малко шест месеца не е бил предложен продукт с гарантиран капацитет с продължителност един месец или повече.
2. Ако въз основа на ежегодния мониторингов доклад е видно, че ситуация като определената в точка 1 е слабо вероятно да се случи повторно през следващите три години, например в резултат на това, че капацитет става наличен поради физическо разширяване на мрежата или прекратяване на дългосрочни договори, съответните национални регулаторни органи могат да решат да прекратят механизма за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“.
 3. Презаявяване на гарантиран капацитет от ползвателя на мрежата в точката на междусистемно свързване се разрешава до максимум 90 % и до минимум 10 % от договорения капацитет. Ако обаче заявката надхвърля 80 % от договорения капацитет, половината от незаявения обем може да бъде презаявен с нарастване. Ако заявката не надхвърля 20 % от договорения капацитет, половината от заявения обем може да бъде презаявен с намаляване. Прилагането на настоящата точка не засяга приложимите спешни мерки.
 4. Първоначалният притежател на договорения капацитет може да презаяви ограничената част от своя договорен гарантиран капацитет на прекъсваем принцип.
 5. Точка 3 не се прилага за ползватели на мрежата — лица или предприятия и предприятията, контролирани от тях съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004 — държачи по-малко от 10 % от средния технически капацитет през предходната година в точката на междусистемно свързване.
 6. За точки на междусистемно свързване, в които се прилага механизмът за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“ в съответствие с точка 3, националният регулаторен орган следва да направи оценка на връзката със схемата за свръхзаявяване и обратно

изкупуване съгласно точка 2.2.2, като това може да доведе до решение на националният регулаторен орган за неприлагане на разпоредбите на точка 2.2.2 за въпросните точки на междусистемно свързване. Такова решение се съобщава незабавно на ACER и на Комисията.

7. За дадена точка на междусистемно свързване националният регулаторен орган може да реши да прилага механизъм за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“ в съответствие с точка 3. Преди да вземе своето решение, националният регулаторен орган се консултира с националните регулаторни органи на съседните държави членки. При вземане на решението националният регулаторен орган взема предвид становищата на националните регулаторни органи на съседните държави.

2.2.4. Връщане на договорен капацитет

Операторите на преносни системи приемат всяко преотстъпване на гарантиран капацитет, договорен от ползвателя на мрежата в точка на междусистемно свързване, с изключение на продукти, свързани с капацитет, имащи продължителност от един ден и по-малко. Ползвателят на мрежата запазва правата и задълженията си по договора за капацитет до момента на преразпределянето на капацитета от оператора на преносната система и доколкото капацитетът не е преразпределен от оператора на преносната система. Върнатият (преотстъпеният) капацитет следва да се разгледа за преразпределяне едва след като целият разполагаем капацитет е бил разпределен. Операторът на преносната система уведомява незабавно ползвателя на мрежата за всяко преразпределяне на върнат (преотстъпен) от него капацитет. Националният регулаторен орган одобрява специфични условия за преотстъпване на капацитет, по-специално за случаите, в които няколко ползватели на мрежата преотстъпват капацитета си.

2.2.5. Механизъм за заявяване за дългосрочен период на принципа „или използваш, или губиш“

1. Националните регулаторни органи изискват от операторите на преносни системи да отнемат частично или в пълна степен системно недоизползвания от даден ползвател на мрежата договорен капацитет в дадена точка на междусистемно свързване, когато този ползвател не е продавал или предлагал

при разумни условия своя неизползван капацитет и когато други ползватели на мрежата искат гарантиран капацитет. Договореният капацитет се счита за системно недоизползван, по-специално ако

- а) ползвателят на мрежата използва средно по-малко от 80 % от своя договорен капацитет както между 1 април и 30 септември, така и между 1 октомври и 31 март, с ефективна продължителност на договора повече от една година, за което не може да посочи основателна причина; или
- б) ползвателят на мрежата заявява системно близо 100 % от своя договорен капацитет и презаявява с намаляване с цел да заобиколи правилата, формуирани в точка 2.2.3, подточка 3).

- 2. Прилагането на механизъм за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“ не трябва да се разглежда като основание за неприлагане на точка 1.
- 3. Оттеглянето следва да води до това ползвателят на мрежата да губи договорения си капацитет частично или напълно за определен период или за оставащия ефективен срок на договора. Ползвателят на мрежата запазва правата и задълженията си по договора за капацитет до момента на преразпределянето на капацитета от оператора на преносната система и доколкото капацитетът не е преразпределен от оператора на преносната система.
- 4. Операторите на преносни системи предоставят на националните регулаторни органи редовно всички данни, необходими за следене на степента на използване на договорените капацитети с ефективна продължителност на договора повече от една година или на периодични тримесечия, обхващащи най-малко две години.

- 3. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ ОТ СТРАНА НА ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА ГАЗОПРЕНОСНИ МРЕЖИ НА РЕАЛЕН ДОСТЪП ДО СИСТЕМАТА ЗА ПРИРОДЕН ГАЗ, ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТ, КАКТО И НА ИНФОРМАЦИЯТА, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПУБЛИКУВА ЗА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ, И НА ГРАФИКА, СЪГЛАСНО КОЙТО ДА СЕ ПУБЛИКУВА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ**

3.1. **Определение на техническата информация, необходима за получаване от страна на ползвателите на газопреносни мрежи на реален достъп до системата**

3.1.1. *Форма на публикациите*

1. Операторите на газопреносни системи трябва да предоставят цялата информация, посочена в точка 3.1.2 и точка 3.3, подточки от 1 до 5, по следния начин:

- а) на общественодостъпен уебсайт, с безплатен достъп и без изискване за регистрация или друг вид записване, поддържан от оператора на преносната система;
- б) на принципа на периодично и текущо обновяване; периодичността трябва да се определя в зависимост от настъпващите промени и продължителността на услугата;
- в) по удобен за потребителите на информацията начин;
- г) по **съдържателен, количествено** ясен **и** леснодостъпен начин и на недискриминационна основа;
- д) във формат, позволяващ изтегляне по мрежа, който е съгласуван между операторите на преносни системи и националните регулаторни органи — въз основа на становище относно хармонизиран формат, което се дава от ACER — и който позволява количествени **и сравнителни** анализи;
- е) при използване на общоприети мерни единици, по-специално kWh за енергийното съдържание (при еталонна температура при изгаряне, равна на 298,15 K) и m³ за обема (при температура 273,15 K и налягане 1,01325 bar). Следва да бъде даден константният коефициент на преобразуване, използван за определяне на енергийното съдържание на газа. В допълнение към така определения формат е възможно публикуването и на данни, изразени чрез други мерни единици;
- ж) информацията следва да е на официалния език (официалните езици) на държавата членка и на английски език;

- з) всички данни се предоставят на единична обхващаща целия Европейски съюз централна платформа, установена от ЕМОПС за газ на принципа за рентабилност.
2. Операторите на преносни системи трябва да предоставят подробни данни относно действително настъпилите промени в който и да е елемент от цялата информация, посочена в точка 3.1.2 и точка 3.3, подточки от 1 до 5, съвременно и веднага след като такива данни им станат известни.

3.1.2. Съдържание на информацията, която трябва да се публикува

1. Операторите на преносни системи трябва да публикуват най-малко следната информация относно своите системи и услуги:
- а) подробно и цялостно описание на различните предлагани услуги и на техните цени;
 - б) различните видове договори за пренос, които могат да бъдат сключени за тези услуги;
 - в) мрежовия кодекс и/или стандартните условия, изясняващи в общ вид правата и отговорностите на всички ползватели на газопреносни мрежи, включително:
 - i) типови (хармонизирани) договори за пренос и други съответни документи;
 - ii) ако имат значение за достъпа до системата, на всички важни точки съгласно определението в точка 3.2 от настоящото приложение — спецификация на съответните качествени характеристики на газа, включително, като минимум, данни за стойностите на горната топлина на изгаряне, числото на Вобе и кислородното съдържание, както и отговорността или разходите за преобразуване, които очакват ползвателите на мрежата, ако газът не отговаря на тези спецификации;
 - iii) ако има значение за достъпа до системата — информация за изискванията по отношението на налягането на газа във всички важни точки;

- iv) процедурата, която се изпълнява в случай на прекъсване на прекъсваем преносен капацитет, включително в случаите, при които това е приложимо — ситуирането във времето, обсегът и приоритетното поддръждане на индивидуалните прекъсвания (например пропорционално прекъсване или прекъсване в ред, обратен на реда на получаване на заявките);
- г) хармонизираните процедури, прилагани при използване на преносната система, включително определения на ключови термини и условия;
- д) разпределението на капацитет, управлението при претоварване, процедурите за предотвратяване на спекулативно запасяване и за повторно използване;
- е) приложимите правила при търгуване с капацитет на вторичния пазар спрямо оператора на преносната система;
- ж) правила за балансиране и методика за изчисляване на таксите при дисбаланс;
- з) ако е приложимо, нивата на гъвкавост и толеранс, включени в услуги за транспортиране и в други услуги без допълнителни такси, както и всяка допълнително предлагана гъвкавост и съответните такси за нея;
- и) подробно описание на газовата система на оператора на преносна система и на важните точки на междусистемно свързване съгласно определението в точка 3.2 от настоящото приложение, както и наименованията на операторите на взаимосвързаните системи или съоръжения;
- й) приложимите правила за присъединяване към системата, експлоатирана от оператора на преносната система;
- к) информация за механизмите за действие при извънредни ситуации, доколкото отговорност за тях носи операторът на преносната система, като например мерки, които могат да доведат до прекъсване на връзките към групи ползватели, и други общи правила за отговорност, приложими спрямо оператора на преносната система;
- л) процедурите, договорени от операторите на преносни системи по отношение на точките на междусистемно свързване, имащи значение за

достъпа на ползвателите на газопреносни мрежи към съответните преносни системи и отнасящи се до оперативната съвместимост на газопреносната мрежа, договорените процедури за заявки и съгласуване на съответствието на заявките и други договорени процедури, съдържащи разпоредби във връзка с разпределението на газовите дебити и балансирането, включително използваните методи за тази цел;

- м) операторите на преносни системи трябва да публикуват подробно и цялостно описание на методиката и изчислителния процес, включително информация за параметрите и ключовите допускания, използвани при изчисляване на техническия капацитет.

3.2. Определение на всички важни точки във връзка с изискванията за прозрачност

1. Важните точки следва да включват най-малко следните точки:

- а) всички входни и изходни точки към и от дадена газопреносна мрежа, експлоатирана от определен оператор на преносна система, с изключение на тези изходни точки, които са свързани с единичен краен потребител, и също с изключение на тези входни точки, които са свързани пряко към добивна инсталация на единичен производител, която се намира в ЕС;
- б) всички входни и изходни точки, свързващи зоните на балансиране на оператори на преносни системи;
- в) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на преносна система с терминал за ВПП, търговски газоразпределителни възли (газови центрове) с физическо разпределение на газ, инсталации за съхранение и добив/производство на газ, освен ако тези производствени инсталации не са изключени съгласно буква а);
- г) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на преносна система с инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги съгласно определението в член 2, параграф 30 от [преработената Директива за природния газ, както е предложена в COM(2021)xxx].

2. Информацията за единични крайни ползватели и за производствени инсталации, която е изключена от определението за важни точки, както е

посочено в точка 3.2.1, буква а), следва да се публикува в обобщен вид, поне за всяка зона на балансиране. Обобщеното представяне на единични крайни ползватели и на производствени инсталации, изключени от определението за важни точки, както е посочено в точка 3.2.1, буква а), ще се счита, по смисъла на настоящото приложение, за една важна точка.

3. В случаите, при които точки между газопреносните оператори на две или повече газови системи се управляват само от съответните газопреносни оператори, без никакво договорно или оперативно участие на ползвателите на тези системи, или когато точките свързват преносна система към разпределителна система, без в тези точки да има договорно претоварване, операторите на преносни системи се освобождават от задължението да публикуват за тези точки информацията съгласно точка 3.3 от настоящото приложение. Националният регулаторен орган може да изисква от операторите на преносни системи да публикуват информацията съгласно точка 3.3 от настоящото приложение за отделни групи или за всички такива точки, за които по принцип има освобождаване от задължението. В такъв случай информацията (ако съответният оператор на преносна система разполага с нея) трябва да бъде публикувана в обобщен вид, на запазващо смисъла равнище — поне за всяка зона на балансиране. Обобщеното представяне на тези точки ще се счита, по смисъла на настоящото приложение, за една важна точка.

3.3. Информация, която трябва да се публикува за всички важни точки, и график, съгласно който следва да се публикува тази информация

1. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всички важни точки информацията, посочена в букви от а) до ж), по отношение на всички предоставяни услуги и спомагателните услуги (по-специално информация за примесване, за добавяне на компоненти към газа с цел намаляване на неговата калоричност и за преобразуване на газа с цел получаване на друго качество). Тази информация трябва да се публикува в числово изражение, през периоди от часове или ежедневно, в зависимост от това какъв е най-малкият референтен период, за който може да се резервира и заяви (презаяви) капацитет и какъв е най-малкият период на приключване на сметките, за който се изчисляват такси при дисбаланс. Ако най-малкият референтен период е различен от целодневен

период, посочената в букви от а) до ж) информация се предоставя и за целодневен период. Тази информация и съответните ѝ актуализации трябва да се публикуват веднага след като системният оператор разполага с нея („в почти реално време“):

- а) техническият капацитет за газов дебит в двете посоки;
- б) общият договорен гарантиран капацитет и прекъсваем капацитет в двете посоки;
- в) заявените и презаявените количества в двете посоки;
- г) наличният гарантиран и прекъсваем капацитет в двете посоки;
- д) действителните физически реализирани дебители;
- е) планираните и действителните прекъсвания на прекъсваем капацитет;
- ж) планираните и непланираните прекъсвания на гарантираните услуги, както и информация за възстановяването на гарантираните услуги (по-специално във връзка с ремонта и поддръжката на системата и вероятното времетраене на всяко прекъсване, дължащо се на ремонт и поддръжка). Информация за плановите прекъсвания трябва да бъде публикувана поне 42 дни предварително;
- з) случаи на неуспешни, законосъобразни заявки за продукти с гарантиран капацитет с продължителност един месец или повече, включително броя и обема на неуспешните заявки;
- и) в случай на търгове — къде и кога продукти с гарантиран капацитет с продължителност един месец или повече са били продадени на цени, по-високи от началната цена;
- й) къде и кога продукт с негарантиран капацитет с продължителност един месец или повече е бил предложен за продажба в нормалния процес на разпределяне;
- к) общия капацитет, предоставен посредством прилагането на процедурите за управление на претоварването, определени в точки 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 и 2.2.5, за всяка прилагана процедура за управление на претоварването.

2. За всички важни точки посочената в точка 3.3, подточка 1, букви а), б) и г) информация трябва да се публикува за период, обхващащ поне следващите 24 месеца.
3. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всички важни точки историческа информация за последните пет години съгласно изискванията в точка 3.3, подточка 1, букви от а) до ж), на принципа на текущо обновяване.
4. Операторите на преносни системи трябва да публикуват ежедневно измерените във всички важни точки стойности на горната топлина на изгаряне, на числото на Вобе, съдържанието на примесения в системата за природен газ водород, съдържанието на метан и съдържанието на кислород. Предварителните стойности трябва да се публикуват не по-късно от три дни след съответния газоден. Окончателните стойности трябва да се публикуват в рамките на три месеца след края на съответния месец.
5. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всички важни точки годишни данни за стойностите на наличните капацитети, резервираните и техническите капацитети за всички години, за които се договаря капацитет, и за първата следваща след тях година, като периодът, за който се публикуват тези данни, трябва да обхваща поне следващите 10 години. Тази информация трябва да се актуализира най-малкото ежемесечно или по-често, в случай че се появи нова информация. Публикацията трябва да отразява периода, за който се предлага на пазара капацитет.

3.4. Информация, която трябва да се публикува относно преносната система, и график, съгласно който следва да се публикува тази информация

1. Операторите на преносни системи трябва да осигурят публикуването на дневни данни, които ежедневно се актуализират, относно сумарните количества на предлаганите капацитети и на договорените капацитети на вторичния пазар (т.е. продавани от един ползвател на газопреносната мрежа на друг ползвател на газопреносната мрежа), когато операторите на преносни системи разполагат с тази информация. Информацията трябва да включва следните данни:
 - а) точка на междусистемно свързване, за която се продава капацитет;

- б) вид на капацитета, т.е. дали е входящ или изходящ, гарантиран или прекъсваем;
- в) количество и времетраене на правата за използване на капацитета;
- г) вид на продажбата, например прехвърляне или предоставяне;
- д) общ брой на сделките/прехвърлянията;
- е) всякакви други условия, известни на оператора на преносната система, съгласно посоченото в точка 3.3.

Когато и доколкото този вид информация се предоставя от трета страна, операторите на преносни системи се освобождават от настоящото задължение.

2. Операторите на преносни системи трябва да публикуват типови (хармонизирани) условия, при които те приемат трансакциите за капацитет (например прехвърляния и предоставяния). Тези условия трябва да включват поне:

- а) описание на стандартни продукти, които могат да бъдат продавани на вторичния пазар;
- б) необходимото време за реализация/приемане/регистрация на сделките на вторичния пазар. В случай на закъснения трябва да се публикуват причините;
- в) уведомлението до оператора на преносната система от страна на продавача или третата страна, съгласно точка 3.4, подточка 1, относно името на продавача и купувача и относно спецификациите на капацитета, както са посочени в точка 3.4, подточка 1.

Когато и доколкото този вид информация се предоставя от трета страна, операторите на преносни системи се освобождават от настоящото задължение.

3. По отношение на услугата на балансиране на своята система всеки оператор на преносна система трябва да предоставя на всеки ползвател на мрежата, за всеки балансов период неговите конкретни предварителни дисбаланси обеми и данни за цените за всеки отделен ползвател на мрежата не по-късно от един месец след края на балансовия период, като окончателните данни следва да се предоставят в рамките на три месеца след края на балансовия период.

Окончателните данни за клиентите, обслужвани по стандартизирани товари графици, могат да бъдат предоставяни до 14 месеца по-късно. Когато и доколкото този вид информация се предоставя от трета страна, операторите на преносни системи се освобождават от настоящото задължение. При предоставянето на тази информация трябва да се спазва конфиденциалност по отношение на чувствителната от търговска гледна точка информация.

4. В случай че се предлагат услуги за гъвкавост, различни от толеранси, операторите на преносни системи трябва да публикуват сумарни дневни прогнози по отношение на следващия ден за максималното количество гъвкавост, резервираното равнище на гъвкавост и наличието на свободна гъвкавост на пазара за следващия газоден. Съответният оператор на преносна система трябва да публикува също последваща (ex-post) информация за сумарното използване на всеки вид услуга за гъвкавост в края на всеки газоден. Ако националният регулаторен орган се увери, че този вид информация би могла да послужи за възможни злоупотреби от страна на ползватели на мрежата, той може да реши да освободи оператора на преносна система от това задължение.
5. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всяка зона на балансиране количеството на газа в преносната система в началото на всеки газоден и прогнозата за количеството на газа в преносната система в края на всеки газоден. Прогнозата за количеството на газа в края на газоденя трябва да се актуализира ежечасно по време на газоденя. Ако се изчисляват такси за дисбаланс на часова основа, операторът на преносната система трябва да публикува ежечасно количеството на газа в преносната система. Като алтернативна възможност операторите на преносни системи трябва да публикуват за всяка зона на балансиране сумарното дисбалансово положение на всички ползватели в началото на всеки балансов период и прогнозата за сумарното дисбалансово положение на всички ползватели в края на всеки газоден. Ако националният регулаторен орган се увери, че този вид информация би могла да послужи за възможни злоупотреби от страна на ползватели на мрежата, той може да реши да освободи оператора на преносна система от това задължение.

6. Операторите на преносни системи трябва да предоставят удобни за ползване инструменти за изчисляване на тарифните стойности.
 7. Операторите на преносни системи трябва да поддържат на разположение на съответните национални власти за период от поне пет (5) години реална документация за всички договори за капацитет и всякаква друга съответна информация във връзка с изчисляването и предоставянето на достъп до налични капацитети, по-специално информация за индивидуалните заявки и прекъсвания. Операторите на преносни системи трябва да поддържат документация за всяка съответна информация по точка 3.3, подточки 4 и 5 за период от поне пет (5) години и да я предоставят при поискване от регулаторния орган. И двете страни трябва да спазват поверителността на търговската информация.
 8. Поне веднъж годишно и в предварително определен краен срок операторите на преносни системи публикуват всички планирани периоди за профилактика, които могат да засегнат правата на ползвателите на мрежата, произтичащи от договори за пренос, както и съответната експлоатационна информация, като дават своевременно предизвестие. Това включва своевременно и недискриминационно публикуване на всички промени в планираните периоди на профилактика и известяване на непланираната профилактика, веднага щом операторът на преносна система разполага с подобна информация. По време на периодите на профилактика операторите на преносни системи редовно публикуват актуализирана информация с подробности, очаквана продължителност и ефекти от профилактиката.
- 4. ФОРМАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПУБЛИКУВАНАТА ТЕХНИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДОСТЪПА ДО МРЕЖАТА ОТ ОПЕРАТОРИТЕ НА МРЕЖИ ЗА ВОДОРОД, ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПУБЛИКУВА ЗА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ, И ГРАФИК**
- 4.1. Формат на публикуваната техническа информация за достъпа до мрежата**
1. Операторите на мрежи за водород предоставят цялата информация, необходима на ползвателите на мрежата за получаване на действителен достъп до мрежата, посочена в точки 4.2 и 4.3, по следния начин:

- а) на общественодостъпен уебсайт, с безплатен достъп и без изискване за регистрация или друг вид записване, поддържан от оператора на мрежата за водород;
- б) на принципа на периодично и текущо обновяване; периодичността трябва да се определя в зависимост от настъпващите промени и продължителността на услугата;
- в) по удобен за потребителите на информацията начин;
- г) по ясен, количествено изразим, леснодостъпен начин и на недискриминационна основа;
- д) във формат, позволяващ изтегляне по мрежа, който е съгласуван между операторите на мрежи за водород и регулаторните органи — въз основа на становище относно хармонизиран формат, което се дава от ACER — и който позволява количествени анализи;
- е) при използване на общоприети мерни единици, по-специално kWh за енергийното съдържание и m³ за обема. Следва да бъде даден константният коефициент на преобразуване, използван за определяне на енергийното съдържание на газа. В допълнение към така определения формат е възможно публикуването и на данни, изразени чрез други мерни единици;
- ж) информацията следва да е на официалния език (официалните езици) на държавата членка и на английски език;
- з) всички данни се предоставят, считано от [1 октомври 2025 г.], на единична обхващаща целия Европейски съюз централна платформа, установена от Европейската мрежа на операторите на мрежи за водород на принципа за рентабилност.

2. Операторите на мрежи за водород предоставят подробни данни относно действително настъпилите промени в цялата информация, посочена в точки 4.2 и 4.3, своевременно и веднага след като такива данни им станат известни.

4.2. Съдържание на публикуваната техническа информация за достъпа до мрежата

1. Операторите на мрежи за водород публикуват най-малко следната информация относно своите системи и услуги:
- а) подробно и цялостно описание на различните предлагани услуги и на техните цени;
 - б) различните видове договори за пренос, които могат да бъдат сключени за тези услуги;
 - в) мрежовите кодекси и/или стандартните условия, изясняващи в общ вид правата и отговорностите на всички ползватели на газопреносни мрежи, включително:
 - (1) типови (хармонизирани) договори за пренос и други съответни документи;
 - (2) ако имат значение за достъпа до мрежата, на всички важни точки — спецификация на съответните качествени характеристики на водорода и отговорността или разходите за преобразуване, които очакват ползвателите на мрежата, ако водородът не отговаря на тези спецификации;
 - (3) ако има значение за достъпа до системата — информация за изискванията по отношението на налягането на газа във всички важни точки;
 - г) хармонизираните процедури, прилагани при използване на мрежата за водород, включително определения на ключови термини;
 - д) ако е приложимо, нивата на гъвкавост и толеранс, включени в услуги за транспортиране и в други услуги без допълнителни такси, както и всяка допълнително предлагана гъвкавост и съответните такси за нея;
 - е) подробно описание на мрежата за водород на оператора на мрежа за водород и на важните точки на междусистемно свързване съгласно определението в точка 2, както и наименованията на операторите на взаимосвързаните системи или съоръжения;
 - ж) приложимите правила за присъединяване към мрежата, експлоатирана от оператора на мрежата за водород;

- з) информация за механизмите за действие при извънредни ситуации, доколкото отговорност за тях носи операторът на мрежата за водород, като например мерки, които могат да доведат до прекъсване на връзките към групи ползватели и други общи правила за отговорност, приложими спрямо оператора на мрежата за водород;
- и) процедурите, договорени от операторите на мрежи за водород по отношение на точките на междусистемно свързване, имащи значение за достъпа на ползвателите на газопреносни мрежи до съответната мрежа за водород и отнасящи се до оперативната съвместимост на газопреносната мрежа.

2. Важните точки следва да включват най-малко следните точки:

- а) всички входни и изходни точки към и от дадена мрежа за водород, експлоатирана от определен оператор на мрежа за водород, с изключение на тези изходни точки, които са свързани с единичен краен потребител, и също с изключение на тези входни точки, които са свързани пряко към добивна инсталация на единичен производител, която се намира в ЕС;
- б) всички входни и изходни точки, свързващи мрежите на операторите на мрежи за водород;
- в) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на мрежа за водород с терминал за ВПП, терминали за водород, газови центрове, търговски газоразпределителни възли (газови центрове) с физическо разпределение на газ, инсталации за съхранение и добив/производство на газ, освен ако тези производствени инсталации не са изключени съгласно буква а);
- г) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на мрежа за водород с инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги.

3. Информацията за единични крайни ползватели и за производствени инсталации, която е изключена от определението за важни точки, както е посочено в точка 2, буква а) от настоящия раздел, следва да се публикува в обобщен вид и да се счита за една важна точка.

4.3. Информация, която трябва да се публикува за всички важни точки, и график

1. Във всички важни точки операторите на мрежи за водород публикуват информацията, посочена в букви от а) до ж), за всички услуги в числен вид, на едночасови или едnodневни интервали. Тази информация и съответните ѝ актуализации трябва да се публикуват веднага след като операторът на мрежата за водород разполага с нея („в почти реално време“):
 - а) техническият капацитет за газов дебит в двете посоки;
 - б) общият договорен капацитет в двете посоки;
 - в) заявените и презаявените количества в двете посоки;
 - г) наличният капацитет в двете посоки;
 - д) действителните физически реализирани дебити;
 - е) плановите и действителните прекъсвания на капацитет;
 - ж) плановите и неплановите прекъсвания на услугите. Информация за плановите прекъсвания трябва да бъде публикувана поне 42 дни предварително;
2. Посочената в точка 1, букви а), б) и г) от настоящия член информация се публикува на всички важни точки за период, обхващащ поне следващите 24 месеца.
3. Във всички важни точки операторите на мрежи за водород публикуват историческа информация от последните 5 години съгласно изискванията на точка 1, букви от а) до е) от настоящия член, на принципа на текущо обновяване.
4. Операторите на мрежи за водород публикуват ежедневно измерените във всички важни точки стойности на чистотата на водорода и онечистванията. Предварителните стойности трябва да се публикуват в срок, не по-дълъг от 3 дни. Окончателните стойности трябва да се публикуват в рамките на три месеца след края на съответния месец.
5. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на точки 4.1, 4.2 и 4.3, например подробности относно формата и съдържанието на информацията,

необходима на ползвателите на мрежата за действителен достъп до мрежата, информацията, която се публикува във важните точки, подробностите относно графиците, се определят в мрежов кодекс, създаден въз основа на член 52 от настоящия регламент.

Приложение II

ТЕХНИЧЕСКИ, ПРАВНИ И ФИНАНСОВИ ДОГОВОРЕНОСТИ ПО ПОДРАЗБИРАНЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 13, ПАРАГРАФ 14 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/1938

Настоящото приложение съдържа процедурата, под формата на задължителни образци, за изпълнение на мярка за солидарност по член 13, която трябва да се следва, в случай че държавата членка, искаща солидарност („отправляща искане държава членка“), и държавата членка, задължена да предостави мярката за солидарност съгласно член 13, параграфи 1 и 2 („предоставящата солидарност държава членка“), не са успели да постигнат съгласие или да финализират техническите, правните и финансовите договорености съгласно член 13, параграф 10.

Когато има няколко предоставящи държави членки и съществуват двустранни договорености за солидарност с една или няколко от тях, тези договорености следва да имат предимство между държавите членки, които са постигнали двустранно споразумение. Договореностите по подразбиране ще се прилагат само по отношение на останалата предоставяща солидарност държава членка.

Комуникацията между отправящата искане и предоставящата солидарност държава членка се осъществява предимно по електронна поща; ако това не е възможно, по телефона или по друг достъпен начин, който се посочва в искането за солидарност и се приема в потвърждението за получаване на искането.

Посочените по-долу образци се изпращат попълнени по електронна поща на съответните партньори в други държави членки (основен адресат, за предприемане на действия), както и на звеното за контакт на Комисията за управление на газови кризи (в копие, за сведение).

1. Искане за солидарност (попълва се на английски език)

Указания:

Да се изпрати най-късно 20 часа преди началото на деня на доставка (*освен при форсмажорни обстоятелства*).

Когато има няколко предоставящи държави членки, искането за солидарност се изпраща едновременно до всички тях, за предпочитане чрез едно и също електронно съобщение.

Мерките за солидарност трябва да бъдат поискани за следващия газоден, както е определено в член 3, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 984/2013. Ако е необходимо, искането ще бъде повторено за допълнителни газодни.

Дата: _____

Час: _____

1. От името на (*отправлящата искане държава членка*) отправям искане към (*предоставящата солидарност държава членка*) да изпълни мерките за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 (*да се заличи последното, ако не е от значение*). Потвърждавам, че изискванията на член 13, параграф 3 са спазени.

2. Кратко описание на мерките, приложени от (*отправлящата искане държава членка*) (както е предвидено в член 13, параграф 3, буква в):

3. (*Отправлящата искане държава членка*) се задължава да изплати справедливо и бързо обезщетение за мерките за солидарност на (*предоставящата солидарност държава членка*) в съответствие с член 13, параграф 8. Обезщетението ще бъде изплатено в евро в срок от 30 дни от получаването на фактурата.

4. Компетентен орган на отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Електронна поща: _____

Телефон: + _____ резервен телефон: _____

Алтернативно приложение за незабавни съобщения: + _____

5. Компетентен орган на предоставящата солидарност държава членка (моля, потвърдете това във Вашето потвърждение за получаване):

Лице за контакт: _____

Електронна поща: _____

Телефон: + _____ резервен телефон: _____

Алтернативно приложение за незабавни съобщения: + _____

6. Отговорен ОПС в отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

7. Отговорен управител на регионалния пазар в отправящата искане държава членка (където е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

8. В случай на доброволни (пазарни) мерки за солидарност се сключват договори за доставка на газ с участници на пазара в предоставящата солидарност държава членка

- от отправящата искане държава членка
- или от агент, действащ от името на отправящата искане държава членка (с държавна гаранция).

Име: _____.

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____.

9. Технически данни на искането

а) Количество на необходимия газ (общо):

_____ kWh,

от които

висококалоричен газ: _____ kWh;

нискокалоричен газ: _____ kWh.

б) Точки на доставка (междусистемни връзки):

_____;

_____;

_____;

_____.

Има ограничения по отношение на точките на доставка:

Не

Да

Ако да, моля посочете конкретните точки на доставка и необходимите количества газ:

Точка на доставка:

Количество на газа:

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

Подпис: _____

2. Потвърждение за получаване/искане за допълнителна информация (*попълва се на английски език*)

Указания:

Да се изпрати в срок от 30 минути от получаване на искането.

На вниманието на (*компетентния орган на отправящата искане държава членка*):

От името на (*предоставящата солидарност държава членка*) потвърждавам получено Ваше искане за мерки за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 (*да се заличи последното, ако не е от значение*).

Потвърждавам/поправам данните за контакт, които трябва да се използват за следващите стъпки:

Лице за контакт: _____

Електронна поща: _____

Телефон: + _____ резервен телефон: _____

Алтернативно приложение за незабавни съобщения: + _____

(*Ако искането е непълно/съдържа грешки или пропуски*) След проверка установихме, че Вашето искане е непълно/съдържа следните грешки/не съдържа следната информация:

.....
.....

Моля, изпратете ни изменено искане с липсващите/правилните данни, по възможност в рамките на 30 минути.

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

3. Предложение за солидарност (попълва се на английски език)

Указания:

(1) Да се изпрати най-късно 11 часа преди началото на деня на доставка (освен при форсмажорни обстоятелства).

(2) Предложението за солидарност включва предимно оферти за газ въз основа на доброволни мерки („първични оферти“). Освен това, ако първичните оферти не са достатъчни за покриване на количествата, посочени в искането за солидарност, предложението за солидарност включва допълнителни оферти за газ („вторични оферти“) на основата на задължителни мерки. Ако първичните оферти от други предоставящи държави членки (ако е приложимо) не са достатъчни за покриване на искането за солидарност, (компетентният орган на предоставящата солидарност държава членка) трябва да е готов да задейства непазарни мерки и да достави липсващите количества.

Обезщетението съгласно член 13, параграф 8 за газа, предоставян по линия на солидарността въз основа на доброволни мерки, включва цената на газа (произтичаща от договорни клаузи, търгове или друг приложен пазарен механизъм) и разходите за пренос до мястото на доставка. Това обезщетение се изплаща директно от отправящата искане държава членка на доставчиците на газа от предоставящата страна.

(4) Обезщетението (заплащано на предоставящата солидарност държава членка) съгласно член 13, параграф 8 за газа, предоставян по линия на солидарността въз основа на задължителни мерки, включва:

а. цената на газа, която съответства на последната налична цена на спот пазара за съответното качество на газа на борсата в предоставящата солидарност държава членка към датата на предоставяне на мярката за солидарност; ако на територията на предоставящата солидарност държава членка има няколко борси, цената съответства на средноаритметичната стойност на последните налични цени на спот пазара на всички борси; ако на територията на предоставящата солидарност държава членка няма борси, цената съответства на средноаритметичната стойност на последните налични цени на спот пазара на всички борси на територията на Съюза.

б. всяко обезщетение, което трябва да бъде изплатено от предоставящата солидарност държава членка на засегнатите трети страни въз основа на съответните законови и подзаконови актове в резултат на задължителната мярка, включително, по целесъобразност, всички свързани с тях разходи в рамките на извънсъдебните и съдебните процедури, и

в. разходите за пренос до точката на доставка.

(5) Предоставящата солидарност държава членка поема рисковете на преноса до точката на доставка.

(6) Отправлящата искане държава членка гарантира, че количествата газ, предоставени в договорените точки за доставка, са изтеглени. Обезщетението за мерките за солидарност ще бъде дължимо независимо от действителното изтегляне на газовите количества, предоставени в съответствие с договора.

Дата

Час:

На вниманието на *(компетентния орган на отправящата искане държава членка)*:

1. В отговор на Вашето искане за мерки за солидарност по член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 *(последното да се заличи, ако не е приложимо)*, получено на (дата) в (час), *(компетентният орган на предоставящата солидарност държава членка)* Ви представя следните предложения:

2. Информация за доставящата газ страна

а. Доставчик на газ/участник на пазара, който подписва договора

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

б. Договарящ компетентен орган

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

в. Отговорен ОПС:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

г. Отговорен управител на пазарна област (ако е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

3. Първични оферти – основани на доброволни мерки (пазарни)

а. Количество на газа (общо):

_____ kWh, от които

висококалоричен газ: _____ kWh,

нискокалоричен газ: _____ kWh.

б. Период на доставка:

в. Максимален капацитет на пренос:

_____ kWh/h, от които

гарантиран капацитет: _____ kWh/h;

прекъсваем капацитет: _____ kWh/h.

г. Точки на доставка (междусистемни връзки):

Точка на доставка	Гарантиран капацитет на пренос	Прекъсваем капацитет	на пренос
-------------------	--------------------------------	----------------------	-----------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

д. Препратка към платформата за резервиране на капацитет:

е. Очаквано обезщетение за доброволната мярка:

цена на природния газ: EUR;

други разходи: EUR (моля, уточнете)

ж. Данни за плащането:

Получател: _____

Данни за банковата сметка: _____

4. Вторични оферти – основани на задължителни мерки (непазарни)

а. Количество на газа (общо):

_____ kWh, от които

висококалоричен газ: _____ kWh,

нискокалоричен газ: _____ kWh.

б. Период на доставка:

в. Максимален капацитет на пренос:

_____ kWh/h, от които

гарантиран капацитет: _____ kWh/h;

прекъсваем капацитет: _____ kWh/h.

г. Точки на доставка (междусистемни връзки):

Точка на доставка	Гарантиран капацитет на пренос	Прекъсваем	капацитет	на пренос
-------------------	--------------------------------	------------	-----------	-----------

_____	_____ kWh/h	_____	_____ kWh/h	
-------	-------------	-------	-------------	--

_____	_____ kWh/h	_____	_____ kWh/h	
-------	-------------	-------	-------------	--

_____	_____ kWh/h	_____	_____ kWh/h	
-------	-------------	-------	-------------	--

_____	_____ kWh/h	_____	_____ kWh/h	
-------	-------------	-------	-------------	--

_____ kWh/h _____ kWh/h

д. Препратка към платформата за резервиране на капацитет:

е. Вероятни разходи за задължителни мерки:

прогнозна цена на газа за kWh: _____ EUR;

вероятни разходи за пренос: _____ EUR;

прогнозен размер на компенсационните плащания за сектори на икономиката на предоставящата солидарност държава членка, засегнати от намаленото доставяне:

_____ EUR.

ж. Данни за плащането:

Получател: _____

Данни за банковата сметка: _____

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

4. Потвърждение за получаване на предложението за солидарност (*попълва се на английски език*)

Указания:

Да се изпрати в срок от 30 минути от получаване на предложението за солидарност.

На вниманието на (*компетентния орган на предоставящата солидарност държава членка*):

От името на (*отправящата искане държава членка*) потвърждавам получаването на Вашето предложение за солидарност, получено на (дата)...., в ... (час).

(*Компетентен орган на отправящата искане държава членка*)

Лице за контакт:

Телефон: +

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

5. Приемане/отхвърляне на предложения за солидарност въз основа на доброволни мерки (попълва се на английски език)

Указания:

- (1) Да се изпрати в срок от 2 часа от получаване на предложението.
- (2) Ако предложението се приеме изцяло, приемането възпроизвежда точните условия на предложението, както е получено от предоставящата солидарност държава членка. Частичното приемане на предложението може да се отнася само до количествата, които трябва да бъдат предоставени.

Дата Час

1. От името на (отправлящата искане държава членка) (изцяло/отчасти) приемам/отхвърлям предложението на (предоставящата солидарност държава членка), изпратено на (дата) в (час) в изпълнение на мерките за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 (да се заличи последното, ако не е от значение).

2. Компетентен орган на отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

3. Отговорен ОПС в отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

4. Отговорен управител на регионалния пазар в отправящата искане държава членка (ако е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

5. Приети първични оферти въз основа на доброволни мерки (*моля, посочете точните условия на „първичните оферти“, както са приети*):

.....

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

6. Приемане/отхвърляне на предложения за солидарност въз основа на задължителни мерки (попълва се на английски език)

Указания:

(1) Да се изпрати в срок от 3 часа от получаване на предложението за солидарност.

(2) Ако предложението се приеме изцяло, приемането възпроизвежда точните условия на предложението, както е получено от предоставящата солидарност държава членка. Частичното приемане на предложението може да се отнася само до количествата, които трябва да бъдат предоставени по точки на доставка.

(3) Приемането на оферти въз основа на задължителни мерки включва: а) кратко описание на офертите въз основа на доброволни мерки, получени от други предоставящи държави членки; б) ако е приложимо, причините, поради които тези оферти не са били приети (забележка: причините не могат да бъдат свързани с цената); в) кратко описание на офертите въз основа на задължителни мерки, получени от други предоставящи държави членки; г) също се посочва дали тези оферти са били приети и, ако не, причините за отказа.

(4) Комисията може да свика координационно съвещание със отправящата искане държава членка и всички предоставящи държави членки; то се свиква по искане на една държава членка. Това телефонно обаждане се провежда в рамките на 30 минути след получаване на приемането на предложенията за солидарност въз основа на задължителни мерки (ако е по инициатива на Комисията) или след получаване на искането за координационно съвещание от държава членка.

Дата Час

1. От името на *(отправящата искане държава членка) (изцяло/отчасти)* приемам/отхвърлям предложението на *(предоставящата солидарност държава членка)*, изпратено на *(дата)* в *(час)* в изпълнение на мерките за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 *(да се заличи последното, ако не е от значение)*.

2. Компетентен орган на отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

3. Отговорен ОПС в отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

4. Отговорен управител на регионалния пазар в отправящата искане държава членка (където е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

5. Приета вторична оферта въз основа на задължителни мерки *(моля, въведете точната формулировка на „вторичната оферта“, получена от предоставящата солидарност държава членка)*.

.....

6. Допълнителна информация относно приемането на вторични оферти:

а) кратко описание на офертите въз основа на доброволни мерки, получени от други предоставящи държави членки:

.....

б) приети ли са тези оферти? Ако не, посочете причините:

.....

в) кратко описание на офертите въз основа на задължителни мерки, получени от други предоставящи държави членки:

.....

а) приети ли са тези оферти? Ако не, посочете причините:

.....
Съставено на (дата) в (час)

Подпис

Приложение III

Отмененият регламент и списък на неговите последователни изменения

Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36)	
Решение 2010/685/ЕС на Комисията (ОВ L 293, 11.11.2010 г., стр. 67)	
Решение 2012/490/ЕС на Комисията (ОВ L 231, 28.8.2012 г., стр. 16)	
Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).	(Само член 22)
Решение (ЕС) 2015/715 на Комисията (ОВ L 114, 5.5.2015 г., стр. 9)	
Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1)	(Само член 50)

Приложение IV

Таблица на съответствието

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 1, първа алинея, уводно изречение	Член 1, първа алинея, уводно изречение
Член 1, буква а)	Член 1, буква а)
Член 1, буква б)	-
Член 1, буква в)	Член 1, буква б)
Член 1, втора, трета и четвърта алинея	Член 1, втора, трета и четвърта алинея
Член 2, параграф 1, уводно изречение	Член 2, параграф 1, уводно изречение
-	Член 2, параграф 1, точка 1
Член 2, параграф 1, точка 1	Член 2, параграф 1, точка 2
Член 2, параграф 1, точка 2	Член 2, параграф 1, точка 3
Член 2, параграф 1, точка 3	Член 2, параграф 1, точка 4
Член 2, параграф 1, точка 4	Член 2, параграф 1, точка 5
Член 2, параграф 1, точка 5	Член 2, параграф 1, точка 6
Член 2, параграф 1, точка 6	Член 2, параграф 1, точка 7
Член 2, параграф 1, точка 7	Член 2, параграф 1, точка 8

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 2, параграф 1, точка 8	Член 2, параграф 1, точка 9
Член 2, параграф 1, точка 9	Член 2, параграф 1, точка 10
Член 2, параграф 1, точка 10	Член 2, параграф 1, точка 11
Член 2, параграф 1, точка 11	Член 2, параграф 1, точка 12
Член 2, параграф 1, точка 12	Член 2, параграф 1, точка 13
Член 2, параграф 1, точка 13	Член 2, параграф 1, точка 14
Член 2, параграф 1, точка 14	Член 2, параграф 1, точка 15
Член 2, параграф 1, точка 15	Член 2, параграф 1, точка 16
Член 2, параграф 1, точка 16	Член 2, параграф 1, точка 17
Член 2, параграф 1, точка 17	Член 2, параграф 1, точка 18
Член 2, параграф 1, точка 18	Член 2, параграф 1, точка 19
Член 2, параграф 1, точка 19	Член 2, параграф 1, точка 20
Член 2, параграф 1, точка 20	Член 2, параграф 1, точка 21
Член 2, параграф 1, точка 21	Член 2, параграф 1, точка 22
Член 2, параграф 1, точка 22	Член 2, параграф 1, точка 23
Член 2, параграф 1, точка 23	Член 2, параграф 1, точка 24

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 2, параграф 1, точка 24	Член 2, параграф 1, точка 25
Член 2, параграф 1, точка 25	Член 2, параграф 1, точка 26
Член 2, параграф 1, точка 26	Член 2, параграф 1, точка 27
Член 2, параграф 1, точка 27	Член 2, параграф 1, точка 28
Член 2, параграф 1, точка 28	Член 2, параграф 1, точка 29
-	Член 2, параграф 1, точка 30
-	Член 2, параграф 1, точка 31
-	Член 2, параграф 1, точка 32
-	Член 2, параграф 1, точка 33
-	Член 2, параграф 1, точка 34
-	Член 2, параграф 1, точка 35
-	Член 2, параграф 1, точка 36
-	Член 2, параграф 1, точка 37
-	Член 2, параграф 1, точка 38
Член 2, параграф 2	Член 2, параграф 2
-	Член 3

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
-	Член 4
Член 14	Член 5
Член 14, параграф 1	Член 5, параграфи 1—2
-	Член 5, параграф 3
Член 14, параграф 3	Член 5, параграф 4
Член 14, параграф 2	Член 5, параграф 5
-	Член 6
Член 15	Член 7
Член 7, параграфи 1—2	Член 7, параграфи 1—2
-	Член 7, параграф 3
Член 7, параграф 3	Член 7, параграф 4
-	Член 7, параграф 4, втора алинея
Член 7, параграф 4	Член 7, параграф 5
Член 7, параграф 5	Член 7, параграф 6
-	Член 8
Член 16	Член 9

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 16, параграфи 1—3	Член 9, параграфи 1—3
-	Член 9, параграф 4
Член 9, параграф 4	-
Член 9, параграф 5	-
Член 17	Член 10
Член 22	Член 11
Член 21	Член 12
Член 3	Член 13
-	Член 14
Член 13	Член 15
-	Член 16
-	Член 17
-	Член 18
-	Член 19
-	Член 20
Член 4	Член 21

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 5	Член 22
Член 5, параграфи 1—4	Член 22, параграфи 1—4
Член 8	Член 23
Член 8, от параграф 1 до параграф 3, буква е)	Член 23, от параграф 1 до параграф 3, буква е)
-	Член 23, параграф 3, буква ж)
-	Член 23, параграф 3, втора алинея
Член 8, параграф 4	Член 23, параграф 4
-	Член 23, параграф 4, втора алинея
Член 8, от параграф 5 до параграф 6, подточка 1	Член 23, от параграф 5 до параграф 6, подточка 1
-	Член 23, параграф 6, буква м)
Член 8, параграфи 7—11	Член 23, параграфи 7—11
Член 8, параграф 11	Член 23, параграф 10
Член 8, параграф 12	Член 23, параграф 11
Член 9	Член 24
Член 24	Член 25

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 10	Член 26
Член 11	Член 27
Член 12	Член 28
Член 29	Член 29
-	Член 29, буква а)
Член 29, букви б) и в)	Член 29, букви б) и в)
Член 18	Член 30
Член 18, параграфи 1—6	Член 30, параграфи 1—6
-	Член 30, параграф 7
Член 19	Член 31
Член 19, параграф 1	Член 31, параграф 1
-	Член 31, параграф 2
Член 19, параграф 2	Член 31, параграф 3
Член 19, параграф 3	Член 31, параграф 4
Член 19, параграф 4	Член 31, параграф 5
Член 19, параграф 5	Член 31, параграф 6

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
-	Член 31, параграф 6, втора алинея
Член 20	Член 32
-	Член 33
-	Член 34
-	Член 35
-	Член 36
-	Член 37
-	Член 38
-	Член 39
-	Член 40
-	Член 41
-	Член 42
-	Член 43
-	Член 44
-	Член 45
-	Член 46

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
-	Член 47
-	Член 48
-	Член 49
-	Член 50
-	Член 51
	Член 52
Член 6	Член 53
	Член 53, параграфи 1—15
Член 6, параграфи 1—12	-
-	Член 54
	Член 55
Член 7	Член 55, параграфи 1—3
Член 7, параграфи 1—4	-
Член 23	Член 56
Член 23, параграф 1	-
-	Член 56, параграфи 1—5

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 23, параграфи 6 и 7	-
Член 25	-
Член 23	Член 57
Член 58, параграфи 1 и 2	Член 58, параграфи 1 и 2
	Член 58, параграфи 3—7
Член 27	Член 59
-	Член 59, параграфи 1—3
Член 27, параграфи 1 и 2	-
-	Член 60
Член 28	Член 61
Член 28, параграф 1	Член 61, параграф 1
-	Член 61, параграфи 2 и 3
Член 28, параграф 2	-
Член 30	Член 62
Член 30, буква а)	-
Член 30, буква б)	-

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 30, буква в)	-
Член 30, втора алинея	-
-	Член 63
-	Член 64
-	Член 65
-	Член 66
-	Член 67
Член 31	Член 68
Член 32	Член 69
Приложение I	Приложение I
-	Приложение II
-	Приложение III
Приложение III	Приложение IV

Обосновка

Измененията на части от предложението, които остават непроменени („бели части“), бяха необходими по наложителни причини, свързани с вътрешната логика на текста, или защото измененията са неразривно свързани с други допустими изменения.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Достъпът до енергийни източници и начините, по които те се преобразуват, ще определят икономическото, социалното и цивилизационното развитие на нашата планета. Изкопаемите горива са били и са основният източник на енергия, като огромното нарастване на тяхното използване доведе до пряко влошаване на състоянието на околната среда, но и до радикално глобално затопляне и свързаните с него драматични рискове, потвърдени в Париж през 2015 г. от 196 държави по време на срещата на високо равнище на ООН по въпросите на климата.

Ето защо е време за бързо постепенно премахване на ископаемите горива и за преход към енергия от възобновяеми източници без въглеродни емисии. От гледна точка на потребителите — индивидуални, промишлени, колективни — най-безопасният за околната среда и климата енергиен носител е електроенергията. Не всички промишлени процеси, транспортни средства или средства за комуникация обаче могат да бъдат електрифицирани. Като има предвид, че поради това е необходимо да се включи друг безопасен за околната среда и климата източник — водородът, при който единственият отпадък след употребата му е водата; водородът е и най-добрият начин за мащабно съхранение на електроенергия в бъдеще.

Епохата на водорода приближава, както се предвижда от десетилетия; но едва сега, благодарение и на инвестициите на Европейския съюз в авангардни научни изследвания в областта на производството, транспорта и използването на водород, тази епоха се превръща в реалност. Като част от Европейския зелен пакт вече разполагаме с нашата стратегия за водорода. Настоящият регламент, заедно с директивата, имаща подобно заглавие, представлява първият законодателен пакет, който проправя пътя за създаването на опорната система на водорода и широкото използване на водорода като енергиен носител. Европейският парламент ще се стреми да гарантира, че Пакетът за водорода и за декарбонизираните газове е в съответствие със Законодателния акт за климата и с пакета „Подготвени за цел 55“, както и че отговаря на условията за стабилно европейско законодателство.

След редица срещи с промишлеността, МСП, академичните среди, профсъюзите, местните организации и организациите на гражданското общество, докладчикът може да направи заключението, че предложението на Европейската комисия за регламент е било добре прието от заинтересованите страни. Следните забележки, както и предложените от докладчика изменения, произтичат по-специално от тези срещи.

Беше подчертано значението на точните определения и тяхното спазване без изключения. Смесването на водород и природен газ се счита за изключително неблагоприятно, макар и в изключителни случаи да е приемливо. При изчисляването на разходите и емисиите за горива настоятелно се препоръчва да се вземе предвид цялата верига на производство, доставка, транспорт, обезвреждане и др.

Потребностите от огромни инвестиции изискват стимули за производителите и потребителите на водород, включително действителни тарифни отстъпки и други финансови стимули, достъп до научни изследвания и технологични иновации и създаване на вътрешен европейски пазар на водород, както и сътрудничество с

надеждни партньори от трети държави.

В рамките на Съюза сътрудничеството между политическите органи, промишлеността, МСП, науката и НПО и гражданското общество е от съществено значение. Ето защо дейностите на институции като Европейския алианс за чист водород и инициативата „Водородна Европа“ са толкова важни. Следва да се търси широка обществена подкрепа за Европейския зелен пакт, и по-специално за производството, транспорта и използването на водород. От държавите членки се изисква да въведат стратегии за водорода на национално равнище. Европейските институции ще се стремят да осигурят финансиране на инвестициите за водород от програми и фондове на Общността.

Измененията отчитат и решенията, приети в плана RePowerEU на Европейската комисия, който е отговор на насилственото и престъпно нападение на Русия срещу Украйна и на необходимостта Съюзът бързо да се отдалечи от вноса на изкопаеми горива от Русия. Предлага се ефективен, напълно прозрачен път към инфраструктурни инвестиции, свързани със сигурността на енергийните доставки за Съюза; инвестициите трябва да съответстват на ориентирани към бъдещето решения и да защитават от създаването на блокирани активи. Предложени са и решения за насърчаване на биометана с цел до 31 декември 2030 г. да се произвежда и инжектира в системата за природен газ най-малко 35 bcm биометан. Определени са лимитът за внос на газ в държава членка от трета държава и необходимостта от периодични прегледи на дерогацията за газопроводите от трети държави — и в двата случая от държави извън Европейското икономическо пространство. Засилени са правилата, свързани с възможността за съвместни покупки от ЕС на газ от трети държави — както беше поискано от Европейския парламент още преди 12 години. Продължават да се прилагат разпоредбите относно отварянето на общия енергиен пазар за държавите от Енергийната общност, по-специално Украйна. С измененията на регламента бяха въведени и решения, приети неотдавна съгласно Регламента относно съхранението на газ.

Сериозни резерви по отношение на проекта за регламент, представен от Европейската комисия, бяха изразени само по предложението за управление на новосъздадените пазар на водород и инфраструктура за водород от новата институция: Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород (EMOMB). В резултат на многобройните и продължителни дискусии докладчикът предложи решение, с което се избягва създаването на друга институция на енергийния пазар в Съюза, като се има предвид, че тази част от пазара все още е в начален етап на развитие; в същото време докладчикът оценява ролята на ясното, също и публично изразяване на потребностите, рисковете и надеждите на участниците на пазара на водород чрез създаването на отделна водородна структура в рамките на ЕМОПС за газ. Важна причина за това предложение е и необходимостта от трансформиране на инфраструктурата за природен газ в инфраструктура за водород и свеждане до минимум на блокираните активи. Следващото десетилетие ще покаже дали ще е необходима отделна структура (EMOMB).

Докладчикът също така оценява ролята на ЕМОПС за електроенергия за създаването и подкрепата на пазара на водород, по-специално за производството на възобновяем водород от възобновяема енергия, тъй като бъдещото решение в Съюза е пазарът само на два основни енергоносители: електроенергия и водород, с малък дял

биогаз/биометан и биомаса. Водородът ще се произвежда чрез електролиза и, в допълнение към прякото му използване в промишлеността или транспорта, ще се използва и за съхранение на електроенергия.

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА ОБРАЗОВАНИЯТА ИЛИ ЛИЦАТА,
ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА**

Следният списък е изготвен на доброволни начала в рамките на изключителната отговорност на докладчика. В хода на изготвянето на проекта на доклад следните образувания или лица са предоставили информация на докладчика:

Образование и/или лице
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)
Съвет на европейските енергийни регулатори (CEER)
Енергийна общност
Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС за електроенергия)
Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ)
Водородна Европа
Европейско бюро на съюзите на потребителите (BEUC)
Работна група за чист въздух
Международна асоциация на производителите на нефт и газ (IOGP)
Европейска асоциация за биогаз
Eurogas
Мрежа за действия в областта на климата (CAN) Европа
Agora Energiewende
Emerson Automation Solutions
Европейска асоциация на производителите на стомана (EUROFER)
Bellona Foundation
Европейски комитет на производителите на домакински уреди за отопление и готвене — CEFACD — (CEFACD —)
PGNiG S.A.
SolarPower Europe
European Chemical Industry Council (CEFIC)
SSAB
Gas Distributors for Sustainability (GD4S)
France Hydrogen
Energinet
Eurelectric
ENGIE
Iberdrola
Gaz-System S.A.
Confederation of Norwegian Enterprise (NHO)
Gas Naturally
Euroheat & Power
European Industrial Gases Association (EIGA)
Polenergia S.A.

2.2.2023

ПИСМО НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Г-н Кристиан Силвиу Бушой
Председател
Комисия по промишленост, изследвания и енергетика
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) (COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD))

Уважаеми господин Председател,

Комисията по правни въпроси разгледа горепосоченото предложение в съответствие с член 110 от Правилника за дейността на Европейския парламент относно преработката на законодателни актове.

Параграф 3 от посочения член гласи следното:

„Ако комисията, компетентна по правните въпроси, счита, че предложението не води до други промени по същество освен посочените като такива в предложението, тя уведомява за това комисията, компетентна по въпроса.

В този случай, в допълнение към условията, установени в членове 180 и 181, в комисията, компетентна по въпроса, се допускат само изменения, които се отнасят до частите от предложението, които съдържат промени.

Въпреки това, изменения на частите на предложението, които остават непроменени в предложението, могат да се допуснат, по изключение и за всеки отделен случай, от председателя на комисията, компетентна по въпроса, ако той счита, че това е необходимо по наложителни причини, свързани с вътрешната логика на текста, или тъй като измененията са неразривно свързани с други допустими изменения. Тези причини трябва да се посочат в писмената обосновка на измененията.“

Съгласно приложеното към настоящия документ становище на консултативната работна група, съставена от правните служби на Парламента, Съвета и Комисията, която разгледа предложението за преработка, и в съответствие с препоръките на докладчика, комисията по правни въпроси счита, че въпросното предложение не включва никакви изменения по същество, освен посочените като такива в самото предложение, и че що се отнася до кодификацията на непроменените разпоредби на предишния акт с въпросните изменения по същество, предложението се свежда до обикновена кодификация на съществуващия текст, без промяна по същество.

В заключение, на своето извънредно заседание от 31 януари 2023 г. комисията по правни въпроси реши единодушно²⁶ да даде препоръка, че комисията по промишленост, изследвания и енергетика, в качеството си на водеща комисия, може да пристъпи към разглеждане на горепосоченото предложение в съответствие с член 110.

С уважение,

Адриан Васкес Ласара

²⁶ На окончателното гласуване присъстваха: Адриан Васкес Ласара (председател), Сергей Лагодински (заместник-председател), Марион Валсман (заместник-председател), Лара Волтерс (заместник-председател), Рафаеле Станканели (заместник-председател), Паскал Аримон, Манон Обри, Алесандра Басо, Брандо Бенифеи, Жереми Десерл (за Пиер Карлескинд, съгласно член 209 (7)), Ангел Джамбазки, Ибан Гарсия дел Бланко, Франсис Фицджералд (на мястото на Естебан Гонсалес Понс, съгласно член 209 (7)), Виржини Жорон, Анджей Халицки, Хейди Хаутала, Жил Льобретон, Карен Мелкиор, Сабрина Пинедоли, Иржи Поспишил, Франко Роберти, Аксел Фос, Тимо Вьолкен.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СТАНОВИЩЕ НА КОНСУЛТАТИВНАТА РАБОТНА ГРУПА НА ПРАВНИТЕ СЛУЖБИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И КОМИСИЯТА

КОНСУЛТАТИВНА РАБОТНА ГРУПА
НА ПРАВНИТЕ СЛУЖБИ

Брюксел, 6 декември 2022 г.

СТАНОВИЩЕ

**НА ВНИМАНИЕТО НА: ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
СЪВЕТА
КОМИСИЯТА**

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород COM(2021)804 of 15.12.2021 – 2021/0424(COD)

Като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. относно по-структурирано използване на техниката за преработване на нормативни актове, и по-специално точка 9 от него, консултативната работна група, съставена от съответните правни служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията, проведе заседания на 7 и 30 септември 2022 г., за да разгледа горепосоченото предложение, внесено от Комисията.

В хода на тези заседания²⁷, след като разгледа предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за преработка на Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, консултативната работна група констатира единодушно, както следва:

1. Следните изменения е следвало да бъдат маркирани в сиво, каквато е практиката за отбелязване на измененията по същество:
 - в заглавието на акта замяната на думите „*относно условията за достъп до*“ с думите „*относно вътрешните пазари на*“ и добавянето на думите „*възобновяеми газове и*“ и „*и на водород*“;
 - в съображение 15 заличаването на думата „*преносната*“;
 - в съображение 16 замяната на последната дума „*газ*“ с думата „*газове*“;
 - целият текст на член 5, параграф 5;
 - в член 9, параграф 3, втора алинея замяната на позоваването на „*първа алинея, буква б)*“ с позоваване на „*първа алинея, буква а)*“;

²⁷ Консултативната работна група работи въз основа на текста на предложението на английски език, който е език на оригинала за разглеждания текст.

- в член 10, параграф 1 заличаването на думата „и“ пред думите „съоръженията за съхранение на водород“;
 - в член 22, параграф 1 замяната на думите „операторите на газопреносни системи“ с думата „ЕМОПС“;
 - в член 22, параграф 2 замяната на думата „два“ с думата „четири“;
 - в член 23, параграф 8 добавянето на думите „или член 56“;
 - в член 25, първи параграф замяната на позоваването на „член 23“ с позоваване на „членове 52 – 56“;
 - в член 27 замяната на позоваването на „членове от 4 – 12“ с позоваване на „членове 21 – 23“;
 - в член 29, втори параграф, буква б) замяната на позоваването на „членове 14 и 22“ с позоваване на „членове 56 и 52“;
 - в член 56, параграф 3, буква а) замяната на позоваването на „членове 14 и 15“ с позоваване на „членове 5 – 7“;
 - в член 56, параграф 3, буква г) замяната на позоваването на „член 13“ с позоваване на „членове 15 и 16“;
 - в член 58, параграф 1 заличаването на последните думи „член 23“;
 - в Приложение 1 заличаването на точка 1.9 от приложение 1 към Регламент (ЕО) № 715/2009;
 - в Приложение 1, точка 2.2.2.1 замяната на позоваването на „член 16, параграф 1“ с позоваване на „член 5“.
2. Следните части е трябвало да бъдат отбелязани с маркировка за обозначаване на формална адаптация:
- в заглавието на акта замяната на думите „газопреносни мрежи за природен газ“ с думите „природен газ“ и заличаването на думите „и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005“;
- в член 9, параграф 3, втора алинея замяната на думите „По отношение на“ с думите „Що се отнася до“.

Разглеждането на предложението позволи на консултативната работна група да заключи единодушно, че предложението не съдържа никакви изменения по същество освен тези, които са идентифицирани като такива. Консултативната работна група констатира също така, че по отношение на кодификацията на непроменените разпоредби на предишния акт с посочените изменения по същество предложението се свежда до обикновена кодификация на съществуващия правен акт, без промяна по същество.

Ф. ДРЕКСЛЕР
Юрисконсулт

Ж.Б. ЛЕНЬОЛО
Изпълняващ длъжността
генерален директор

Д. КАЙЕХА КРЕСПО
Генерален-директор

3.6.2022

ПИСМО НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Г-н Кристиан-Силвиу БУШОЙ
Председател
Комисия по промишленост, изследвания и енергетика
ASP 11E102
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище на комисията AGRI относно предложенията на Комисията за регламент и директива относно пазарите на газ и водород

Уважаеми г-н Председател,

На своето заседание от 2 февруари 2022 г. координаторите на комисията AGRI решиха да изготвят становище под формата на писмо до комисията ITRE като водеща комисия относно следните две предложения на Комисията:

- Предложение на Комисията за регламент относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (COM/2021/804 - 2021/0424(COD));
- Предложение на Комисията за директива относно общите правила за вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (COM/2021/803 - 2021/0425(COD)).

Като цяло комисията AGRI има положително становище по двете предложения на Комисията (т.нар. „пакет за природния газ“) като така необходима и ефикасна рамка за улесняване на достъпа на енергия от възобновяеми източници, включително устойчив биогаз и биометан, до разпределителните и преносните мрежи. Това е още по-важно в контекста на кризата, причинена от руското нашествие в Украйна. Действително аргументите за бърз преход към чиста енергия никога не са били по-убедителни и по-недвусмислени.

Важно е също така да се отбележи, че възобновяемите, нисковъглеродните газове и биогазовете са необходими, за да може ЕС да постигне целите в областта на климата, определени в документа „Подготвени за цел 55“, и за декарбонизирането на трудни за намаляване на емисиите сектори. Разглежданият пакет за природния газ също така разширява правата на потребителите и крайните ползватели и участието на вътрешния пазар. Освен това комисията AGRI счита, че е особено важно да се насърчават и подпомагат земеделските стопани, които вече произвеждат устойчив биогаз и биометан или планират да започнат производство както в мрежата, така и извън нея.

Комисията AGRI подчертава необходимостта от полезни взаимодействия с други

законодателни актове. По-специално следва да се осигури съгласуваност между пакета за природния газ и Директивата за енергията от възобновяеми източници II (Директива 2018/2001 от 11 декември 2018 г. за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници и нейното преразглеждане като ДЕВИ III). Освен това комисията AGRI изисква от водещата комисия ITRE да вземе предвид следните въпроси:

- Сигурност на доставките:

Като се има предвид настоящата енергийна криза, пред която е изправен ЕС, разглежданите предложения на Комисията следва да бъдат преразгледани, ако е необходимо, с оглед на неотдавнашните събития. В своето съобщение от 8 март 2022 г., озаглавено „REPowerEU“ (COM (2022) 108), Комисията предлага увеличаване на производството на биометан до 35 млрд. куб. метра до 2030 г., което се равнява на 10% от днешния добив на природен газ. Това е повече от два пъти повече от сумата, посочена в пакета „Подготвени за цел 55“, докато целта за биометан представлява над 20% от настоящия внос на газ в ЕС от Русия. Постигането на тази цел ще изисква тясно сътрудничество между Комисията, държавите членки и цялата верига за създаване на стойност в областта на биометана. Предложената директива и регламент трябва да вземат предвид тази цел. Заедно със заинтересованите страни Комисията следва да оцени дали са необходими допълнителни специфични регулаторни мерки за постигане на целта. Поради това комисията AGRI призовава Комисията да изготви план за действие за по-добро използване на потенциала на ресурсите от странична или отпадна биомаса, които нямат алтернативна употреба като храна или фураж, от селското и горското стопанство за производството и дистрибуцията на биогаз и биометан;

- Свързване на производството на биогаз и биометан със селското стопанство:
 - ✓ За да се стимулира производството на биогаз и биометан в селското стопанство, Комисията следва по-ясно да подчертае ролята, която тя може да играе за постигането на поставените цели в областта на климата. Освен това тя следва да гарантира, че когато е възможно, всички законодателни средства (ДЕВИ II, Пакет за природния газ, ОСП, Директива за схемата за търговия с емисии, правила за държавна помощ и др.) подкрепят увеличеното производство на устойчив биогаз и биометан в селскостопанския сегмент и признават многобройните ползи, които то може да донесе;
 - ✓ Производството на биогаз и биометан може да диверсифицира доходите на земеделските стопани, да генерира допълнителни потоци от приходи и да предоставя възможности за развитие и инвестиции в селските райони;
 - ✓ Нерещируемите селскостопански отпадъци (т.е. оборски тор) и остатъчните потоци без алтернативна употреба като храна или фураж могат да се използват в съоръжения за анаеробно разграждане за производство на биогаз и биометан. Когато се използват за производство на биогаз, тези суровини могат да допринасят ефективно за намаляване на емисиите на метан от процесите на анаеробно разграждане в природата;
 - ✓ Устойчиво произвежданите възобновяем биогаз и биометан ще спомогнат за намаляване на емисиите (в транспорта, отоплението, производството на

електроенергия, промишлеността) и на зависимостта на ЕС от изкопаеми горива;

- ✓ Производството на биогаз и биометан може да осигури ефективно рециклиране на хранителните вещества. Хранителните вещества, възстановени от този растителен ферментационен продукт, могат да се преработват в органични торове в селското стопанство или за промишлена употреба, като по този начин се намалява зависимостта от изкопаеми торове. Този потенциал следва да бъде взет предвид и в стратегическите планове по ОСП.

Освен това комисията AGRI желае да отправи следните препоръки по отношение на предложения пакет за природния газ:

- Необходимо е ясно определение на понятието „производство на биогаз и биометан“, което е отделно от природния газ.

Настоящото определение за природен газ включва както биогаз, така и биометан. Това е проблематично, тъй като природният газ, от една страна, и биогазът/биометанът, от друга страна, се произвеждат по различен начин и това следва да бъде отразено в предложения регламент и директива;

- Право на влагане и поделяне на разходите:

Необходимо е да се гарантира, че на земеделските стопани няма да се налага да поемат всички разходи за навлизане на пазара на газ и в мрежата. Поради това пакетът за природния газ следва да гарантира, че за производителите на биогаз и биометан е лесно и разбираемо да „впръскват“ своята продукция в газопреносната мрежа. Това може да се постигне, като се гарантира „правото на впръскване“ за производителите на биогаз и биометан, при условие че се извършат необходимите изпитвания и анализ на качеството и безопасността, както и споделяне на разходите между производителите и операторите на мрежи. Повечето производители на биогаз и биометан са малки по мащаб и следователно поемането на всички разходи би създавало значителна пречка за тях;

- Подпомагане и на производството на биогаз извън мрежата:

Голяма част от производството на биогаз и биометан е извън мрежата, главно в земеделски земи. Поради това, въпреки че пакетът за природния газ е съсредоточен върху регулирането на производството в мрежата, е важно да се вземе предвид и да се гарантира, че производството на биогаз и биометан извън мрежата ще се третира по същия начин като биогазът и биометанът, подавани в газопреносната система. Например опростените процедури за издаване на разрешения, предложени в директивата, следва да се прилагат и за производствени обекти извън мрежата. Иновативните системи за събиране следва да бъдат проучени и интегрирани;

- Целта за намаляване на интензитета на емисиите на парникови газове при доставките на газ до 2030 г. на равнището на ЕС ще бъде допълнителен двигател за възобновяемите газове.

Целта за намаляване на интензивността на емисиите на парникови газове при

доставките на газ неминуемо би увеличила търсенето на биогаз и биометан, тъй като това е един от най-ефективните начини за намаляване на използването на газ от изкопаеми горива. Тази цел би била ясен сигнал за стимулиране на производството на газ от възобновяеми източници и нисковъглероден газ и би допринесла значително за предсказуемостта и доверието между веригата за създаване на стойност в газа и инвеститорите;

- Призив до Комисията да извърши регионално картографиране на потенциала за устойчиво производство на биогаз и биометан:

Това картографиране би подпомогнало оптимизирането на производството и би послужило като основа за разработване на проекти и за оценка на нуждите от укрепване на мрежата. Картографирането следва да включва регионални органи, публични енергийни агенции, национални асоциации за биогаз и мрежови оператори. Освен това, с оглед на настоящите обстоятелства, би било важно ЕС да очертае всички средства, за да отговори на необходимостта от заместване на вноса на енергия от Русия.

В качеството си на председател на комисията AGRI бих искал да помоля комисията ITRE да вземе надлежно предвид това становище в своите доклади относно предложения регламент и директива за пакета за природния газ.

С уважение,

Норберт Линс

ПРОЦЕДУРА НА ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Пълни заглавия	Вътрешни пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст)			
Позовавания	COM(2021)0804 – C9-0470/2021 – 2021/0424(COD)			
Дата на представяне на ЕП	15.12.2021			
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	ITRE 17.2.2022			
Подпомагащи комисии Дата на обявяване в заседание	BUDG 17.2.2022	ECON 17.2.2022	ENVI 17.2.2022	IMCO 17.2.2022
	AGRI 17.2.2022			
Недадено становище Дата на решението	BUDG 13.1.2022	ECON 25.1.2022	ENVI 26.1.2022	IMCO 25.1.2022
Докладчици Дата на назначаване	Jerzy Buzek 16.2.2022			
Разглеждане в комисия	13.7.2022			
Дата на приемане	9.2.2023			
Резултат от окончателното гласуване	+ : 54 - : 17 0 : 1			
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Eva Maydell, Iskra Mihaylova, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho			
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Damian Boeselager, Jakop G. Dalunde, Margarita de la Pisa Carrión, Matthias Ecke, Cornelia Ernst, Klemen Grošelj, Elena Kountoura, Dace Melbārde, Alin Mîtuța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini			
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Jarosław Duda, France Jamet, Aušra Maldeikienė, Tilly Metz, Alessandro Panza, Rovana Plumb			
Дата на внасяне	16.2.2023			

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

54	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Margarita de la Pisa Carrión, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Marie Dauchy, France Jamet, Alessandro Panza
PPE	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Jarosław Duda, Christian Ehler, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Dace Melbārde, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

17	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
ID	Markus Buchheit
NI	András Gyürk, Clara Ponsatí Obiols
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Elena Kountoura
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Tilly Metz, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

1	0
PPE	François-Xavier Bellamy

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“